

Mikkelin kaupungin toiminnan ja talouden seuranta

1.1.–30.6.2025

MIKKELI

Sisällys

1. Johdon analyysi.....	1
1.1. Talouden yleiskuva	1
1.2. Henkilöstömäärän kehitys	3
1.3. Väkiluku ja työllisyys.....	3
2. Toimintatuotot ja -kulut.....	5
3. Verotulot, valtionosuudet ja rahoitustuotot ja -kulut	7
4. Koko kaupungin toteutuma 6/2025 ja toteutumisennuste	9
5. Investoinnit	11
6. Tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutuminen.....	19
6.1 Etelä-Savon Energia -konserni.....	19
6.2 Etelä-Savon Koulutus Oy (Esedu)	20
6.3 Kiinteistökehitys Naistinki Oy	20
6.4 Metsäsairila Oy	21
6.5 Mikalo Oy.....	22
6.6 Mikkelin Asumisoikeus Oy.....	22
6.7 Mikkelin Jäähalli Oy	23
6.8 Mikkelin kehitysyhtiö Miksei Oy.....	23
6.9 Mikkelin Oppilaitoskiinteistöt Oy	25
6.10. Mikkelin Ravirata Oy	25
7. Palvelualueiden, lautakuntien, johtokuntien johdon analyysit ja tavoitteiden toteutuminen	27
7.1. Hallinto- ja elinvoimapalvelut.....	27
7.2. Mikkelin seudun ympäristölautakunta.....	30
7.3. Mikkelin seudun työllisyyslautakunta	37
7.4. Kasvatus- ja opetuslautakunta	38
7.5. Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta.....	47
7.6. Kaupunkikehityslautakunta	54
7.7. Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia.....	61
7.7 Vesiliikelaitos	62
8. Säästöohjelmaseuranta	65

1. Johdon analyysi

1.1. Talouden yleiskuva

Etelä-Savon Energia Oy:n vähemmistöosuuden myynnin ansiosta vahvasti ylijäämäisen vuoden 2024 tilinpäätöksen jälkeen Mikkelin kaupungin talouden perustilanne ja lähtökohta on aiempaa valoisampi. Taseessa vuoden 2018 tilinpäätöksestä asti olleet kumulatiiviset alijäämät kääntyivät viime vuoden tilinpäätöksessä 110,5 miljoonan euron kumulatiiviseksi ylijäämäksi, joka toimii talouden turvana ja puskurina haastavina aikoina. Lisäksi kaupunki välttyi kriisikuntamenettelyltä kumulatiivisten alijäämien tultua katetuksi.

Kuluvan vuoden alkuperäinen talousarvio on 5,2 miljoonaa euroa alijäämäinen. Vuoden ensimmäisen kvartaalin seurantaraportin käsittelyn yhteydessä päätettiin merkittävistä, yhteensä 2,5 miljoonan euron määrärahojen tarkistuksista. Määrärahoja pienennettiin, sillä tilinpäätöksen 2024 perusteella oli todettavissa, että kuluvan vuoden talousarvioon oli tehty tarpeettoman suuria menovarauksia, ja myös aiempien vuosien tilinpäätös- ja talousarviolukujen vertailu tukivat tätä johtopäätöstä. Määrärahojen tasot oikealle tasolle tarkastamalla varmistetaan maltillinen kulukehitys ja tarkoituksenmukainen kaupungin varojen käyttö palvelutuotannossa. Tällä hetkellä voimassa oleva muutettu talousarvio päättyy 2,9 miljoonan euron alijäämään, kun huomioidaan kesäkuussa vahvistettujen kaupunkikehityslautakunnan määrärahamuutosten lisäksi jo tammikuussa yksittäistapahtumien kumppanuuksiin myönnetty 0,2 miljoonan euron lisämääräraha. Muutettu talousarvio on siis selvästi alkuperäistä talousarviota paremmalla tasolla, vaikka onkin tulokseltaan edelleen alijäämäinen.

Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan noin 1,5 miljoonaa euroa talousarviota parempina. Suurin toimintatuottojen ennustetta kohentava tekijä on valtiolta kotoutumiseen saatavat korvaukset, joiden ennustetaan toteutuvan jopa 1,1 miljoonaa euroa budjetoitua suurempina. Vesilaitoksen myyntituottojen arvioidaan ylittävän talousarvion 0,46 miljoonalla ja kaupunkikehityslautakunnan vuokratuottojen 0,4 miljoonalla eurolla. Toisaalta hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan tuloihin ennustetaan lähes 0,6 miljoonan euron alitusta.

Toimintakulujen arvioidaan alittavan alkuperäisen talousarvion noin 3 miljoonalla ja muutetun talousarvion noin 0,7 miljoonalla eurolla. Toimintakuluissa suurin yksittäinen riski on työmarkkinatuen kunntaosuus, joka ei ole kehittynyt toivotulla tavalla. Ennuste koko vuoden TMT-maksun toteumasta on noin 6,3 miljoonaa euroa, kun talousarviossa TMT-maksuun on varattu 5 miljoonaa euroa, eli maksuun ennustetaan 1,3 miljoonan euron ylitystä. Henkilöstökulujen arvioidaan toteutuvan koko kaupunkiorganisaation tasolla noin 1,8 miljoonaa euroa budjetoitua pienempinä. Alitus johtuu työmarkkinaratkaisun mukaisten palkankorotusten ennakoitua pienemmästä kustannusvaikutuksesta. Kevään työmarkkinaratkaisun palkankorotukset toteutuvat budjetoituvaiheessa arvioitua pienempinä ja ennakoitua myöhemmässä vaiheessa. Palkkabudjetin alittumiseen liittyvät määrärahamuutokset tuodaan valtuuston hyväksyttäväksi vuoden 2025 viimeisen talousseurantaraportin (1–9/2025) yhteydessä joulukussa.

Toimintatuottojen ja -kulujen ennusteita on eritelty tarkemmin raportin kappaleessa 2.

Verotulot ja valtionosuudet on huomioitu ennusteessa Kuntaliiton viimeisimpien ennusteiden mukaisina. Verotulojen arvioidaan alittavan alkuperäisen talousarvion lähes 2,9 miljoonalla eurolla mm. valtakunnallisesti odotettua heikomman työllisyyskehityksen heikentämän kunnallisveroennusteen myötä. Toisaalta valtionosuudet ovat viimeisimpien ministeriöiden antamien valtionosuuspäätösten mukaisesti toteutumassa noin 1,4 miljoonaa talousarviota suurempina. Rahoitustuottojen ja -kulujen nettosumman arvioidaan toteutuvan noin 0,1 miljoonaa euroa budjetoitua parempana. Poistot toteutuvat tämän hetken arvion mukaan talousarvion mukaisina.

Vuoden 2025 tilinpäätöksen ennustetaan toiselta vuosineljännekseltä laaditun seurantaraportin mukaan muodostuvan noin 2,1 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Vaikka ennuste on edelleen alijäämäinen, on se silti sekä alkuperäistä että muutettua talousarviota parempi. Ennustettu 2,1 miljoonan euron alijäämä on noin 3,1 miljoonaa euroa pienempi kuin alkuperäisen talousarvion 5,2 miljoonan euron alijäämä ja noin 0,8 miljoonaa euroa pienempi kuin muutetun talousarvion 2,9 miljoonan euron alijäämä. Tuloslaskelmaennuste on esitetty kokonaisuudessaan tämän raportin kohdassa 4.

Vuoden 2026 talousarvion valmistelu on täydessä vauhdissa. Talousarviovalmistelussa tähdätään kaupunginhallituksen kesäkuussa hyväksymän talousarvioraamin mukaisesti niukasti positiiviseen tulokseen, joka on asetettu tavoitteeksi myös talouden kokonaisvakauttamisohjelmassa ja vuosien 2025–2028 taloussuunnitelmassa. Kaupunginvaltuusto saa talousarvioesityksen käsiteltäväkseen marraskuussa.

1.2. Henkilöstömäärän kehitys

	Vakinaiset			Määräaikaiset			Yhteensä		
	31.12.2024	31.3.2025	30.6.2025	31.12.2024	31.3.2025	30.6.2025	31.12.2024	31.3.2025	30.6.2025
Hallinto- ja elinvoimapaalvelut	191	183	184	20	13	9	211	196	193
Ympäristöpalvelut	25	25	25	4	3	12	29	28	37
Mikkelin seudun työllisyysalue	0	70	68	0	3	3	0	73	71
Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue	1040	1036	1035	213	257	119	1253	1293	1154
Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue	214	211	205	55	14	24	269	225	229
Vesilaitos	23	23	23	0	0	1	23	23	24
Otavia	69	69	69	14	12	12	83	81	81
YHTEENSÄ	1562	1617	1609	306	302	180	1868	1919	1789

Luvuissa ei ole mukana työllistettyjä ja oppisopimussuhteisia

1.3. Väkiluku ja työllisyys

MIKKELI	6/2025	12/2024	6/2024	12/2023
Väkiluku	51 661	51 890	51 976	51 919

Vuoden 2025 ensimmäisen puolikkaan aikana Mikkelin väkiluku on laskenut 229 asukkaalla. Vuoden 2024 kesän tilanteeseen verrattuna laskua on ollut 315 henkilöä. Edeltäviin vuosiin verrattuna väestön vähenemisen vauhti näyttää jälleen kiihtyneen.

Mikkelin väestömuutokset 1.1.-30.6.2025	
Syntyneet	168
Kuolleet	-362
Syntyneiden ja kuolleiden erotus	-194
Kuntaan muutto	783
Kunnasta muutto	-953
Kuntien välinen nettomuutto	-170
Maahanmuutto	167
Maastamuutto	-27
Nettosiirtolaisuus	140
Väkiluvun tilastokorjaukset	-5
Kokonaismuutos	-229

Etelä-Savon maakuntaliiton kokoamien ennakkotietojen mukaan Mikkelin luonnollinen väestömuutos jatkaa edellisten vuosien tapaan selkeää laskua. Kuntien välisen nettomuuton suuntaus on vuoden 2025 ensimmäisen puoliskon aikana huolestuttava, sillä nettomuuton vaikutus väestön vähenemiseen on lähes yhtä suuri kuin luonnollisen väestömuutoksen aiheuttama vähenemä. Mikkeliiin sijoittuneet maahanmuuttajat kohottavat edelleen väkilukua, mutta maahanmuutto on vähentynyt edellisiin vuosiin verrattuna.

Työllisyys

	Työvoima		Työttömät työnhakijat		Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta	
	2025	2024	6/2025	6/2024	6/2025	6/2024
Mikkeli	23 609	23 641	2 741	2 553	11,6 %	10,8 %
Mikkelin seutu	32 411	32 446	3 539	3 304	10,3 %	9,6 %
Savonlinnan seutu	16 146	16 234	1 968	1 835	12,2 %	11,3 %
Pieksämäki	6 969	6 926	815	721	11,7 %	10,4 %

Työttömät työnhakijat ryhmittäin				
Mikkeli	6/2025	Osuus työttömistä	6/2024	Osuus työttömistä
- alle 25 v.	355	13,0 %	340	13,3 %
- yli 50 v.	1 016	37,1 %	980	38,4 %
- pitkäaikaistyöttämiä	1 015	37,0 %	850	33,3 %
- lomautettuja	119	4,3 %	147	5,8 %
- avoimet työpaikat	318		304	

Mikkelissä ja Etelä-Savossa kesäkuun työttömyysaste on noussut vuoden 2024 vastaavasta ajankohdasta. Koko maan työttömyysaste oli kesäkuussa 12,2 %. Alhaisemmalla työttömyysasteella olivat ainoastaan Ahvenanmaan lisäksi Etelä-Pohjanmaa ja Pohjanmaa sekä Kainuu ja Lappi. Huolestuttavaa on, että jatkuvien työttömyyksien keskimääräinen kesto viikkoina on Mikkelissä kasvanut alkuvuodesta edellisen vuoden vastaavaan aikaan 58:sta 62:een viikkoon. Samoin virta yli 3 kk:n työttömyyteen on kasvanut 37,6 %:sta 44,2 %:iin. Tämä tulee heijastumaan työttömyysturvamenojen (TMT-maksu) kuntaosuuksiin etenkin, kun laskentatapa muuttui vuoden vaihteessa ja kunnat joutuvat makamaan TMT-maksua jo 100 työttömyyspäivän jälkeen.

2. Toimintatuotot ja -kulut

Toimintatuotot

- Lomituksen valtionkorvaus ja maaseutuhallinnon kuntien osuudet toteutuvat 0,3 miljoonaa euroa budjetoitua pienempänä. Kulut alittuvat vastaavassa suhteessa, eli muutos ei vaikuta kaupungin toimintakatteeseen.
- Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan toimintatulojen arvioidaan alittavan talousarvion 0,6 miljoonalla eurolla euroa. Alitusta arvioidaan muodostuvan myynti- ja maksutuotoista noin 0,4 miljoonaa, merkittävimpinä tuottojen alituksina liikuntapalvelut noin 180 000 euroa, kirjastopalvelut noin 100 000 eur (seutukirjastotoiminnan päättyminen Pertunmaalla), sekä kansalaisopisto noin 70 000 euroa.
- Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan osalta myös liikuntapalvelujen vuokratuotot jäävät talousarviosta noin 0,2 miljoonaa euroa. Avustustuotot jäänevät noin 0,1 miljoonaa euroa budjetoitua matalammaksi. Lautakunnan tuottoihin kohdistuvat tavoitteet ovat karanneet vuosi vuodelta kauemmaksi realistisista mahdollisuuksista, joten vuoden 2026 talousarvioon tilanne korjataan asettamalla tavoitteet lähemmäksi edellisten vuosien toteumaa.
- Liikelaitos Otavian myyntituottojen ennakoidaan toteutuvan 0,2 miljoonaa euroa talousarviota parempana. Tähän vaikuttavat mm. kotoutumiskoulutus- ja yhteiskuntaorientaatiokoulutuspalveluiden tuottaminen Mikkelin seudun työllisyyspalveluille. Lisäksi lukiokoulutuksen valtionosuuden yksikköhinnan nousun ansiosta tuet ja avustukset toteutunevat noin 0,2 miljoonaa euroa talousarviota parempana.
- Vesiliikelaitoksen myyntituottojen odotetaan ylittävän talousarvion noin 0,46 miljoonalla eurolla.
- Kotoutumiseen valtiolta saatavien korvausten ennustetaan ylittyvän koko vuoden osalta noin 1,1 miljoonalla eurolla.
- Kaupunkikehityslautakunnan vuokratuottojen arvioidaan ylittyvän noin 0,4 miljoonalla eurolla. Maa- ja vesialueiden vuokrien arvioidaan ylittävän talousarvion noin 0,6 miljoonalla. Kiiskimäen päiväkeskuksen vuokrasopimuksen irtisanomisen Eloisalta arvioidaan puolestaan vähentävän vuokratuottoja noin 0,17 miljoonaa.

Edellä mainittujen sekä muiden pienempien osatekijöiden yhteisvaikutuksena toimintatuottojen arvioidaan koko kaupungin tasolla toteutuvan noin 1,5 miljoonaa euroa talousarviota parempana.

Toimintakulut

- *Henkilöstökulujen* arvioidaan toteutuvan koko organisaation tasolla noin 1,8 miljoonaa euroa talousarviota pienempänä, koska työmarkkinaratkaisun mukaiset palkankorotukset toteutuvat budjetointivaiheessa arvioitua pienempinä ja varauduttua myöhemmässä vaiheessa.
- Hyvinvointilautakunnan toimintatuottojen alituksen vastineeksi myös toimintakulujen arvioidaan alittavan talousarvion noin 500 000 euroa. Toiminnan volyymien ollessa arvioitua matalampi, syntyy säästöä melko tasaisesti kaikissa tiliryhmissä.
- *Palvelujen ostoissa* kaupunkikehityslautakunnan kulujen arvioidaan alittavan *muutetun* talousarvion 350 000 eurolla. Hallinto- ja elinvoimapalveluiden osalta *palveluostot* ylittynevät noin 260 000 eurolla, johtuen henkilöstön ePassiin tehdystä 100 eur/hlö lisäyksestä sekä ruoka- ja puhtauspalveluiden ennakoitua suuremmista siivouspalveluiden ostoista.
- Lomituspalveluiden kulut kokonaisuutena toteutuvat 300 000 euroa budjetoitua matalampaa, eli tuottopuolella esitetty alitusennuste tasaantuu vastaavalla kulujen pienemisellä.
- *Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden* tiliryhmässä arvioidaan kustannusten toteutuvan noin 330 000 euroa budjetoitua pienempänä. Merkittävin säästö syntyy vesiliikelaitoksen sähkö-, lämmitys- ja kemikaalikustannuksista.
- *Avustusmenoissa* työmarkkinatuen kuntaosuuden ennakoidaan ylittävän talousarvion noin 1,3 miljoonalla eurolla. TMT-maksuun on budjetoitu 5 miljoonaa, toteumaksi ennustetaan 6,3 miljoonaa.
- Muihin toimintakuluihin ennustetaan kirjattavan noin 460 000 euron luottotappiot maksamattomista vuokratuotoista.

Koko kaupungin tasolla toimintakulujen arvioidaan alittävän alkuperäisen talousarvion noin 3 miljoonalla eurolla. Myös muutetun talousarvion ennustetaan alittuvan noin 0,7 miljoonalla. Näin ollen lautakuntien ja liikelaitosten toimintatuottojen ja toimintakulujen erotuksen eli toimintakatteen arvioidaan kokonaisuutena toteutuvan noin 4,5 miljoonaa euroa alkuperäistä ja 2,2 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempana.

3. Verotulot, valtionosuudet ja rahoitustuotot ja -kulut

Verotulot

<i>1000 euroina</i>	TP 2024	TA 2025	Kuntaliiton enn. 8/2025	Ennuste vs TA
<i>Kunnallisvero</i>	103 400	106 256	104 686	-1 570
<i>Yhteisövero</i>	13 202	13 046	12 479	-567
<i>Kiinteistövero</i>	23 278	24 305	23 569	-736
<i>Yhteensä</i>	139 880	143 607	140 734	-2 873

Verotuloennuste perustuu Kuntaliiton elokuussa julkaisemaan ennusteeseen, ja se on noin 2,9 miljoonaa euroa talousarviota heikompi. Ennusteessa on huomioitu verotilitykset heinäkuuhun asti sekä Verohallinnon ennakkotiedot verontilityksestä sekä valmistuvasta 2024 verotuksesta.

Kunnallisveron ennuste oli jo toukokuun ennusteessa talousarviota heikompi. Keväällä ennustetta madalsivat ansio- ja pääomatuloverojen veronsaajien ryhmäosuuksien negatiiviset oikaisut sekä ennakoitusti aiempaa suurempien valmistuvan v. 2024 verotuksen ennakonpalautukset. Uudemmassa ennusteessa kunnallisveron ennuste on edelleen heikentynyt toukokuuisesta arviosta pääasiassa työllisyyden odotettua heikomman valtakunnallisen kehityksen vuoksi. Veropohjaan ja erityisesti palkkatuloihin on sen johdosta tehty ennusteessa tarkennuksia.

Yhteisöveron tuottoarvio on samalla tasolla kuin toukokuun ennusteessa. Kiinteistöveron tuoton arvioidaan valtakunnallisesti heikentyvän keskimäärin 50 miljoonalla eurolla rakentamisen heikon kysynnän vuoksi sekä kuluvana että tulevana vuosina.

Valtionosuudet

Valtionosuudet on esitetty kohdan 4 tuloslaskelmaennusteessa Kuntaliiton tuoreimman laskelmapäivityksen mukaisena. Viimeisimpien valtiovarainministeriön ja opetusministeriön päätösten mukaiset valtionosuudet vuodelle 2025 ovat 14,2 miljoonaa euroa, joka on lähes 1,4 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa. Talousarviota parempi valtionosuusennuste kompensoi näin ollen osan verotulojen ennustetusta talousarvioalituksesta.

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä

Rahoitustuottojen ja -kulujen nettosumman arvioidaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisena, noin 0,1 miljoonaa euroa talousarviota parempana. Ennusteessa on huomioitu budjetointivaiheessa arvioitua enemmän madaltuneen korkotason vaikutus korkokustannuksiin, mutta vastaavasti myös kaupungin antolainoista saamien korkotulojen arvioidaan toteutuvan hieman budjetoitua matalampina. Muiden rahoitustuottojen ja muiden rahoituskulujen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisina. Muihin rahoitustuottoihin sisältyvien kaupungin sijoitustoiminnan tuottojen talousarviovaitteen osalta ennusteessa on huomioitu kevään aikana rahoitusmarkkinoilla ilmennyt turbulenssi ja tavoitetetila jättää mahdollisuuksien mukaan sijoitustoiminnan tuottoja kasvattamaan sijoitussalkun

pääomaa madaltamalla kuluvan vuoden tuloutusennustetta 1,5 miljoonaan euroon. Tämä muutos tulee kompensoiduksi muilla rahoitustuottojen erillä. Sijoitustoiminnan tuotot sisältyvät tuloslaskelman riviin ”Muut rahoitustuotot”.

Vuoden toisen kvartaalin sijoitustoiminnan raportointi on käsitelty kaupunginhallituksessa 25.8.2025 § 276. Pöytäkirjan liitteenä oleva raportti aukeaa [tästä linkistä](#). Sijoitustoimintaa hoitavat kilpailutuksella valitut kolme varainhoitajaa; Aktia, EQ Varainhoito ja Nordea. Sijoitustoiminnan tilanne per 30.6.2025 oli omaisuuslajeittain alla olevan koosteen mukainen. Alkuperäinen syksyllä 2024 sijoitettu summa oli 90 940 684,00 euroa, johon verrattuna kesäkuun lopun markkina-arvo oli neljä miljoonaa euroa suurempi.

Omaisuuslaji	Markkina-arvo	Paino	3kk	6kk	12kk	YTD	Tuotto p.a	Alusta*
Käteinen	175 754 €	0,2%						
Korkosijoitukset	57 450 414 €	60,5%	1,8 %	2,0 %		2,0 %		4,0 %
High yield	6 186 909 €	6,5%	1,3 %	1,6 %		1,6 %		5,3 %
Investment grade	27 324 140 €	28,8%	1,7 %	1,9 %		1,9 %		4,3 %
Kehittyvien markkinoiden lainat	2 906 106 €	3,1%	2,4 %	4,5 %		4,5 %		3,5 %
Laajat korkorahastot	8 713 713 €	9,2%	1,8 %	2,2 %		2,2 %		3,2 %
Lyhyt korko	3 260 216 €	3,4%	2,2 %	5,0 %		5,0 %		8,0 %
Valtionlainat	9 059 331 €	9,5%	1,8 %	0,8 %		0,8 %		1,4 %
Osakesijoitukset	29 736 872 €	31,3%	4,0 %	0,2 %		0,2 %		8,1 %
Eurooppa	7 313 791 €	7,7%	4,3 %	9,5 %		9,5 %		9,5 %
Kehittyvät markkinat	2 754 187 €	2,9%	3,0 %	1,2 %		1,2 %		8,5 %
Maaailma	8 356 883 €	8,8%	4,5 %	-3,3 %		-3,3 %		8,0 %
Pohjois-Amerikka	8 718 568 €	9,2%	2,5 %	-6,4 %		-6,4 %		7,2 %
Suomi	2 593 444 €	2,7%	7,2 %	13,8 %		13,8 %		10,7 %
Vaihtoehtoiset sijoitukset	7 584 534 €	8,0%	-1,1 %	-0,5 %		-0,5 %		3,3 %
Infrastruktuuri	461 420 €	0,5%	-3,3 %	-2,6 %		-2,6 %		1,4 %
Kiinteistöt	3 968 455 €	4,2%	-1,9 %	-1,6 %		-1,6 %		1,5 %
Private Credit	1 734 510 €	1,8%	1,1 %	2,2 %		2,2 %		4,1 %
Private Equity	1 420 148 €	1,5%	-0,8 %	0,0 %		0,0 %		5,2 %
Yhteensä	94 947 574 €	100,0%	2,1 %	1,2 %		1,2 %		5,1 %

* Alusta = 13.8.2024 lukien.

4. Koko kaupungin toteutuma 6/2025 ja toteutumisennuste

	TP2024	TA2025	TA-muutokset	Muutettu TA2025	Tot. 6/2024	Tot. 6/2025	Laskennallinen ennuste	Johdon ennuste	Johdon enn. / muut. TA, %
Myyntituotot	44 875 008	55 343 400		55 343 400	21 666 070	28 432 431	58 889 571	56 472 400	102,0 %
Maksutuotot	4 640 568	4 838 300		4 838 300	2 324 973	2 345 081	4 680 703	4 580 800	8,3 %
Tuet ja avustukset	10 717 188	9 972 100		9 972 100	4 316 743	4 560 545	11 322 475	10 252 100	102,8 %
Vuokratuotot	34 583 296	34 739 500		34 739 500	17 361 109	17 555 832	34 971 186	35 000 500	100,8 %
Muut toimintatuotot	3 105 193	2 865 500		2 865 500	264 831	1 226 335	14 379 002	2 962 500	103,4 %
TOIMINTATUOTOT	97 921 254	107 758 800		107 758 800	45 933 726	54 120 224	124 242 937	109 268 300	101,4 %
Valmistus omaan käyttöön	479 467	394 800		394 800	129 238	72 230	267 968	385 800	97,7 %
Henkilöstökulut	-76 038 526	-101 840 700		-101 840 700	-45 168 382	-46 824 242	-97 764 507	-99 990 358	98,2 %
Palkat ja palkkiot	-18 245 514	-81 204 100		-81 204 100	-36 328 280	-37 604 114	-78 708 968	-79 713 100	98,2 %
Henkilösivukulut	-16 123 590	-20 636 600		-20 636 600	-8 840 102	-9 220 128	-19 055 539	-20 277 258	98,3 %
Palvelujen ostot	-65 040 199	-81 505 300	1 420 000	-80 085 300	-30 753 669	-36 283 344	-76 717 019	-79 992 300	99,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 442 986	-18 012 700	980 000	-17 032 700	-7 957 724	-7 478 072	-14 512 158	-16 701 700	98,1 %
Avustukset	-14 699 523	-18 827 900		-18 827 900	-6 528 140	-8 158 768	-18 371 237	-20 059 900	106,5 %
Vuokrakulut	-29 147 199	-29 269 500		-29 269 500	-15 107 903	-14 568 129	-28 105 829	-29 244 500	99,9 %
Muut toimintakulut	-2 214 724	-1 523 700	-100 000	-1 623 700	-1 025 047	-931 711	-2 013 062	-1 977 700	121,8 %
TOIMINTAKULUT	-220 828 671	-250 979 800	2 300 000	-248 679 800	-106 540 866	-114 244 266	-237 483 811	-247 966 458	99,7 %

	TP2024	TA2025	TA-muu- tokset	Muutettu TA2025	Tot. 6/2024	Tot. 6/2025	Laskennalli- nen ennuste	Johdon ennuste	Johdon enn. / muut. TA, %
TOIMINTAKATE	-122 427 950	-142 826 200	2 300 000	-140 526 200	-60 477 902	-60 051 812	-112 972 906	-138 312 358	98,4 %
Verotulot	139 879 986	143 607 000		143 607 000	64 957 950	63 746 649	137 271 579	140 733 000	98,0 %
Valtionosuudet	6 529 287	12 835 200		12 835 200	3 159 354	7 069 794	14 610 808	14 221 754	110,8 %
Rahoitustuotot- ja -kulut	1 491 652	2 734 400		2 734 400	-260 416	1 431 090	6 584 747	2 803 600	102,5 %
Korkotuotot	3 696 599	1 771 500		1 771 500	986 148	559 954	2 099 000	1 656 000	93,5 %
Muut rahoitustuotot	4 562 563	5 937 400		5 937 400	1 096 349	1 952 227	8 124 378	5 682 600	95,7 %
Korkokulut	-5 724 875	-4 391 500		-4 391 500	-2 314 676	-1 053 087	-2 604 594	-3 959 000	90,2 %
Muut rahoituskulut	-1 042 637	-583 000		-583 000	-28 237	-28 004	-1 034 036	-576 000	98,8 %
VUOSIKATE	25 472 976	16 350 400	2 300 000	18 650 400	7 378 987	12 195 721	45 494 228	19 445 996	104,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-23 126 032	-21 700 000		-21 700 000	-10 091 203	-10 459 351	-22 232 449	-21 700 000	100,0 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	156 066 646				156 066 646				
TILIKAUDEN TULOS	158 413 590	-5 349 600	2 300 000	-3 049 600	153 354 429	1 736 370	23 261 780	-2 254 004	
Poistoeron lisäys tai vähennys	162 728	160 000		160 000	81 413	80 119	160 143	160 000	
Varausten lisäys tai vähennys	-27 000 000								
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	131 576 318	-5 189 600	2 300 000	-2 889 600	153 435 842	1 816 489	23 421 923	-2 094 004	

Vuoden 2025 tilinpäätöksen ennustetaan toiselta vuosineljännekseltä laaditun seurantaraportin mukaan muodostuvan noin 2,1 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Vaikka ennuste on edelleen alijäämäinen, on se silti sekä alkuperäistä että muutettua talousarviota parempi. Ennustettu 2,1 miljoonan euron alijäämä on noin 3,1 miljoonaa euroa pienempi kuin alkuperäisen talousarvion 5,2 miljoonan euron alijäämä ja noin 0,8 miljoonaa euroa pienempi kuin muutetun talousarvion 2,9 miljoonan euron alijäämä

5. Investoinnit

Investointien määrärahamuutokset

Kaupunkikehityslautakunnan vastuulle kuuluvien investointien (kunnallistekniikka, maa- ja vesialueet, talonrakennus) määrärahojen muutos- ja lisäystarpeet:

- Ristiinan yhtenäiskoulun entisen lukiosiiven ilmanvaihdon peruskorjaus, projekti 10641 (TA 50.000 euroa), menoylitys +20.000 euroa
Siirretään projektilta 14116 Kiinteistöjen sähköautolataus (TA 50.000 euroa)
- Sotakoulu, Ristiina (sis. hankkeen kaupungin osuus), projekti 14103 (TA 50.000 euroa), menoylitys +20.000 euroa
Siirretään projektilta 14116 Kiinteistöjen sähköautolataus (TA 50.000 euroa)
- Energiataloudelliset investoinnit, MENOT, projekti 14106 (TA 200.000 euroa), menoylitys +50.000 euroa
Siirretään projektilta 14118 Lähemäkitalon peruskorjaus (TA 100.000 euroa)
- Muiden osakkeiden hankinta, projekti 35499 (TA 500.000 euroa), menoylitys +48.000 euroa
Siirretään projektilta 35013 Itäradan suunnitteluhankeyhtiö (TA 200 000 euroa)
- E-S Pääomarahasto, projekti 35012 (TA 0 euroa), menoylitys +10.000 euroa
Siirretään projektilta 35013 Itäradan suunnitteluhankeyhtiö (TA 200 000 euroa)

Maankäyttö ja kaupunkirakenne

Paikkatieto-alustan ja karttaohjelmiston (Trimble Locus Cloud, "TLC") käyttöä ja sen vaatimia aineistoja työstetään edelleen kaupungin ja Trimblen yhteistyönä. Käyttöönoton myötä on havaittu paljon puutteita edellisissä järjestelmissä. Tämä vaatii edelleen panostuksia, mutta niitä tehdään oman työn ohessa.

Talonrakennuspalvelut

Päiväkodit

Lähemäen lastentalon alakerran peruskorjauksen sekä ilmanvaihdon hankesuunnittelu on käynnistynyt. Suunnittelussa tarkastellaan tilojen toimivuutta ja käyttöturvallisuutta sekä varmistetaan taloteknisten järjestelmien, erityisesti ilmanvaihdon, energiatehokkuus ja nykyaikaisuus. Hankesuunnittelun avulla pyritään luomaan realistinen ja kustannustehokas pohja varsinaiselle suunnittelu- ja toteutusvaiheelle, ottaen huomioon rakennuksen nykytila, käyttäjien tarpeet ja viranomaismääräykset.

Valkosenmäen päiväkotiratkaisun hankesuunnittelu

Rantakylän alueen päiväkotien kokonaistilannetta on kartoitettu käymällä keskustelua sekä varhaiskasvatuksen että talonrakennuspalveluiden henkilöstön kanssa. Rantakylän päiväkotiin vapautuu lisää tilaa avoimen päiväkodin muuttaessa Rantakylän päiväkodilta uusiin tiloihin Porrassalmenkadulle. Selvitetään tämän tilan käyttöä ryhmätilana. Tarkoituksena on saada aikaan tarve- /hankeselvitys, josta käy ilmi tämänhetkinen tilanne Rantakylän alueen päiväkodeissa sekä toimenpidevaihtoehdot tilanteen parantamiseksi.

Koulut

Päämajakoulun keskiosan vesikaton kunnostus ja sisäilmakorjaukset kilpailutettiin alkuvuodesta 2025. Molemmat kilpailutukset voitti sama urakoitsija. Kesän aikana tullaan vaihtamaan koulun keskiosan peltinen vesikatto ja samalla tehdään rakenteellisia parannuksia. Koulun eteläpäädyn ulkoseinärakenteissa on havaittu vaurioita, jotka tulee korjata. Korjaukset suoritetaan pääosin ulkokautta ja julkisivurakenne nykyaikaistetaan. Korjaustyöt tullaan suorittamaan 5.5.2025-30.9.2025. Työaika ulottuu osin samaan aikaan koulutoiminnan kanssa, mutta sisätyöt tehdään kesäaikaan, kun rakennuksessa ei ole oppilaita.

Ristiinan yhtenäiskoulun IV-tasapainotus ja kuitukorjaukset aloitettiin vuonna 2024. Työt jatkuvat tänä vuonna entisessä lukion siivessä. Korjauksessa nuohotaan ilmanvaihtokanavat ja tasapainotetaan sekä mitataan ilmanvaihtojärjestelmä. Samalla poistetaan tiloissa olevia mineraalivillakuitujen lähteitä. Tällaisia ovat esimerkiksi putkieristeet, tekniikan läpiviennit sekä leikatut akustolevyypinnat.

Kalevankankaan koulun kunnossapitokorjauksia suoritetaan vaiheittain kesäaikaan, kun rakennuksessa ei ole toimintaa. Korjauksella parannetaan rakennuksen sisäilman laatua ja ennaltaehkäistään ongelmien syntymistä. Vuodelle 2025 on budjetoitu 350 000 euroa.

Kuluvan vuoden rakennusurakka on kilpailutettu ja urakkasopimus allekirjoitettu. LVIS-työt toteutetaan puitesopimuskumppaneilla. Urakka-aika on 2.6 - 1.8.2025. Hankkeen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena tai alittavan sen. Urakka-aluetta hivenen pienennettiin, koska koululta ei saatu lisää aikaa toteutukselle.

Kulttuuri

Konsertti- ja kongressitalo Mikaelissa tehdään vuosittain huoltokorjauksia noin 100 000 eurolla. Tänä vuonna on ohjelmassa mm. keittiön viemäreiden kunnostaminen.

Jalkaväkimuseolla on suoritettu kesällä 2025 vesikattojen tiivistys- ja kunnostustöitä Kattovahti Oy:n toimesta. Työt valmistuvat heinäkuun loppuun mennessä. Hankkeeseen on saatu Opetus- ja kulttuuriministeriöltä avustusta.

Kallioniemen huvilalla suoritetaan kunnossapitotöitä päärakennuksen keittiössä ja wc-tiloissa sekä rantasaunalla. Uuden rantapaviljonkirakennuksen talotekniset asennukset tapahtuivat huhti-toukokuun vaihteessa. Kunnossapitotöiden ja siirtokelpoisen paviljonkirakennuksen tavoitteena on luoda edellytykset tulevalle toiminnalle ja palvelutarjonnalle. Rantapaviljonki otettiin käyttöön kesäkuussa.

Sodan ja Rauhan keskus Muistin kahvila-ravintola Rauhan katon peruskorjauksen urakka on kilpailutettu maaliskuussa ja työt tehdään marraskuun alkuun mennessä. Urakka sisältää peltikatteen uusimisen sekä tarvittavat yläpohjan korjaukset nykyistä rakennetta vastaavalla tavalla.

Ristiinan Sotakoulun korjaus ja laajennus on jatkunut tänäkin vuonna. Kyseessä on paikallisten seurojen ja järjestöjen yhteishanke, jossa he kunnostavat entistä upseerikoulun rakennusta. Rakennuksessa toimii kalliotaidekeskus kesän ajan. Sotakoulun tulevan vuokralaisen etsintä on aloitettu, mutta toistaiseksi rakennukselle ei ole löytynyt toiminnasta vastaavaa tahoa, jotta halukkaille alivuokralaisille voitaisiin vuokrata käyttöaikoja. Hankkeelle on varattu kaupungin investointiohjelmassa 50 000 euroa vuodelle 2025. Tämän vuoden määräraha on jo ylitetty noin 20 000 eurolla ja työt on keskeytetty kohteessa.

Liikuntarakennukset

Hänninkentän huoltorakennus on saanut myönteisen aloituspäätöksen kaupunginhallitukselta sekä valtuustolta kesäkuussa 2025, vaikka liikuntapaikka-avustuksen päätös oli kielteinen. Hankkeen urakointi alkaa heinäkuun alussa purkutöillä ja hankkeen on määrä valmistua lokakuun 2026 loppuun mennessä. Pääurakoitsijaksi on valittu Maarakennus Suutarinen Oy, LVI-urakoitsijaksi Star Expert Oy

ja sähköurakoitsijaksi Sensio Oy. Hänninkenttä on seurojen ja kuntalaisten käytössä koko urakan ajan. Kentän pohjoispäätyyn on järjestetty väistötilat puku- ja wc-tiloille. Syksyn 2025 aikana kentälle tehdään väliaikaiset kulkuportaat Päiviönkadulta.

Ristiinan urheilukentän huoltorakennuksen pohjoispäätyyn sijoittuvan laajennuksen kilpailutus suoritettiin alkukesästä. Rakentaminen oli tarkoitus suorittaa elo-marraskuussa 2025. Saatujen urakkatarjousten kokonaisvertailuhinta kuitenkin ylitti talousarvion määrärahan, joten hankinta keskeytettiin. Hanke toteutetaan syksyn/alkutalven aikana puitesopimustyönä.

Julkiset rakennukset

Kaupungin virastotalon LVIS-peruskorjauksen 7.vaihe on alkanut 10.3.2025. Peruskorjaus kattaa virastotalon ns. keskisiiven 2-4 kerrokset (rakennusvalvonta, kaavoitus ja saunaosasto). Toimenpiteet ovat pääsääntöisesti samat kuin aikaisemmassa peruskorjauksessa. Urakan valmistumisajankohta on 28.11.2025. Virastotalon LVIS-peruskorjaushankkeet tulevat jatkumaan tulevana vuosina vaihteittain.

Kaupungin virastotalon neljännen kerroksen julkisivukorjaukset alkoivat 2024. Sääolosuhteiden vuoksi rappaukset jätettiin keväälle 2025. Urakan tulee olla valmis 18.7.2025 mennessä.

Kaupungin virastotalon lukituksen uusimisen kilpailutus ja toteutus suoritetaan loppuvuoden aikana. Työ on jatkoa viime vuonna aloitetulle hankkeelle kulkuturvallisuuden parantamiseksi.

Suonsaaren vastaanottokeskuksella on suoritettu tilojen kunnostamista vuokralaisen vaihtuessa. Maahanmuuttovirasto Migrin tekemän kilpailutuksen myötä vastaanottokeskuksen henkilökapasiteetti tulee olla nykyistä suurempi. Tiloissa tehdään kunnostustöitä, jotka mahdollistavat vastaanotto-keskustoiminnan jatkamisen. Lisäksi Suonsaaren alueen rivitalo- ja huoneistoja kunnostetaan niin, että ne soveltuvat asumiskäyttöön. Osa huoneistoista on aikanaan jätetty korjaamatta vuokralaisen poistuessa, kun asunnoille ei ole ollut uutta tarvetta vuokramarkkinoilla. Kunnostustyöt etenevät suunnitellusti. Hankkeelle haettiin lisämääräraha 180 000 euroa kaupunginvaltuustolta 2.6.2025. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 330 000 euroa, josta osa katetaan investointiohjelman sote kiinteistöjen määrärahalta 150 000 euroa.

Energiataloudelliset investoinnit

Energiataloudellisina investointeina on tarkoitus kesän aikana toteuttaa kolmen öljylämmityskohteen lämmitystapamuutos. Kohteet ovat Rämälän koulu, Rantakylän nuorisotalo ja Anttolan päiväkotikoti. Pää- tai sivulämmitysjärjestelmänä olevat nykyiset öljylämmityslaitteistot puretaan kokonaisuudessaan pois. Päälämmitysjärjestelmäksi kohteissa jää lämpöpumppujärjestelmä. Investointien kilpailutus on tehty keväällä ja kaikissa kohteissa on sama toteuttaja. Sähköliittymien päivitys saattaa aiheuttaa aikatauluviivästyksiä. Investoinneille on myönnetty ARA:n tukea 35 % toteutuneista kuluista enimmäismäärältään 68 320 €.

Infra- ja viheraluepalvelut

Infra- ja viheraluepalveluiden osalta töiden ja urakoiden työt ovat vuoden kiivaimmassa vaiheessa.

Merkittävimmät infrainvestointikohteet vuonna 2025 ovat:

- Kivenkadun, Sepänkadun ja Mäntykadun saneeraukset (katu ja vesihuolto), käynnissä
- Kasarikujan rakentaminen (Kattilansilta), valmistunut kesäkuussa
- Tyrjätien rakentaminen (Karkialampi), käynnissä
- Mikkelin keskussairaalan pääliittymän hulevesijärjestelyt Porrassalmenkadulla, käynnissä
- Mannerheimintien hulevesijärjestelyt, alkaa syyskuussa Savonradan alituksella
- Launialan kaava-alueen suunnittelu ja rakentamisen aloitus, rakentaminen alkaa syksyllä

- Savilahdenkadun ja Lönnrotinkadun liittymäalueen parantaminen, kevyen liikenteen väylä ja hulevesijärjestelyt, käynnissä
- Naisvuoren ylätasanteen peruskunnostuksen lopputyöt, valmistunut kesäkaudeksi 2025
- Myrskypolun leikkipaikka, työ käynnissä
- Lentoaseman kiitotien päässä olevat suuren siltarummun uusiminen alkaa syyskuussa
- Katuvalot

KAUPUNKI tuhansina euroina	Hankkeen suuruus- luokka	Kumu- latiivi- nen tot.	TA2025		LMR 2025		TA + LMR 2025		TOT 6/2025		TOT/TA EROTUS	TOT. ENNUSTE
			menot	tulot	me- not	tulot	menot	tulot	menot	tulot		
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT			-310				-310		-81		-229	-228
Maaseudun nopeat tietoliikenneyhteydet, MENOT			-100				-100				-100	
Rakennusvalvonnan arkiston digiprojekti	-705	-703	-60				-60		-78		18	-78
Osallistava budjetointi, ASTO		-439	-150				-150		-3		-147	-150
KIINTEÄ OMAISUUS			-300	2000			-300	2000	-49	918	831	1700
Maa- ja vesialueet												
Maa- ja vesialueiden myynti, TULOT				2000				2000		918	1082	2000
Maa- ja vesialueiden hankinta, MENOT			-300				-300		-49		-251	-300
RAKENNUKSET				25				25	-1		26	25
Rakennukset (kiinteistöt), TULOT				25				25	-1		26	25
TALONRAKENNUSINVESTOINNIT			-8745	475	-180	-300	-8925	175	-1114	6	-7642	-8435
Päiväkodit												
Lähemäen lastentalon alakerran peruskorjaus sekä ilmanvaihto	-700		-50				-50				-50	-50
Valkosenmäen päiväkotiratkaisun (n. 30 lasta) hankesuunnittelu	-50		-50				-50				-50	-50
Koulut												
Itäinen aluekoulu - kampus *												
Korvaava koulun uudisrakennus (n. 460 opp.), oma tase	-17664		-50				-50				-50	-50
Päämajakoulun vesikatto (keskiosa) sekä sisäilmakorjaukset		-350	-1500				-1500		-120		-1380	-1500
Ristiinan yhtenäiskoulun entisen lukiosiiven ilmanvaihdon peruskorjaus	-550	-335	-50				-50		-12		-38	-70
Kalevankankaan koulu, sisäilmakorjaukset	-500	-190	-350				-350		-59		-291	-250
Mikkelin lukio (n. 750 opisk.), koulun nykyisen kohteen elinkaari ja toiminnallisuus	-17000		-200				-200				-200	-200
Haukivuoren koulun pohjoispäädyn katto	-150	-45	-150				-150		-45		-105	-100
Kulttuuri												
Konsertti- ja kongressitalo Mikaeli, korjaus ja peruskorjaus	-12000	-530	-100				-100				-100	-100
Jalkaväkimuseon vesikatto TULOT		101		125				125		6	119	125
Jalkaväkimuseon vesikatto MENOT	-500	-659	-375				-375		-82		-293	-375
Ristiinan Kallioniemen huvilan peruskorjaus (suojeluvastuu)		-156	-100				-100		-87		-13	-100
Mikkelin Seutukirjasto, kirjastorakennus												
LVIS-peruskorjaus	-3500	-1	-150				-150		-1		-149	-50
Muisti												
Puisen ravintolaosan katon uusinta	-150	-3	-150				-150		-3		-147	-150
Liikunta												
Hänninkentän huoltorakennus TULOT				300		-300						
Hänninkentän huoltorakennus MENOT	-4025	-120	-2500				-2500		-109		-2391	-2500
Ristiinan urheilukentän huoltorakennuksen lisäosa/varastotila	-150	-7	-150				-150		-7		-143	-150
Julkiset rakennukset												
Kaupungin virastotalo, peruskorjaus etenee vaiheittain												
LVIS-peruskorjaus		-3122	-1500				-1500		-366		-1134	-1500
4. krs julkisivu (rappaus), eriste	-500	-352	-120				-120		-36		-84	-120
Virastotalon lukituksen uudistaminen		-90	-100				-100		-11		-89	-100
Sotakoulu, Ristiina (sis. hankkeen kaupungin osuus)	-1100	-928	-50				-50		-70		20	-70
Lähemäkitalon peruskorjaus			-100				-100				-100	-50

KAUPUNKI tuhansina euroina	Hankkeen suuruus- luokka	Kumu- latiivi- nen tot.	TA2025		LMR 2025		TA + LMR 2025		TOT 6/2025		TOT/TA EROTUS	TOT. ENNUSTE
			menot	tulot	me- not	tulot	menot	tulot	menot	tulot		
Kiinteistöjen muut muutos- ja peruskorjaustyöt			-200				-200		-15		-185	-200
Koulu- ja esiopetus			-100				-100				-100	-100
Liikunta- ja nuorisopalvelut			-100				-100				-100	-100
Julkiset rakennukset			-150		-180		-330				-330	-330
Sote kiinteistöt			-150				-150		-25		-125	-150
Rakennusten suunnittelumääräraha				50				50			50	100
Energiataloudelliset investoinnit, TULOT			-200				-200		-64		-136	-250
Energiataloudelliset investoinnit, MENOT			-50				-50				-50	5
Kiinteistöjen sähköautolataus, MENOT		-96										
KIINTEÄT RAKENTEET			-8585	382	-232	105	-8817	487	-1464	21	-6887	-8330
Strateginen kehittämisalustat												
Satamalahden kehittäminen (sis. Veturitallinlahti, Puhistamo)		-494	-700		140		-560		-27		-533	-560
Ecosairila		-3614	-150				-150		-20		-130	-150
Kalevankankaan alue		-177	-100				-100				-100	-100
Matkailu			-300				-300		-42		-258	-300
Ruutukaavakeskustan kehittäminen (2025 torin leikkipaikan uusiminen)			-200				-200		-43		-157	-200
Kadut (yritys- ja uudet asuinalueet)***			-800		200		-600		-88		-512	-600
Tyrjäntie (l=650 m)			-600		100		-500		-35		-465	-500
Kadut ***			-1800				-1800		-247		-1553	-1800
Katujen suunnittelumääräraha			-100				-100				-100	-100
Siltojen uusiminen			-500				-500				-500	-500
Pyöräilyn ja kävelyn edistäminen												
Pyöräilyn ja kävelyn edistäminen (Vilhonkatu ja Lönnrothinkatu) MENOT ***		-1975	-400				-400		-74		-326	-400
Lentoasema (sis. Valtion investointutun) TULOT				30		105		135			135	135
Lentoasema MENOT	-350		-100		-140		-240				-240	-240
Katuvalojen saneeraus			-400				-400		-211		-189	-400
Liikennevalojen uusiminen		-15	-150				-150		-15		-135	-150
Puistot ja leikkipaikat ***			-500				-500		-285		-215	-500
Geopark hanke (Saimaan Geopark lokalisaatio, Unesco)		-363	-50				-50		-10		-40	-50
Vesistö												
Hulevesiohjelma ***		-1698	-400				-400		-101		-299	-400
Veturitallinlahti hulevesi			-100		100							
Keskusta-alueen tulvariski		-74	-100		-710		-810		-74		-736	-810
Satamien kunnostus *** (sis. retkisatamat), MENOT			-75				-75				-75	-75
Kallioniemi, risteily- ja matkailualuslaituri TULOT				75				75			75	75
Kallioniemi, risteily- ja matkailualuslaituri MENOT			-150				-150				-150	-150
Sähköisten vesikulkuneuvojen lataus, TULOT				277				277		21	256	277
Sähköisten vesikulkuneuvojen lataus, MENOT	-410	-114	-430				-430		-78		-352	-430

KAUPUNKI tuhansina euroina		Hankkeen suuruus- luokka	Kumu- latiivi- nen tot.	TA2025		LMR 2025		TA + LMR 2025		TOT 6/2025		TOT/TA EROTUS	TOT. ENNUSTE
				menot	tulot	me- not	tulot	menot	tulot	menot	tulot		
Liikkuminen													
	Uimarantojen kunnostukset, korjausvelan poistaminen			-75				-75		-42		-33	-75
	Urheilupuiston kokonaisuus												
	Nurmikentän sadevesijärjestelmän uudistaminen	-100	0	-100		30		-70				-70	-70
	Haukivuoren tenniskentät, hiekkatekonurmi	-80	0	-80		18		-62				-62	-62
	Hänninkentän kylmälaitteet ja automaatio	-130	-39	-100				-100		-39		-61	-100
	Liikuntapaikkarakentaminen ja kunnostus **, MENOT			-125		30		-95		-32		-63	-95
IRTAIN OMAISUUS				-1005	140	-78		-1083	140	-204		-739	-943
Koneet ja kalusto													
	Hallinnon palvelualue												
	Ruoka- ja puhtauspalvelut			-125				-125				-125	-125
Sivistyksen palvelualue													
	Kasvatus- ja opetuslautakunta			-200				-200		-52		-148	-200
	Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta			-200		-78		-278		-47		-231	-278
	Urheilupuiston ajanotto		-25	-30				-30		-25		-5	-30
	Rantakeitaan pukeutumistilat mm. vaatekaapit	-100		-100				-100				-100	-100
Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue				-50				-50				-50	-50
	TKI tilan varustelu (BEM-osaamiskeskus) Metsä-Sairila TULOT		206		140				140			140	140
	TKI tilan varustelu (BEM-osaamiskeskus) Metsä-Sairila MENOT	-900	-378	-200				-200		-80		-120	-200
	Varautuminen, häiriötilannekeskukset			-100				-100				-100	-100
ARVOPAPERIT JA OSUUDET				-900				-900		-439	10	-471	-900
Osakkeet ja osuudet													
	Osakkeiden myynti, TULOT									10		-10	10
	Osakkeiden hankinta, Saimaa Stadiumi Oy		-1400	-200				-200		-200		-339	-200
	Muiden osakkeiden hankinta			-500				-500		-161		-132	-570
	Itäradan suunnitteluhankeyhtiö (valtuusto 31.8.20 § 269)			-200				-200		-68		-132	-130
	E-S Pääomarahasto		-126							-10		10	-10
INVESTOINNIT YHTEENSÄ													
TULOT					3022		-195		2827		955	1872	2877
MENOT				-19845		-490		-20335		-3351		-16984	-19988
NETTOINVESTOINTI				-16823		-685		-17508		-2396		-15112	-17111

TASEYKSIKKÖ JA LIIKELAITOKSET tuhansina euroina	Hankkeen suuruus- luokka	Kumulatiivi- nen tot.	TA2025		LMR 2025		TA + LMR 2025		TOT 6/2025		TOT/TA EROTUS	TOT. ENNUSTE
			menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot		
LIKELAITOS OTAVIA												
TULOT												
MENOT			-25				-25				-25	-25
NETTOINVESTOINTI			-25				-25				-25	-25
VESILIKELAITOS												
Kunnallistekniikka ja laitosinvestoinnit												
TULOT												
MENOT			-1660				-1660				-1660	-1660
Vesilaitokset			-290				-290		-14		-276	-290
Jätevesipuhdistamot												
Jätevedenpuhdistamot			-240				-240				-240	-240
Anttolan siirtolinja, yleissuunnitelma			-30				-30				-30	-30
Verkostot			-1100				-1100		-225		-875	-1100
NETTOINVESTOINTI			-1660				-1660		-239		-1421	-1660
LIKELAITOKSET / INVESTOINNIT YHTEENSÄ												
TULOT												
MENOT			-1685				-1685		-239		-1446	-1685
NETTOINVESTOINTI			-1685				-1685		-239		-1446	-1685

	TA2025		LMR 2025		TA + LMR 2025		TOT 6/2025		TOT/TA EROTUS	TOT. ENNUSTE
	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot		
INVESTOINNIT YHTEENSÄ										
TULOT		3022		-195		2827		955	1872	2877
MENOT	-21530		-490		-22020		-3590		-18430	-21673
NETTOINVESTOINTI	-18508		-685		-19193		-2635		-16558	-18796
Poistotaso										
n. 22 milj. euroa										

6. Tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutuminen

6.1 Etelä-Savon Energia -konserni

Tulostavoitteet

Tavoite	Toteutumaennuste 2025
Käyttökate 15,7 milj. euroa, jotta yhtiö täyttää lainakovenanttien vaatimukset	Ennuste noin 17 milj. euroa eli lainakovenanttien ehdot täytetään.
Hukkalämmön siirtoputken teknistaloudellisen selvityksen laadinta	Teknistaloudellinen selvitys on laadittu 01/2025.
Pursialan voimalaitokselle mahdollisesti hankittavan savukaasupesurin teknistaloudellisen selvityksen laadinta	Teknistaloudellinen selvitys on laadittu 05/2025.
ESE-Energia Oy:n tytäryhtiöiden (ESE-Verkko Oy, ESE-Tekniikka Oy, Haukivuoren Lämpö Oy) fuusioiminen emoyhtiöön.	ESE-Verkko Oy:tä ei fuusoida ESE-Energiaan. ESE-Tekniikka Oy:n fuusioimisesta ei ole tehty lopullista päätöstä ja Haukivuoren Lämpö Oy:n fuusio tapahtuu joko vuonna 2026 tai 1.1.2027.

Tunnusluvut (1000 euroa)

	TP 2024	TA 2025	Toteutumaennuste 2025
Liikevaihto	61 414	65 000	63 000
Tilikauden voitto/tappio (verojen jälkeen)	-10 968	-2 000	500
Osinko	1 479	-	1 500
Investoinnit	11 426	13 500	13 500
Ulkoinen velka	144 000	149 000	150 000
Sisäinen velka	0	0	0
Konsernitilin limiitti	0	0	0
Omavaraisuusaste	- 25,5 %*		- 25 %*
Henkilöstö yhteensä, kpl	87	89	89
vakituinen, kpl	84	89	86
määräaikainen, kpl	3	0	3

*ESE:n konsernitilinpäätöksen negatiivinen omavaraisuusaste johtuu mm. tilintarkastajien vaatimasta, aiemmasta poikkeavasta osakkuusyhtiöiden konserniyhdistelystä ja ESE-kauppaan liittyneestä ylimääräisestä osingosta. Luku ei ole vertailukelpoinen aiempiin vuosiin. Etelä-Savon Energia Oy:n omavaraisuusaste on 72,8 %, ESE-Energia Oy:n 60,2 % ja ESE-Verkko Oy:n 43,5 %, eli luku on negatiivinen ainoastaan konserniyhdistelyn jälkeen.

Mahdolliset olennaiset poikkeamat toiminnassa

Alkuvuosi on ollut budjetoitua lämpimämpi, joten kaukolämpöä on myyty 27,5 GWh:ta budjetoitua vähemmän ja tämä näkyy liikevaihdossa. Lämpöä on tuotettu budjetoitua enemmän sähkökattilalla, mikä on vähentänyt polttoaineiden käyttöä ja tuottanut näin säästöä polttoaineissa, vaikkakin vähentänyt sitten sähköntuotantoa. Pursialan voimalaitoksella sähköä on tuotettu noin 5 GWh:ta budjetoitua vähemmän johtuen sekä lämpimistä keleistä että lämmöntuotannosta sähkökattilalla.

6.2 Etelä-Savon Koulutus Oy (Esedu)

Tulostavoitteet

Tavoite	Toteutumaennuste 2025
Toiminnan sopeuttaminen ammatillisen koulutuksen muutoksiin, painotus tutkintojen osalta nuorten koulutukseen ja aikuiskoulutuksen toimintamallin muuttaminen.	Sopeutus onnistuu ja alustava tieto vuoden 2026 opiskelijavuosista seuraava: Valtakunnallinen ammatillisen koulutuksen rahoitus näyttää painottuvan peruskoulun päättäneiden ja vailla toisen asteen tutkintoa olevien kouluttamiseen. Tähän on Esedulle suunnattu 1111 opiskelijavuotta, mikä varmasti riittää. Haasteen muodostaa 1184 opiskelijavuotta, mikä on käytettävissä ns. aikuiskoulutukseen ja jota ei saa ylittää. Käytettävissä on siis yhteensä 2295 opiskelijavuotta, vaikka esimerkiksi vuonna 2024 toteutui noin 2900 opiskelijavuotta.

Tunnusluvut (1000 euroa)

	TP 2024	TA 2025	Toteutumaennuste 2025
Liikevaihto	33 390	30 500	30 419
Tilikauden voitto/tappio	1 274	0	-328
Osinko	0	0	0
Investoinnit	1 871	1 000	2 267
Ulkoinen velka	4 343	5 800	5 800
Sisäinen velka	0	0	0
Konsernitilin limiitti	3 000	3 000	3 000
Omavaraisuusaste	71 %	64 %	64 %
Henkilöstö yhteensä, kpl	296	280	263
vakituinen, kpl	280	272	246
määräaikainen, kpl	16	8	17

Mahdolliset olennaiset poikkeamat toiminnassa

Kaikki Etelä-Savon työllisyysalueet eivät saa toimintaansa sujuvaksi, mikä vähentää Esedu-konsernissa myytävän koulutuksen osuutta. Vaikutus noin 500.000 euron luokkaa.

6.3 Kiinteistökehitys Naistinki Oy

Tulostavoitteet

Tavoite	Toteutumaennuste 2025
Mölnlycken käynnissä olevat investoinnit on saatettu päätökseen	Urakka päättyy 2026 lopussa johtuen Mölnlycken yllättäneistä uuden tuotannon vaatimista pitkistä sertifiointiajoista.
Kansalliskirjaston uudishanke käynnistyy	Hankkeen suunnittelusta on päätös ja suunnittelun on tarkoitus alkaa syksyllä 2025
Insinöörinkatu 7 kiinteistölle on saatu ratkaisu	Tilanne jatkuu ennallaan ja ok. Panimon laajentumisinvestointi siirtyi heidän aloitteesta.
Rahtitie 9 kiinteistölle on saatu ratkaisu	Kauppakirja kaupungin kanssa saatiin tehtyä alkukesästä. Myyntitunnusteluita on jo tehty. Lainhuudatuksen jälkeen myynti mahdollista.

Tunnusluvut (1000 euroa)

	TP 2024	TA 2025	Toteutumaennuste 2025
Liikevaihto	8 064	9 000	9 000
Tilikauden voitto/tappio	407	650	550
Osinko	204		200
Investoinnit	9 000	3 000	1 500
Ulkoinen velka	17 800	16 000	16 000
Sisäinen velka	17 330	21 000	20 000
Konsernitilin limiitti	2 000	2 000	2 000
Omavaraisuusaste	18 %	22 %	21 %
Henkilöstö yhteensä, kpl	7	7	7
vakituinen, kpl	7	7	7
määräaikainen, kpl	0	0	0

Mahdolliset olennaiset poikkeamat toiminnassa

Asiakkaiden päätöksissä ja omien prosessien hallinnassa on tullut viivästyksiä ja siten hankkeiden käynnistyminen/eteneminen ovat viivästyneet tai hidastuneet. Tällä ei ole Naistingille taloudellista vaikutusta. Kulujen erilaiset 2024/2025 jaksotukset hankaloittavat ennustamista.

6.4 Metsäsairila Oy**Tulostavoitteet**

Tavoite	Toteutumaennuste 2025
Sekajätteen kuljetus Mikkelin taajamassa siirtyy kunnan järjestämäksi. Tavoitteena on, että jätekuljetukset toimivat koko Mikkelin alueella kunnan järjestämänä helmikuusta 2025 alkaen.	tavoite täyttyy.
Viestintää hoidetaan viestintäsuunnitelman mukaan. Vuonna 2025 painopisteenä kunnan vastuulle siirtyvät sekajätekuljetukset.	tavoite täyttyy.
Biojätteen aluekeräyspisteverkosto valmistuu suunnitelman mukaisesti vuonna 2025.	tavoite täyttyy.

Tunnusluvut (1000 euroa)

	TP 2024	TA 2025	Toteutumaennuste 2025
Liikevaihto	7 319	7815	8800
Tilikauden voitto/tappio	-10 140	76	1500
Osinko	0	0	0
Investoinnit	810	500	500
Ulkoinen velka	5013	5 710	5 500
Sisäinen velka	1 500	1 500	1 500
Konsernitilin limiitti	2 000	2 000	2000
Omavaraisuusaste	-2 %	52 %	15 %
Henkilöstö yhteensä, kpl	21	21	26
vakituinen, kpl	19	19	24
määräaikainen, kpl	2	2	2

Mahdolliset olennaiset poikkeamat toiminnassa

Biojalostusliiketoiminnan ostaminen 1.4.2025. Liiketoimintakaupassa Metsäsairilalle siirtyi biokaasu- ja kompostointilaitos sekä näiden ympärille muodostuva liiketoiminta. Liiketoiminnan mukana siirtyi 7 työntekijää.

6.5 Mikalo Oy

Tulostavoitteet

Tavoite	Toteutumaennuste 2025
Mikalolle, johon Opiskelija-asunnot sulautuu 1.1.2025, valmistuu talouden tasapainosuunnitelma.	Kiinteistötoimenpideohjelma laadittu ja hyväksytty.
Kysyntää vastaava asuntokanta	Kiinteistötoimenpideohjelma laadittu ja hyväksytty. Purettu Peurankatu 2 kerrostaloa sekä Kissalammentien ja Kaaritien rivitalot.

Tunnusluvut (1000 euroa)

	TP 2024*	TA 2025	Toteumaennuste 2025
Liikevaihto	26 499	28 022	26 900
Tilikauden voitto/tappio	-10	0	0
Osinko	0	0	0
Investoinnit	5 272	10 000	10 000
Ulkoinen velka	56 149	60 400	59 740
Sisäinen velka	3 408	2 623	2 623
Konsernitilin limiitti	1 500	1 000	1 500
Omavaraisuusaste	Mikalo 44 %, MOAS 10 %	33 %	35 %
Henkilöstö yhteensä, kpl	84	79	81
vakituinen, kpl	81	79	81
määräaikainen, kpl	3	0	0

*Vertailukelpoisuuden vuoksi TP24-luvuissa on yhdistetty Mikalo Oy:n ja Mikkelin opiskelija-asunnot Oy:n vuoden 2024 tilinpäätösluvut. Yhtiöt sulautuivat 1.1.2025.

6.6 Mikkelin Asumisoikeus Oy

Tulostavoitteet

Tavoite	Toteumaennuste 2024
Kilpailukykyinen vastiketaso	Toteutuu

Tunnusluvut (1000 euroa)

	TP 2024	TA 2025	Toteumaennuste 2025
Liikevaihto	2 046	2 130	2 110
Tilikauden voitto/tappio	0	0	0
Osinko	0	0	0
Investoinnit	9	0	0
Ulkoinen velka	6 111	5 488	5 488
Sisäinen velka	0	0	0
Konsernitilin limiitti	0	0	0
Omavaraisuusaste	44 %	40 %	45 %
Henkilöstö yhteensä, kpl	0	0	0
vakituinen, kpl	0	0	0
määräaikainen, kpl	0	0	0

6.7 Mikkelin Jäähalli Oy

Tulostavoitteet

Tavoite	Toteutumaennuste 2025
Jäähallit kyetään pitämään turvallisina ja jääliikunnalle kustannustehokkaina	Toteutuu, koska aiemmin 2024 havaitut epäkohdat on korjattu ja tiedossa ei ole turvallisuuteen tai kustannustehokkuuteen liittyviä puutteita
Harjoitusjäähallin käyttökiellosta johtuva kapasiteettivaje kyetään palauttamaan	Saneeraus eteni odotetusti sekä aikataulultaan, että kustannusarvioiltaan. Halli toimii entistä parempana.
Kilpahallin rakennetarkistuksessa havaitut pikaista korjausta vaativat puutteet korjataan	Liukulaakerit korjausta vaatineiden kattopalkkien osalta on korjattu.

Tunnusluvut (1000 euroa)

	TP 2024	TA 2025	Toteumaennuste 2025
Liikevaihto	951	780	780
Tilikauden voitto/tappio	36	0	50
Osinko	0	0	0
Investoinnit	150	500	950
Ulkoinen velka	5 947	5 500	5 300
Sisäinen velka	0	500	950
Konsernitilin limiitti	0	0	0
Omavaraisuusaste	33 %	33 %	33 %
Henkilöstö yhteensä, kpl	0	0	0
vakituinen, kpl	0	0	0
määräaikainen, kpl	0	0	0

Mahdolliset olennaiset poikkeamat toiminnassa

Ei poikkeamia. Kaikki mennyt kuten suunniteltu. Rahoituskustannukset pienentyneet ennakoitua enemmän.

6.8 Mikkelin kehitysyritys Miksei Oy

Tulostavoitteet

Tavoite: Laadukkaat yrityspalvelut		Toteumaennuste 2025
Asiakkuudet (kpl) - tapaaminen tai yhteydenotto Miksein henkilökunnan toimesta	1400	1400
Tilaisuudet (kpl) - Asiakastilaisuudet, joissa Miksei järjestäjä tai mukana järjestämässä	80	65
Osallistujat (kpl) - Miksein järjestämiin tilaisuuksiin osallistuneet	1760	1780
Asiakastyytyväisyys	4,1/5	4
Tavoite: Yritysten toimintaympäristön kehittäminen		
Hankkeissa ja muissa toiminnoissa syntyneet työpaikat (kpl)	150	150
Miksein tuella syntyneet yritysten kehityshankkeet (kpl)	60	70
Miksein tuella syntyneiden yrityskehityshankkeiden arvo (€)	20 000 000	20 000 000
Miksein osuus hankerahoituksesta - omat ja yhteishankkeet (€)	6 800 000	10 950 000
Mikseille, kumppaneille ja yrityksille saatu hankerahoitus, eli vipuvaikutus (€)	30 800 000	35 000 000

Tavoite: Myynti ja markkinointi sijoittuville yrityksille		
Sijoittuneet yritykset (kpl)	14	10
Tavoite: Viennin ja kansainvälistymisen edistäminen		
Uusia kansainvälisiä liidejä yritysten käyttöön (kpl)	40	45
Uusia työpaikkoja yritysten kansainvälistymisen tuloksena (kpl)	25	10
Uusia yritysten kehittämishankkeita kansainvälistymisen ja viennin edistämiseksi (kpl)	5	3
Tavoite: Matkailun ja vapaa-ajan asumisen liiketoiminnan edistäminen		
Rekisteröidyt majoitusvuorokaudet (kpl)	180 000	190 000
Rekisteröity majoitusmyynti (€)	10 900 000	12 000 000
Mediaosumat kotimaa (kpl)	25	25
Mediaosumat kansainväliset (kpl)	35	35
Mediaosumat vaikuttajat (kpl)	15	15

Tunnusluvut (1000 euroa)

	TP 2024	TA 2025	Toteutumaennuste 2025
Liikevaihto	4 140	4 400	5 000
Tilikauden voitto/tappio	-5	0	-65 000
Osinko	0	0	0
Investoinnit	0	0	0
Ulkoinen velka	1 815	1 000	1000
Sisäinen velka	232	700	500
Konsernitilin limiitti	1 500	1 500	1500
Omavaraisuusaste	26 %	25 %	25 %
Henkilöstö yhteensä, kpl	35	35	38
vakituinen, kpl	17	19	19
määräaikainen, kpl	18	16	19

Mahdolliset olennaiset poikkeamat toiminnassa

Aloitetaan yhteensä viisi Interreg Central Baltic -ohjelman hanketta, joissa kahdessa olemme lead-partnereita. Hankkeet ovat ns. suoria EU-rahoituksia. Hankkeiden kesto on 2,5 vuotta ja yhteisarvo yhtiölle 2 500 000 euroa.

Yleisesti ottaen viennin ja kansainvälisen kaupan nopeasti lisääntynyt epävarmuus ja vaikeutunut ennustettavuus on saanut yritykset lykkäämään tai ainakin viivästyttämään kansainvälistymissuunnitelmiaan. Venäjän edelleen jatkuvan hyökkäyso-
dan vaikutukset ja Yhdysvaltojen kauppapoliittiset linjausten laineet yltävät myös Mikkeliin ja Etelä-Savo-
on. Yleinen, edelleen jatkuva talouden taantuma ei näytä korjaantumisen merkkejä lähitulevaisuudessa aiheuttaen epävarmuutta ja varovaisuutta
yrityksissä.

6.9. Mikkelin Oppilaitoskiinteistöt Oy

Tulostavoitteet

Tavoite	Toteutumaennuste 2025
Yhtiön toiminta on kassapositiivista ja omavaraisuusastetta kyetään nostamaan	Toteutuu edelleen, kuten trendi pitkällä aikavälillä on ollut (jo 8 vuotta). Korjausinvestoinnit painavat kassaa aika ajoin.
Opetuksen tilat pysyvät ajantasalla, kilpailukykyisinä kustannustehokkaasti	Asiakkaan kanssa on edetty heidän tarpeiden mukaisesti ja kustannustehokkuus on Suomen huippua.

Tunnusluvut (1000 euroa)

	TP 2024	TA 2025	Toteutumaennuste 2025
Liikevaihto	4 539	4 600	4 600
Tilikauden voitto/tappio	-18	230	250
Osinko	0	0	0
Investoinnit	200	400	500
Ulkoinen velka	12 780	13 000	13 000
Sisäinen velka	1 350	1 400	1 400
Konsernitilin limiitti	1 000	1 000	1 000
Omavaraisuusaste	32 %	34 %	34 %
Henkilöstö yhteensä, kpl	0	0	0
vakituinen, kpl	0	0	0
määräaikainen, kpl	0	0	0

Mahdolliset olennaiset poikkeamat toiminnassa

Toiminnassa ei poikkeamia, paitsi Uutta Elämää- keskuksen lopettaminen asetti yhtiölle haasteita, joista ei ole vielä (taloudellista) kokonaiskuva. Siten ennuste 2025 tuloksesta riippuu em. asiasta.

6.10. Mikkelin Ravirata Oy

Tulostavoitteet

Tavoite	Toteutumaennuste 2025
Mikkelin Ravirata Oy järjestää 17 ravit (+2) ja hyvän, ennistä enemmän houkuttelevamman St Michel -tapahtuman 19.-20.7.2025.	Mikkelin raviradalla järjestetään vuonna 2025 yhteensä 17 ravit (+2). St Michel -tapahtuma toteutui suunnitelmien mukaisesti nyt ensimmäistä kertaa kolmipäiväisenä 18.-20.7.2025. Yleisömäärä ja varsinkin pääsylipputulot kasvoivat edellisestä vuodesta
Pienentyvästä, MMM:n kautta tulevasta toimintatuesta ja olosuhdeinvestoinnin kasvattamista poistoista huolimatta pyritään kohtuulliseen taloudelliseen tulokseen (budjetoidaan nollatulot) turvaamalla muu varainhankinnan tuotto	Tulos paranee edellisvuodesta, vaikka MMM:n kautta tuleva toimintatuki pieneni ja ravirata sai järjestettäväkseen kahdet ravit edellisvuotta enemmän. Budjetoituun tulostavoitteeseen (lopullinen budjetin loppusumma toimintatukien selvitystä oli -62.000) ei aivan päästä. Poistojen määrä yhtiön budjetissa on noin 105.000 €.
. St Michel -viikonvaihteen palvelutarjontaa pyritään edelleen laajentamaan ja parantamaan yleisötoiveiden mukaisesti yhteistyössä muiden eteläsavolaisten toimijoiden kanssa.	St Michel -viikonvaihtetta laajennettiin kolmipäiväiseksi. Perjantain ravien yhteydessä oli Etelä-Savon Hevosjalostusliiton järjestämä St Michel -vedot. Lauantai-iltana Mikkelin jäähallissa järjestettiin Lauantaitanssitapahtuma, jossa pääesiintyjänä oli Yölintu. Tapahtumaan myytiin noin 500 lippua.
Raviradan muuta käyttöä, mm. ratsastukseen, selvitetään aktiivisesti. Tavoitteena on toteuttaa mm. uusi ratsastuskenttä raviradan keskialueelle.	Raviradalla on järjestetty alkuvuoden aikana uutena tapahtumana snowcross-tapahtuma, jossa mm. nuorten SM-osakilpailu. Tapahtuma saanee jatkoa. Ratsastusseuroille ja ratsastusharrastajille tehdyn kyselyn perusteella raviradalle suunnitellulle ratsastuskentälle on tarve.

Tunnusluvut (1000 euroa)

	TP 2024	TA 2025	Toteutumaennuste 2025
Liikevaihto	686	850	800
Tilikauden voitto/tappio	-252	0	-120
Osinko	0	0	0
Investoinnit	17	0	15
Ulkoinen velka	728	240	-700
Sisäinen velka	0	0	0
Konsernitiilin limiitti	500	500	700 (väliaik.)
Omavaraisuusaste	55 %	58 %	55 %
Henkilöstö yhteensä, kpl	6		6
vakituinen, kpl	6		6
määräaikainen, kpl	0		0

Mahdolliset olennaiset poikkeamat toiminnassa

Suomen Hippoksen johdolla on aloitettu raviurheilun kilpailutoiminnan uudelleenorganisoinnin suunnittelu alkuvuoden aikana. Siinä kilpailutoimintaa organisoidaan alueittain. Mikkeli kuuluu noissa suunnitelmissa alueeseen nro 2, jonka alueen pääratana toimisi Lahti. Se vastaisi pääosin alueen kilpailutarjonnasta talviaikana.

Suomen Hippos on perustanut uuden peliyhtiön yhdessä ruotsalaisen ATG-peliyhtiön kanssa. Yhtiö on aloittanut toimintansa, mutta peliliiketoiminnan se pystynee aloittamaan vuonna 2027 aikana.

Myös raviratojen omistaman myynti- ja markkinointiyhtiön suunnittelu etenee.

Ravitaloudelle valtiolta tuleva rahoitus kiristyi merkittävästi jo vuodelle 2025 ja tuo kehitys jatkunee myös tulevina vuosina, mikä vaikuttaa myös Mikkelin Ravirata Oy:n saamiin toiminta- ja palkintotukiin negatiivisesti.

7. Palvelualueiden, lautakuntien, johtokuntien johdon analyysit ja tavoitteiden toteutuminen

7.1. Hallinto- ja elinvoimapalvelut

Johdon analyysi

Isoimpana riskinä on työmarkkinatuen kuntaosuuden kehitys. TMT-maksu ei ole kehittynyt suunnitellulla tavalla ja koko vuoden ennuste toteumasta on noin 6,3 miljoonaa euroa (5 milj. euroa/TA2025). Toisaalta kotoutumiseen valtiolta saatavat korvaukset ennustetaan ylittävän koko vuoden osalta noin 1,1 miljoonalla eurolla (1,4 milj. euroa/TA2025).

Kesäkuun lopun tilanteen perusteella voidaan arvioida, että koko kaupungissa palkkaresurssia säästyy palkkakuluista tänä vuonna suunnitellusta 1,5 M€. Pääsyy on suunnitteluvaiheessa arvioitu suurempi korotusprosentti pidemmällä vaikuttavuudella vuodelle 2025, kuin kunnallisessa työmarkkinaratkaisussa toukokuussa 2025 loppujen lopuksi sovittiin. Tämän vaikutus hallinto- ja elinvoimapalveluiden osalta arvioidaan seuraavan seurannan yhteydessä.

Muuten hallinto- ja elinvoimapalveluiden menot ja tulot ovat toteutumassa kokonaisuudessaan talousarvion mukaisesti.

Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli

Osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön avulla kaupungin toiminta uudistetaan kaupungin taloudellisen kantokyvyn mukaiseksi			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Perehdytys- ja työnopastusprosessin ja materiaalin päivittäminen ja digitalisointi	Henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja lisääminen. Aloittavan työntekijän positiivinen mielikuva työnantajasta	Kaupungin perehdytysprosessi päivitetty. Otettu käyttöön yhteinen digitaalinen alusta (Intro) osana perehdytys- ja työnopastusprosessia. Perehdytyskyselyn vastausten analysointi. Intron kautta toteutuneet perehdytykset vakituisille (kpl/v)	Perehdytysprosessi päivitetty, Intro täysimääräisesti käytössä. Perehdytyskyselyyn tullut vähän vastauksia. Introssa yleisperehdytys aloitettu 64 työntekijälle.
Talouspalvelut-yksikön järjestämät sisäiset koulutukset/tietoiskut (talous, ICT, hankinta) joko kohdistetusti tulosalueille tai koko organisaatiolle	Edistää laaja-alaisesti organisaation osaamista em. osa-alueilla. Vähintään 4 tilaisuutta 2025. (talous, tietohallinto, hankinnat)	Toteutuneiden tilaisuuksien lukumäärä	Talous: 6 Tietohallinto: 4 Hankinnat: 3
Työhyvinvoinnista huolehtiminen ja sen huomioiminen johtamisessa	Työhyvinvoinnin lisääntymisen organisaatiossa. Sen huomioiminen esihenkilöiden kaikessa toiminnassa	Työhyvinvointikyselyn tulokset, varhaisen tuen toimenpiteiden lkm (sovellus), terveysperusteiset tunnusluvut	Työhyvinvointikyselyn (2024) tulos kohonnut, ollen hyvä 58,4 /80 p ja QWL 58,8/100 %. Sairauspoissaolot Q2= 5881 pv (pv /htv), Q1+Q2= 13 680 pv (16 pv/htv) Varhaisen tuen toimet= valmiina 58/82 avatusta tukipolusta, Q1+Q2= 170/282 Korvaava työ tot. Q2=6 pv/494 tth.n suositus, Q1+Q2= 59 pv/1147 tth.n suos. Osa-sairauspäivärahan käyttö Q2=543 pv, Q1+Q2 =1076 pv
Kehityskeskustelujen määrän ja laadun kehittäminen sisältäen osaamistarvekartoitukset	Aktiivisen ja vuorovaikutteisen henkilöstöjohtamisen ja osaamisen johtamisen kehittäminen	OSS-sovelluksessa käytyjen kehityskeskustelujen lkm	Yksilökeskustelut: 904 Ryhmäkeskustelut: 85 hlölle Yht. 989/1840

Ennakoidaan ja reagoidaan väestöön, elinkeinorakenteeseen, kansainvälisyyteen, digitalisaatioon ja kestäväan kehitykseen liittyviin toimintaympäristön muutoksiin			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Tietoturvan ja dokumentoinnin edistäminen digitalisoiduissa toimintaympäristöissä	Edistää Mikkelin kaupungin kokonaisarkkitehtuurin kuvantamista sekä tietoturvallisuuden valvontaa ja jatkuvaa kehitystä. (tietohallinto)	Toteutettu / ei toteutettu: Tietoturvakoulutus henkilöstölle, ohjeistuksien uusiminen, ja kokonaisarkkitehtuurin jatkuva digitaalinen kuvantaminen.	Dokumentointia toteutettu siirtäminen ja kehittäminen Digiturvamallin alle jatkuu. Prosesseja tarkoitetaan kuvata 2025/2026
Rakennusvalvonnan lupa-arkiston analogisen aineiston digitointi ja tallennus sähköiseen arkistoon.	Aineisto kokonaisuudessaan digitoitu ja sähköisessä arkistossa kesään 2025 mennessä. (asianhallinta, rakennusvalvonta)	Toteutunut / ei toteutunut	Projekti valmis syksyn 2025 aikana.

Taataan puhdas vesi ja lähiruoka sekä luonnon monimuotoisuus ja perinnebiotooppien säilymistä edistetään			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Elintarvikekilpailutuksissa huomioidaan alueellinen saatavuus ja mahdollistetaan paikallisten yrittäjien tarjousten teko	Lähialueen elintarvikkeiden käyttö määrän säilyttäminen vähintään nykyisellä tasolla (palvelujohtaja, ruokalistasuunnittelija)	Lähiruokan ostomäärä eur/v, % elintarvikehankinnoista, luomuruokan osuus elintarvikeostoista €/v, %	Ostot noin 66 000 € lähiruokaa ja kotimaiset elintarvikkeet 90 % noin 814 000€, luomuostot 20 %

Hyödynnetään digitaalisuuden mahdollisuudet täysimääräisenä kaupungin palvelujen kehittämisessä			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Paperilaskutuksen vähentäminen tehokkuuden ja ekologisuuden edistämiseksi uuden sähköisen palvelualueen käyttöönottoamisella.	Käyttöön otetun KIVRA-sähköisen laskutuskanavan käytön laajentaminen (talouspalvelut)	Emokaupunki ja liikelaitokset: Paperilaskujen määrän väheneminen Konserniyhtiöt: käytössä vähintään kolmessa tytäryhtiössä	Laskutusrytmien muutoksista johtuen vertailukelpoista dataa laskumääristä saadaan vasta vuoden lopussa. Käytössä yhdessä tytäryhtiössä.

Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkelissä

Edistetään alueen yrittäjyyttä, työllisyyttä, olemassa olevien työpaikkojen säilyttämistä sekä uusien työpaikkojen syntymistä			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Tarjouspyynnöt rakennetaan niin, että alueen yrittäjiä ei poissuljeta kilpailuun osallistumisesta.	Alueen elinvoiman tukeminen. Hankintapalvelut ja tulosityksiköiden esihenkilöt.	Alueellisten kumppaneiden määrä.	Lukumäärää on vaikea arvioida, mutta kilpailutuksissa pyritään huomioidaan aina paikalliset tarjoajat yritysvaikutusten arviointimenetelmällä. Ruokapalvelut 9 lähituottajaa.

Parannetaan yrittäjämönteisyyttä sujuvilla yrityspalveluilla sekä joustavilla maankäytön ratkaisuilla			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Kaupunki järjestää hankintailtoja ja muita yritystapaamisia elinkeinoelämälle yhteistyössä Mäkin kanssa.	Tapaamisia vähintään 2 / vuosi (hankintapalvelut, ruokapalvelut)	Tapahtumien lukumäärä	2 tapahtumaa järjestetty

Panostetaan osaavan työvoiman saamiseen ja osaajien houkutteluun			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Yritysesittelyt oppilaitoksissa, oppilaitosyhteistyö	Osaajien houkuttelu/palvelujohdaja, palvelupäällikkö	yritysesittelyt kpl/v	2 kpl Xamk ruokapalvelut
Asukasmarkkinointia tehostetaan	Kehitetään olemassa olevaa markkinointisuunnitelmaa. Tehostetaan entisestään markkinointia potentiaaliselle muuttajakohderyhmälle aiemmin hyväksi todetuilla menetelmillä. Lisätään muuttajien tietoutta ja luodaan positiivista mielikuvaa Mikkelistä. Tiivistetään yhteistyötä kaupungin eri yksiköiden ja sidosryhmien kanssa.	NPS kysely tai vastaava kysely, jolla voidaan verrata vuosittain tapahtuvaa muutosta arvosanassa / kokemuksessa. Seurataan muuttaja liikenteen tilastoinnin lukuja.	Varhaiskasvatus oli XAMK:n messuilla kolmella paikkakunnalla. Ruoka-puhtaus ja varhaiskasvatus olivat RekryOn –messuilla Mikkelistä. NPS-kysely toteutettiin keväällä. Lukema oli –3, joka on parempi kuin vuonna 2024 (-34) Mikkelin muuttajaliike on ollut 1-6/25 miinuksella 35 henkilöä.

Vahvistetaan yritysten, oppilaitosten ja korkeakoulutoimijoiden välistä ja niiden kanssa tehtävää yhteistyötä			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Osallistutaan opiskelijoiden tapahtumiin kumppanina	Kerätään tapahtumissa tietoa mitä opiskelijat toivovat Mikkelistä ja lisätään heidän tietoisuutta sekä positiivista mielikuvaa Mikkelistä	Opiskelijatapahtumat, joissa kaupunki on kumppanina kpl/v. Tavoitetaso 6 tapahtumaa / vuosi	Kaupunki on ollut kumppanina tähän mennessä yhdessä tapahtumassa. Ruokapalvelut 2 kertaa XAMK:n tapahtumissa.

Tuetaan opiskelijoiden alueelle ja alueen yrityksiin kiinnittymistä			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Tarjotaan työharjoittelupaikkoja ja opinnäytetyön aiheita	Uusien työntekijöiden saaminen pidemmällä aikavälillä. Hyöty sekä opiskelijalle että kaupungille	Harjoittelijat ja opinnäytetyöt kpl / vuosi	Henkilöstöpalvelut 2 opinnäytetyötä. Siviilipalvelusmiehiä 2 kirjastossa ja 1 tietohallinnossa. Ruoka- ja puhtaus 4 oppisopimusta, 13 harjoittelijaa.

Yhteisöllisyys ja osallisuus

Tunnistetaan ja hyödynnetään väestön moninaisuus rikkautena, voimavarana ja elinvoiman lähteenä, osana mikkiläisyyttä			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Huomioidaan organisaation monimuotoisuus Mikkelin kaupungin avoimien tehtävien rekrytointivaiheessa (mm. missä kanavissa, millä kielellä työpaikkailmoitukset, mahd anonymiteetti) sekä otetaan perehdytyksessä huomioon työntekijän henkilökohtaiset edellytykset kuten kielitaito ja ikä sekä mahdolliset rajoitteet.	Suhtaudutaan avoimesti ja positiivisesti organisaation monimuotoisuuteen (teki-jöinä mm. ikä, sukupuoli, etninen tausta, uskonto, koulutus, siviilisääty, terveydentila). Tavoitteena on lisätä väestön monimuotoisuutta, parantaa eri kulttuuri- ja kielitaustaisten henkilöiden kotoutumista ja osallisuutta Mikkelin kaupungissa, mahdollistaa työntekijätoimintarajoitteisille henkilöille kohtuullisin mukautuksin ja turvata työvoiman saatavuus ja riittävyys alueella	Eri kulttuuri- ja kielitaustaisten henkilöiden lkm määrä, ikä- ja kokenne ja kohtuullisten mukautusten määrä	Otettu käyttöön mahdolliseksi anonymirekrytointi, KV-pääll:n työpaikkailmoitus julkaistu myös englannin kielellä. Ruoka- ja puhtauspalveluissa anonymirekrytointi käytössä vakituissa tehtävissä. Ruoka- ja puhtaus 1 työkokeiluissa.

Edistetään ryhmiin ja yhteisöihin kiinnittymistä			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Kesätyöpaikat	Edistetään nuorten mahdollisuutta tutustua työelämään ja Mikkelin kaupunkiin työnantajana	Tarjotut kesätyöpaikat ja kesätyösetelit lkm	129 kesätyöpaikkaa, 115 kesätyöseteliä

7.2. Mikkelin seudun ympäristölautakunta

Johdon analyysi

Ympäristöpalvelujen talous on kehittynyt talousarvion mukaisesti seurantakaudella 1–6/2025. Henkilöstömenot ja muut toimintakulut ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti. Myöskään loppuvuodelle 2025 ei ole ennustettavissa merkittäviä poikkeamia talousarvioon ja talous pystytään pitämään tasapainossa.

Ympäristöterveydenhuollon osalta sekä tulot että menot ovat kehittyneet kesäkuun loppuun mennessä talousarvion mukaisesti. Eläinlääkäritilanne on ollut tällä aikavälillä hyvä, mutta tilanne saattaa huonontua syksyllä, jos viransijaisia sijaisia ei saada riittävästi. Terveysvalvonnan osalta valvonnan perusmaksut on laskutettu lähes kokonaan. Suunnitelmallisen valvonnan tarkastukset laskutetaan toteutuneiden tarkastusten mukaan kuukausittain.

Ympäristönsuojelun osalta sekä tulot että menot ovat kehittyneet kesäkuun 2025 loppuun mennessä talousarvion mukaisesti.

Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli

Osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön avulla kaupungin toiminta uudistetaan kaupungin taloudellisen kantokyvyn mukaiseksi.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Tehtävien priorisointia ja työajan käyttöä ohjaa lakisääteisyys, riskinarviointi ja valvontasuunnitelmat.	Keskitytään olennaisiin, lakisääteisiin tehtäviin. Vastuu: Ympäristöterveydenhuolto ja ympäristönsuojelu	Ajan tasalla olevat valvontasuunnitelmat.	Toteutunut.
Henkilöstön osaamisen kehittämisestä ja hyvinvoinnista huolehditaan sekä varmistetaan riittävät henkilöstöressurit lakisääteisten tehtävien hoitamiseen. Koulutuksissa hyödynnetään aina mahdollisuuksien mukaan Teams- ja muita etäyhteyksiä.	Henkilöstö on motivoitunut ja voi hyvin sekä kokee, että osaaminen ja henkilöstöressurit vastaavat tehtävien vaativuutta ja määrää, ja työ on mielekästä. Työtehtäviä kierrätetään tarvittaessa. Vastuu: Ympäristöterveydenhuolto ja ympäristönsuojelu	Työtyytyväisyyskyselyt	Työtyytyväisyyskyselyn tulokset vuodelta 2024 on käyty läpi. Tulokset olivat keskimääräiset.
Työn haasteet, kuormittavuus ja tavoitteet käydään läpi säännöllisissä palavereissa ja kehityskeskusteluissa.	Esimiestyö on avointa ja kannustavaa. Yhteiset tavoitteet ovat selkeät. Mahdollisiin risiiritoihin puututaan ajoissa. Päätöksiä valmistellaan ja haasteellisia työtehtäviä pohditaan yhdessä. Tiimit suunnittelevat yhdessä tasapuolisen ja toimivan työnjaon ja selvittävät yhdessä hankalia tapauksia. Vastuu: Ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun esimiehet sekä tiiminvetäjät	Kehityskeskustelut Tiimien toiminta Työtyytyväisyyskyselyt	Osa kehityskeskusteluista vuoden 2025 osalta on tehty, loput tehdään syksyllä 2025. Toiminta on organisoitu tiimeittäin. Työtyytyväisyyskyselyn tulokset ovat keskimääräiset.

Ennakoidaan ja reagoidaan väestöön, elinkeinorakenteeseen, kansainvälisyyteen, digitalisaatioon ja kestävään kehitykseen liittyviin toimintaympäristön muutoksiin.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Huomioidaan ja varmistetaan riittävä ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun asiantuntijuus kestäväan kehitykseen, elinkeinorakenteeseen ja kansainvälisyyteen sekä ilmastoon liittyvissä muutoksissa kuntaorganisaation toimintakentässä.	Terveysvalvonta ohjaa ja neuvoo toimijoita lainsäädännön vaatimusten noudattamisessa. Toimijoita tiedotetaan tarvittaessa ajankohtaisista asioista. Kunnat huomioivat kestäväan kehityksen ja ilmastomuutoksen torjumisen tavoitteet ja toimintojen muutostarpeet läpileikkaavasti kunnan eri toiminnoissa. Ympäristöpalvelut tukee näitä toimia tarjoamalla asiantuntijuutta, ja kokoamalla kuntien ilmasto-ohjelmien ja kaupunkistrategian ympäristöön liittyviä seurantatietoja vuosittain. Vastuu: Terveysvalvonta ja ympäristönsuojelu	Terveysvalvonta osallistuu säännöllisesti keskusviranomaisten järjestämiin ajankohtaisiin koulutuksiin ja välittää ajankohtaista tietoa toimijoille tarvittaessa. Kuntien ilmasto-ohjelmien ja kaupunkistrategian ympäristömittareiden seurantatiedot kootaan vuosittain.	Kouluksiin on osallistuttu koulutussuunnitelmien mukaisesti omien vastualueiden mukaisesti. Toimijoita tiedotettu tarvittaessa. Kuntien ilmasto-ohjelmien ja kaupunkistrategian ympäristötilaa kuvaavien mittarien seurantatiedot on koottu vuonna 2025.
Osallistutaan ja kannustetaan Mikkelin kaupunkia (ja muiden Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden jäsenkuntia) osallistumaan asiantuntijaverkostoihin ja ulkopuolisella rahoituksella toteutettaviin kestäväan kehityksen edistämiseen ja ilmaston muutoksen torjuntaan liittyviin hankkeisiin.	Mikkelin seudun kunnat ovat hyvin perillä rahoitus- ja verkostotyömahdollisuuksista, joilla tuetaan kuntien työtä kestäväan kehityksen edistämiseksi. Vastuu: Ympäristönsuojelu	Kuntien tiedottaminen kestäväan kehityksen hankkeisiin liittyvistä rahoitus- ja verkostomahdollisuuksista.	Tietoa hankkeiden rahoitusmahdollisuuksista on jaettu mm. VIHTO –hankkeen (Elyn ilmastohanke) järjestämissä kuntapaamisissa ja Mikkelin pohjavesien suojelun yhteistyöryhmän kokouksissa.
Kehitetään ja ollaan perillä digitalisaation mahdollisuuksista ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon lupa- ja ilmoitusasioiden hoitamisessa.	Ympäristöpalvelujen lupa- ja ilmoitusasiat ovat pääsääntöisesti hoidettavissa sähköisten järjestelmien avulla. Vastuu: Ympäristöpalvelut	Osallistuminen työryhmiin ja verkostoihin digitaalisten palvelujen kehittämiseksi. Terveysvalvonnalla on käytössä sähköiset ilmoitusjärjestelmät.	Osallistuttu. Toteutuu.

Huomioidaan Mikkelin hiilineutraalisuustavoite kestävässä rakentamis-, maankäyttö-, liikenne- ja energiaratkaisuissa.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Seurataan Mikkelin (ja muiden Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden jäsenkuntien) ilmasto-ohjelmien tavoitteiden toteutumista, osallistutaan tarvittaessa kuntien maankäyttö- liikenne- ja energiahankkeiden ja investointien suunnitteluun sekä annetaan lausuntoja.	Kunnat seuraavat ilmasto-ohjelmien tavoitteita vuosittain ja arvioivat hiilineutraalisuustavoitteen toteutumista, Ympäristöpalvelut on aktiivisesti mukana edistämässä kuntien hiilineutraalisuustavoitteita kuntien hankkeiden valmistelussa ja maankäytön suunnittelussa. Vastuu: Ympäristönsuojelu	Kuntien ilmasto-ohjelmien mittareiden seurantatietojen kirjaaminen vuosittain, ja hiilineutraalisuustavoitteiden arviointi.	Ilmasto-ohjelmien seurantatiedot koottu vuonna 2025. Hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamisen arviointiin tilattu konsulttityö valmistunut keväällä 2025 ja työn tuloksista on tiedotettu.

Taataan puhdas vesi ja lähiruoka sekä luonnon monimuotoisuus ja perinnebiotooppien säilymistä edistetään.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Lausunnot, hankkeisiin ja työryhmiin osallistuminen, viranomaistyö, rekisterien ja paikatietojärjestelmien kehittäminen valvontatyön tueksi, luonnonsuojelualueiden hoitosuunnitelmien toteuttamisen valvonta. Kehitetään kuntien viranhaltijoiden ja muiden toimijoiden tietoisuutta luonnon monimuotoisuuden huomioimisesta maankäytön suunnittelussa.	Annetaan lausunnot kaikista merkittävistä kaavahankkeista ja edistetään luonnon monimuotoisuuden huomiosta edelleen maankäytön suunnittelussa. Aktiivinen osallistuminen vesienhoitotyöhön. Vastuu: Ympäristönsuojelu	Kaavalausuntojen lukumäärä Vesienhoidon työryhmiin osallistuminen	Kaavalausuntoja annettu 7 kpl. Lisäksi muita maankäyttöön liittyviä lausuntoja. Vesienhoidon työryhmiin osallistuttu (Mikkelin alapuolinen Saimaa, Kyyvesi).
Ympäristöterveydenhuollon lakisääteisenä tehtävänä toteutetaan elintarvike-, juoma- ja uimavesivalvontaa.	Elintarvike-, juoma- ja uimavesivalvontaa tehdään vuosittain päivitettävän valvontasuunnitelman mukaisesti. Vastuu: Ympäristöterveydenhuolto	Valvontasuunnitelman toteutuminen vuosittain	Valvontasuunnitelma toteutuu vuoden loppuun mennessä pääpiirteittäin suunnitellun mukaisesti. Valvontasuunnitelmien yksityiskohtainen raportointi tehdään erikseen vuoden loputtua.
Lähiruokaan / alkutuotantoon liittyvän toiminnan edistäminen	Elintarvikevalvonnan Oiva-tarkastuksilla valvotaan alkuperämaan ilmoittamista säästösten mukaisesti.	Elintarvikevalvonta ohjaa, neuvoa ja valvoo toimijoita elintarvikelainsäädännön vaatimusten noudattamisessa alkuperämaan ilmoittamisessa ja merkinnöissä.	Toimijoita on opastettu tarvittaessa.

Edistetään kaupungin kehittämisalustojen vaikuttavuutta ja yrittäjyyden kasvua alustoilla.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Ohjataan ja edistetään yritysten sijoittumista tarkoituksenmukaisesti siten, että ympäristö- ja terveyshaitat minimoidaan.	Yritykset ja toimijat sijoittuvat tarkoituksenmukaisesti paikoihin ympäristö- ja terveyshaitat minimoiden. Vastuu: Ympäristöpalvelut	Toteutuneet ennakoneuvottelut yritysten sijoittumisessa (huom. edellytyksenä on, että ympäristöpalveluita pyydetään mukaan ennakoneuvotteluihin).	Ympäristönsuojelu osallistunut yhden Mikkelin sijoittumista suunnittelevan kansainvälisen yrityksen neuvotteluihin.

Hyödynnetään digitaalisuuden mahdollisuudet täysimääräisenä kaupungin palvelujen kehittämisessä.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Laajennetaan / kehitetään sähköistä asiointia ympäristöpalveluiden lupa- ja ilmoitusasioissa.	Kaikki ympäristönsuojelun ja terveysvalvonnan lupa- ja ilmoitusasiat ovat hoidettavissa selkeiden ja helposti käytettävien sähköisten järjestelmien kautta.	Lupa- ja ilmoitusasiat, jotka voidaan käsitellä sähköisesti.	Lupapiste käytössä. Sähköisesti käsitellään kaikki muut ympäristönsuojelun luvat ja ilmoitukset paitsi vapautushakemukset vesihuoltoon liittymisestä, poikkeamishakemukset jätevesien käsittelystä ja aumausilmoitukset.

Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli

Parannetaan yrittäjämönteisyyttä sujuvilla yrityspalveluilla sekä joustavilla maankäytön ratkaisuilla.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Sujuvat lupapalvelut, ennakkoivat neuvottelut ja yritysten neuvonta.	Valmistellaan luvat (esim. ympäristölupa) sujuvasti ja laadukkaasti, ja annetaan yrityksille ennakoivasti riittävästi selkeää tietoa lupien ja ilmoitusten tarpeesta, sekä luvan edellytyksistä.	Lupapäätösten valmisteluun käytetty aika keskimäärin, toteutuneet ennakkoivat neuvottelut.	Lupapäätösten käsittelyaika on ollut 1-2,5 kk. Yhden luvan käsittely kesti 5 kk koska vaadittiin lisää selvityksiä (mm. luontoselvitys). Ennakkoneuvotteluja lupatarpeesta 3 kpl.
Osallistutaan yritysten sijoittumista koskeviin neuvotteluihin (esim. yhteistyössä Mikkelin kehitysyhtiö Miksei Oy:n kanssa).	Yritysten sijoittumispaikat ovat tarkoituksenmukaisia sekä yrityksen, ympäristön ja lähialueen asukkaiden kannalta.	Yritysten sijoittumista koskevat neuvottelut (esim. yhdessä Mikkelin kehitysyhtiö Miksei Oy:n kanssa edellyttäen, että Ympäristöpalvelut pyydetään mukaan)	Ympäristönsuojelu osallistunut yritysten sijoittumista koskeviin neuvotteluihin Mikkelin kehitysyhtiö Miksei Oy:n kutsumana.

Panostetaan osaavan työvoiman saamiseen ja osaajien houkutteluun.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Pito- ja vetovoiman parantaminen kunnallisiin eläinlääkärin virkoihin ja sijaisuuksiin valtakunnallisesta eläinlääkäripulasta huolimatta uuden eläinlääkintähuoltolain mukaisesti.	Eläinlääkintähuollon riittävät resurssit saadaan turvattua 24/7 tuottaminen valtakunnallisesta eläinlääkäripulasta huolimatta. Valmistellaan uuden, 1.1.2026 voimaan tulevan uuden eläinlääkintähuoltolain tuomat muutokset kuntien järjestämisvastuuseen ja palvelun tuotantoon. Samalla arvioidaan eläinlääkärivirkkojen ja vastaanottoavustajien riittävyys. Selvitetään tarvittaessa mahdollisuudet ostopalvelulle pieneläinpäivystyksen osalta, toimialueen kahden päivystysalueen yhdistämistä sekä yhteistyömahdollisuuksia Savonlinnan ja muiden lähiseudun kuntien kanssa. Vastuu: Terveysvalvonnan johtaja, vastaava eläinlääkäri	Resurssitilanne Työtyytyväisyyskyselyt Asiakaspalaute	Resurssitilanne on ollut hyvä ja asiakaspalaute pääosin positiivista. Syksyllä saattaa tulla useiden virkavapaiden vuoksi resurssivajetta, jos viransijaisia ei saada.

Vahvistetaan yritysten, oppilaitosten ja korkeakoulutoimijoiden välistä ja niiden kanssa tehtävää yhteistyötä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Oppilaitosyhteistyö XAMK:n kanssa.	Tarjotaan harjoittelupaikkoja ja opinnäytetöitä, ja osallistutaan tarvittaessa ja resurssien sallimissa puitteissa opetukseen tuomalla mukaan työelämänäkökulmaa.	Harjoittelupaikat, harjoittelijat (kk), opinnäytetyöt, opetukseen osallistuminen.	Harjoittelupaikka on tarjottu ympäristöpalveluissa yhdelle terveystieteiden opiskelijalle 1 kk. Ympäristönsuojelussa on ollut yksi henkilö harjoittelijana 1 kk ja yksi henkilö työkokeilussa 3 kk. Ympäristöpalveluille opinnäytetöitä ei ole tehty.

Tutkimusyhteistyö korkeakoulujen, yliopistojen ja tutkimusorganisaatioiden kanssa.	Osallistutaan tutkimushankkeisiin.	Hankkeisiin osallistuminen.	Osallistutaan hankkeisiin resursien sallimissa puitteissa.
--	------------------------------------	-----------------------------	--

Tuetaan opiskelijoiden alueelle ja alueen yrityksiin kiinnittymistä.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Tarjotaan kesätyö- ja harjoittelupaikkoja alan opiskelijoille.	Tarjotaan laadukkaita ja monipuolisia kesätyö- ja harjoittelupaikkoja ja muita työpaikkoja alan opiskelijoille ja vastaavalmistuneille ja luodaan myönteistä työnantajakuva, joka tulee opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden kiinnittymistä alueelle.	Harjoittelukuukausia/vuosi	Eläinlääkintähuollossa kaupungineläinlääkärin viransijaisena on ollut eläinlääketieteen opiskelijoina 7 kk ja vastaanottoavustajana 1 kk. Eläinlääketieteen opiskelijat olivat harjoittelemassa 3 viikkoa ja vastaanottoavustajana opiskelija 1 kk Terveysvalvonnassa on ollut opiskelija harjoittelijana 1 kk. Ympäristönsuojelussa on ollut 1 harjoittelija 1 kk ja 1 henkilö työkokeilussa 3 kk.

Mahdollistavat elinympäristöt ja hyvinvointia edistävä toiminta ja palvelut
Alueen hyvinvointi perustuu asukkaiden, yhteisöjen, yritysten, hyvinvointialueen ja kaupungin yhteistyölle sekä vahvaan paikallisuuteen.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Viranomaispalvelun asiakaslähtöisyys	Toimitaan helposti lähestyttävänä ja palvelualttiina viranomaisena.	Asiakaspalaute	Asiakaspalaute on ollut pääosin myönteistä.

Taataan kaupunkilaisille saavutettava palvelurakenne ja –tarjonta sekä edistetään esteettömän ja turvallisen arkiympäristön rakentumista.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Terveysvalvonnan lausunnot rakennusluvista	Kiinnitetään huomiota terveelliseen ja turvalliseen rakentamiseen rakennuslupalausunnoissa oman lainsäädännön puitteissa. Vastuu: Ympäristöpalvelut, terveysturvonta	Toteutunut	Yksi lausunto.

Kehitetään kaupunki- ja maaseutuympäristöjä eri asumismuotojen ja –tapojen mahdollistamiseksi.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Varataan riittävästi resursseja vesihuoltolain ja kuntien jätehuollon valvontaan haja-asutusalueilla, osallistutaan kuntien maankäytön suunnitteluun edistämällä ympäristöllisesti kestäviä, monipuolisia asumismuotoja.	Tuetaan vastuullista haja-asumista ja siihen liittyvää vastuullista maankäytön suunnittelua ja vesi- ja jätehuollon kehittämistä hiilineutraalisuustavoitteet ja puhtaat vedet huomioiden. Vastuu: Ympäristönsuojelu	Haja-asutusalueille, asumiseen kohdistuviin kehittämishankkeisiin osallistuminen. Haja-asutusalueen kiinteistöjen jätevesijärjestelmien laillisuusvalvonnan ja -ohjauksen seurauksena syntyneet kirjalliset suoritteet (lkm): ilmoitukset, lausunnot ja selvityspyynnöt.	6 jätevesilausuntoa, 48 ilmoitusta jätevesiselvityksen vastaanottamisesta.

Kehitetään kestävästi monimuotoista, virikkeellistä luonto- ja lähiympäristöä ja hyödynnetään niiden sekä maaseutualueiden hyvinvointivaikutukset.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Ympäristöpalvelut tukee maankäytön suunnittelua siten, että luonnon monimuotoisuus, maisemallisesti arvokkaat alueet ja lähivirkistysalueet huomioidaan. Keskeisenä työkaluna on riittävät tietojärjestelmät arvokkaista luonto- ja maisema-alueista, toimivat lausuntokäytännöt ja työryhmiin osallistuminen.	Maankäytön suunnittelussa huomioidaan monipuolisesti luonnon monimuotoisuus, arvokkaat luontokohteet ja lähi- luonnon merkitys kuntalaisten hyvinvoinnille. Kuntien työntekijöillä on käytössään riittävästi tietoa kunnan alueella olevista arvokkaista luontokohteista, uhanalaisista lajeista ja luonnon monimuotoisuuden huomioimisesta maankäytön suunnittelussa. Vastuu: Ympäristönsuojelu	Ympäristön ja luonnonsuojelun kannalta merkittävät tiedot on koottu kaupungin yhteiseen paikkatietojärjestelmään. Maankäyttöön liittyvien lausuntojen lkm (koko seudullinen ympäristöpalvelujen toimialue).	Osa ympäristö- ja luontotiedosta viety uuteen paikkatietojärjestelmään. Työ on edelleen kesken. Kaavalausuntoja annettu 6 kpl, lisäksi muita maankäyttöön liittyviä lausuntoja 9 kpl.

Tunnistetaan ja huomioidaan alueen merkittävä vapaa-ajanasuminen ja monipaikkaisuus.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Varataan riittävät resurssit ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon palveluihin runsas vapaa-ajanasuminen huomioiden.	Tunnistetaan runsas vapaa-ajanasuminen ympäristönsuojelumääräyksissä ja lupaprosesseissa, ja neuvontatarpeessa ja muissa asiakasyhteydenotoissa.	Viranomais-toimet, joissa vapaa-ajanasukkaat on huomioitu. Varataan riittävät resurssit myös vapaa-ajanasukkaiden palvelemiseen.	Palvelut on pystytty tuottamaan myös silloin, kun vapaa-ajanasukkaita on paljon. Vapaa-ajanasukille annettu neuvontaa mm. vedenlaatuun ja jätevesien käsittelyyn liittyvissä asioissa. Vapaa-ajanasukkaat on huomioitu Mikkelin seudun kuntien ympäristönsuojelumääräyksissä siten, että louhintaa ja murskausta ei sallita kesäaikaan, jos lähimpään häiriintyvään kohteeseen on matkaa alle 500 metriä.
Otetaan huomioon vapaa-ajanasukkaat eläinlääkäre- sursseja määriteltäessä.	Eläinlääkäre- surssit ovat riittävät lakisääteisten tehtävien hoitamiseen myös yleisinä loma-aikoina, jolloin harraste- eläinten määrä kasvaa merkittävästi toimialueella. Vastuu: Terveysvalvonnan johtaja ja vastaava eläinlääkäri	Asiakaspalaute	Palvelut on pystytty tuottamaan myös silloin, kun vapaa-ajanasukkaita on paljon. Vapaa-ajanasukkaat on otettu huomioon eläinlääkintähuollon resursseissa.

Yhteisöllisyys ja osallisuus

Mahdollistetaan vapaaehtois- ja asukasaktiivitoiminta, vertaistuki, omaehtoinen toiminta sekä kokemusasiantuntijuus yhteistyössä kolmannen ja neljännen sektorin kanssa.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Tuetaan ja edistetään talkootoimintaa mm. ympäristön siivoamisessa (roskien kerääminen) ja vieraslajien torjumisessa. Tehdään yhteistyötä työllisyyspalvelujen, järjestöjen ja hankkeiden kanssa.	Yhteisöllinen tekeminen ja talkootoiminta lisää kuntalaisten vastuuta omasta ympäristöstään ja toimii osana ympäristökasvatusta.	Talkoot ja yhteisölliset hankkeet, jossa ympäristöpalvelut on ollut mukana.	LUMOAVA-hankkeen kanssa järjestetty kuntalaisille ja päättäjille suunnattu luonnon monimuotoisuuspäivä Ristiinassa 4.6.2025.

Omaehtoisen toiminnan neuvonta ja ohjaus.	Omaehtoista toimintaa toteutetaan ohjatusti ja omaehtoista toimintaa varten on riittävästi neuvontaa saatavilla.	Toteutunut omaehtoinen toiminta, jota ympäristöpalvelut on ohjannut ja/tai antanut neuvontaa.	Vieraslajien torjunta.
---	--	---	------------------------

Tuetaan tapahtumakaupunki Mikkelin kehittämistä.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Selkeät tapahtumiin liittyvät ympäristönsuojelun ja terveysvalvonnan ohjeet ja neuvonta.	Ympäristönsuojelun ja terveysvalvonnan lupiin ja ilmoituksiin ja muihin käytäntöihin liittyvät ohjeet ovat riittävällä tavalla riittävällä mukana kaupungin tapahtumajärjestämisen ohjeistuksessa.	Tapahtumiin liittyvä ohjeistus ympäristöpalvelujen vaatimista luvista ja ilmoituksista on selkeästi näkyvillä kuntien nettisivuilla.	Ympäristöpalvelut on ollut mukana laatimassa Mikkelin kaupungin ohjeistusta tapahtumien järjestäjille.
Arvioidaan säännöllisesti tapahtumiin liittyvien lupa- ja ilmoitusmenettelyjen ja muiden käytäntöjen sujuvuutta.	Tapahtumiin liittyvät lupa- ja ilmoitusmenettelyt ovat sujuvat. Yleinen terveysvalvonta ja ympäristönsuojelu.	Asiakaspalaute	Asiakaspalaute on ollut pääosin myönteistä.

Tunnusluvut

		TP 2023	TP 2024	TA 2025	Tot. 7/2024	Tot. 6/2025	Tot. %
Terveysvalvonnan suunnitelmalliset tarkastukset	kpl	351	416	700*	250	133	18
Eläinlääkintähuollon virka- ja sairasmatkat	kpl	1690	1575	1900	777	685	36
Hoidetut pieneläimet	kpl	7269	7552	6000	4303	4064	68
Lupavelvollisten kohteiden tarkastukset	kpl	113	88	100	66	34	34
Ympäristönsuojelun kirjallinen asiakassuorite (päättökset, lausunnot, kehotukset)	kpl	1450	2010	1 000	1476	402	40

*Osa kohteista poistunut ja todellinen tavoiteluku olisi 594 kpl. Tällöin terveysvalvonnan keskimääräinen toteuma olisi 23 %, josta elintarvikevalvonta 30 % ja terveydensuojelu 10 %, tupakkavalvonta 35 % ja lääkelainvalvonta 30 %. Elintarvike-, tupakka- ja lääkelainvalvonta on pääasiassa aikataulussa, terveydensuojelussa on laadittu suunnitelma loppuvuodelle tarkastusmäärien nostamiseksi tavoitetulle tasolle. Suunnitelmallisen valvonnan tavoitteet asettavat Ruokavirasto ja Valvira. Uimarantavalvonnat kirjautuvat heinäkuulle (41 kpl). Terveysvalvonnasta merkittävä osa työajasta on muuta kuin suunnitelmallista valvontaa.

7.3. Mikkelin seudun työllisyyslautakunta

Mikkelin seudun työllisyyspalveluiden ensimmäinen puoli vuotta on takana, joten on edelleen vaikea arvioida toteumaa kovinkaan tarkasti, sillä työllisyyspalveluiden käyttämässä valtakunnallisessa yleisessä avustusjärjestelmässä on maksettu myös viime vuonna tehtyjä päätöksiä, jotka on kirjattu tasetilille. Tämän vuoden päätöksiä ei ole vielä täysimääräisesti maksuun pantu. Henkilöstökulut jouduttiin arvioimaan ennen liikkeenluovutusta hieman vajavaisilla tiedoilla ja tasopalkkajärjestelmän vaikutukset näkyvät vasta syksyllä. Ostopalveluiden osalta starttirahan ja työnhakijoiden kotoutumiskoulutusten kysyntä on ollut odotettua suurempaa, mutta kasvu voidaan kompensoida muiden palveluostojen kautta. Kokonaisuudessaan työllisyyslautakunta tulee pysymään talousarviossa.

Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli

Osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön avulla kaupungin toiminta uudistetaan kaupungin taloudellisen kantokyvyn mukaiseksi.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Varmistetaan TE24 uudistuksen läpivienti	Siirtyvien työntekijöiden perehdytys ja osaaminen	Koulutustilaisuudet, intron käyttö (100 %) ja kehityskeskustelut	Järjestetty viikoittaiset perehdytystilaisuudet koko henkilöstölle, kehityskeskustelut ja intro otettu käyttöön
Työhyvinvoinnista huolehtiminen ja sen huomioiminen johtamisessa	Työntekijöiden jaksaminen muutoksessa	Työhyvinvointikyselyn tulokset	Toteutettu toukokuussa oma työhyvinvointikysely ja olemme ottamassa Pulssi-kyselyn käyttöön.

Ennakoidaan ja reagoidaan väestöön, elinkeinorakenteeseen, kansainvälisyyteen, digitalisaatioon ja kestäväan kehitykseen liittyviin toimintaympäristön muutoksiin.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Ennakointitiedon hyödyntäminen palveluiden suunnittelussa	Jatkuvasti päivittyvä tilannekuva	KEHA-keskuksen ja ELY-keskuksen data-aineiston hyödyntäminen	Luvuttua laajaa data-aineistoa ei ole saatu käyttöön. Hyödynnetty olemassa olevaa dataa palveluiden suunnittelussa.

Hyödynnetään digitaalisuuden mahdollisuudet täysimääräisenä kaupungin palvelujen kehittämisessä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Suomi.fi-viestit -palvelun käyttäminen asiakasviestinnässä	Asiakkailla paperilla lähetettävien eKirjeiden vähentäminen	Kyllä/ei	Ei riittävässä määrin.

Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli

Edistetään alueen yrittäjyyttä, työllisyyttä, olemassa olevien työpaikkojen säilyttämistä sekä uusien työpaikkojen syntymistä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Hyödynnetään kaupunkikonsernin koulutus-, elinkeino- ja työvoimapaikoiden yhteistyö ja edistetään alueellista yhteistyötä.	Kohdennetut työllisyyspalvelut	Starttirahalausuntojen määrä/myönnetty raha Työpaikkamäärän kehitys Nuorten työllisyyskehitys	Starttirahaa on myönnetty talousarviovarausta enemmän. Suhdanteet eivät ole tukeneet työpaikkamäärän kasvua ja nuorten työllistymistä. Otettu käyttöön tulosperusteinen rekry.

Parannetaan yrittäjämynönteisyyttä sujuvilla yrityspalveluilla sekä joustavilla maankäytön ratkaisuilla.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Tuetaan elinkeinotoimijoita työnvälityksen asiantuntijoilla	sujuvat asiakasprosessit	Työvoimavarannon hyödyntäminen ja ajantasaisuus	Elinkeinoimijoiden ja työllisyyspalveluiden yhteistyö tiivistynyt.

Panostetaan osaavan työvoiman saamiseen ja osaajien houkutteluun.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Tehdään uudet työllisyyspalvelut tunnetuksi työnhakijoille ja yrityksille	Säännöllinen yhteydenpito alueen toimijoihin ja panostetaan viestintään	Näkyvyys eri viestimissä, ”TE-liven” hyödyttäminen	Kuntaviestijöiden verkosto-yhteistyö ja oppilaitosyhteistyö lisääntynyt. Työ ja Myö Media tuotanto käynnistynyt heti alkuvuodesta.

Vahvistetaan yritysten, oppilaitosten ja korkeakoulutoimijoiden välistä ja niiden kanssa tehtävää yhteistyötä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Luodaan yhtenäiset palveluprosessit yhteistyökumppanien kanssa	Asiakkaan näkökulmasta ”yhdessä luukun” periaate	Kyllä/ei	Työ on aloitettu, mutta sen rakentaminen vie vuosia. Monialainen työ on tiivistynyt. Ohjauksen käynnistyminen EsEdun tiloissa 13.8.
Osallistutaan opiskelijoille ja yrityksille suunnattuihin tapahtumiin	Neljä tilaisuutta	Tilaisuuksien lukumäärä	Juvan ja Mäntyharjun elinvoimaseminaari, RekryON-messut, yrityspalvelupäivät seudun kunnissa.

7.4. Kasvatus- ja opetuslautakunta

Johdon analyysi

Kesäkuun seurannan perusteella sivistyslautakunnan toimintatulojen arvioidaan toteutuvan hieman talousarviota paremmin. Perusopetuksessa tukia ja avustuksia sekä vuokratuottoja ja muita tuottoja arvioidaan kertyvän noin 115 000 euroa talousarviota paremmin. Tuloissa epävarmuutta aiheuttaa kuitenkin varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa olevien muiden kuin mikkeliläisten lasten määrä ja näistä lapsista kertyvä kotikuntakorvausten yhteismäärä, joka selviää vasta kalenterivuoden lopussa.

Menoissa ylityspainetta aiheuttaa perusopetuksen henkilöstökuluissa, joissa tässä vaiheessa ylitystä arvioidaan syntyvän noin 150 000 euroa. Ylitystä arvioidaan aiheutuvan seuraavista syistä: lisääntyneet sijaiskulut, kaksikielisen opetuksen järjestäminen ja oppimisen tuen lainsäädännön, 1.8.2025 alkaen, mukanaan tuomat velvoitteet. Lisäksi epävarmuutta sekä tuloissa että menoissa arvioidaan muodostuvan siitä, että tässä vaiheessa vuotta ei vielä ole tiedossa kaikki mahdolliset avustus- ja hankerahoitukset kasvatus- ja opetustoiminnan kehittämiseen.

Kesäkuun seurannan perusteella lautakunnan toimintakatteen arvioidaan heikkenevän noin 35 000 euroa.

Strategiakortit

Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli

Osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön avulla kaupungin toiminta uudistetaan kaupungin taloudellisen kantokyvyn mukaiseksi.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Rekrytoinnissa onnistuminen.	Oikea-aikainen rekrytointi, laaja-alainen osaaminen. /esimiehet	Kasvatus- ja opetushenkilöstön kelpoisuusaste	Lukuvuonna 2024-2025 perusopetuksen kelpoisuusaste 96%, hakijamäärät ovat kuitenkin vähentyneet. Varhaiskasvatuksen kelpoisuusaste 83%.
Työhyvinvoinnin parantaminen. Tuodaan Mikkelin vahvuudet ja osaaminen selkeästi esiin. Positiivinen viestintä ja uutisointi.	Myönteinen työnantajakuva, työhyvinvoinnista huolehtiminen. /esimiehet ja työntekijät	Pulssi-kysely Sairauspoissaolojen määrä	Syksyllä 2024 tehdyn Pulssikyselyn mukaan perusopetuksen henkilöstön työhyvinvointi oli hieman parantunut. Seuraava kysely on syksyllä 2025. Perusopetuksen henkilöstöllä on sairauspoissaoloja 4645 päivää. Varhaiskasvatuksen henkilöstön työhyvinvointi on Pulssi-kyselyn mukaan parantunut. Varhaiskasvatuksen henkilöstöllä on sairauspoissaoloja 4128 päivää.

Ennakoidaan ja reagoidaan väestöön, elinkeinorakenteeseen, kansainvälisyyteen, digitalisaatioon ja kestäväan kehitykseen liittyviin toimintaympäristön muutoksiin.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Palveluverkko sopeutetaan lapsimäärien muutoksiin (huomioiden koulumatkojen pituudet). Vieraskielisten perheiden varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelujen palveluprosessin kuvaus	Lapsimäärien lasku huomioidaan palveluverkkosuunnittelussa suunnitelmallisesti ja kestävästi. /opetusjohtaja ja varhaiskasvatusjohtaja Vieraskielisten perheiden kotoutuminen Mikkeliin/varhaiskasvatusjohtaja, opetusjohtaja ja kotoutumiskoordinaattori	Euroa/ lapsi Palveluprosessi on kuvattu/ei ole kuvattu	Rouhialan koulu on tehdyn päätöksen mukaisesti yhdistetty Päämajakouluun 1.8.2025 alkaen. Oppilas- ja lapsikohtaiset euroa/lapsi -tiedot raportoidaan tilinpäätöksen suoritiedoissa. Suomennimen ja Silvastin päiväkodit on lakkautettu.

Kansainvälisyyskasvatus, digitalisaatio ja kestävä kehitys huomioidaan opetussuunnitelmassa. Osallistutaan asiaan liittyviin kehittämishankkeisiin.	Tavoitteet opetussuunnitelmassa sekä koulujen ja oppilaitosten lukuvuosisuunnitelmissa /henkilöstö	Kansainväliset tapahtumat, sähköinen oppimateriaali ja järjestelmät ja kestävä kehityksen suunnitelmat. Arvioidaan lukuvuosisuunnitelmissa.	Tavoitteet ja arviointi ovat koulujen lukuvuosisuunnitelmissa. Perusopetuksessa toimii osa-aikainen maahanmuuttaja-opetusta koordinoiva opettaja ja kaksikielisen opetuksen (suomi-englanti) käynnistäminen on valmistelussa. Ristiinan ja Saimaanportin yhtenäiskoulut ovat saaneet myönteisen Erasmus+ -hankke päätöksen. Perusopetuksen digipolkua kehitetään ja päivitetään Perttu-työryhmän koordinoimana. Mikkelin lukion Erasmus+ -akkreditointihanke sai jatkorahoituksen.
Hyvinvoinnin ja terveyden (Hyte) edistäminen sekä eriarvoisuuden kaventaminen päätöksenteolla ja johtamisella.	Hyte-vaikutusten arviointi päätöksenteon yhteydessä/valmistelijat	Vaikutusten arviointia on tehty (lkm)/ arviointia ei ole tehty	Lapsi- ja talousvaikutusten arvioinnit on valmisteltu päätöksentekovaiheeseen.

Huomioidaan Mikkelin hiilineutraalisuustavoite kestävässä rakentamis-, maankäyttö-, liikenne- ja energiaratkaisuissa.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Energiatehokkaat, turvalliset ja laadukkaat koulukuljetukset, julkisen liikenteen toimivuus.	Huolellinen kuljetussuunnittelu. /opetusjohtaja yhteistyössä kuljetussuunnittelun kanssa	Kustannusvaikutus, laatu huomioiden	Koulukuljetukset on hoidettu kasvatus- ja opetuslautakunnan hyväksymän Koulukuljetusoppaan linjausten mukaisesti ensisijaisesti julkista liikennettä käyttäen. Waltti-kortti käytössä kaikilla perusopetuksen oppilailla.
Energian säästäminen päiväkotien, koulujen ja toiminnan arjessa.	Energian säästö /henkilöstö	Kulutus edellisiin vuosiin verrattuna	Koulujen sähkönkulutus on laskenut useamman vuoden ajan uusien energiatehokkaampien kiinteistöjen käyttöönoton johdosta. Mutta esimerkiksi vuonna 2024 energiakulutus hieman lisääntyi johtuen mm. väistötilojen määrästä ja siitä, että uuteen kouluun siirryttiin vaihteittain.

Hyödynnetään digitaalisuuden mahdollisuudet täysimääräisenä kaupungin palvelujen kehittämisessä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Verkkokurssien hyödyntäminen lukio-opetuksen kurssitarjonnassa.	Jokainen lukiolainen suorittaa opinto-ohjelmansa mukaisesti vähintään yhden verkkokurssin lukuvuodessa. /rehtori	Suoritettu/ei suoritettu	Osa opiskelijoista suorittaa useita verkkokursseja lukuvuodessa, kun taas osa opiskelijoista ei ole valinnut verkkokursseja opinto-ohjelmaansa.
Verkkokurssien hyödyntäminen henkilöstön koulutuksessa.	Henkilöstö suorittaa vähintään yhden verkkokoulutuksen vuosittain. /esimiehet	Suoritettu/ei suoritettu	Hyödynnetään täydennyskoulutuksessa tarvittaessa etäkoulutuksia. Koko henkilöstö suorittaa vuosittain (ainakin) Navisec-tietoturvakoulutuksen – suorituksen seuranta tehdään kehityskeskustelujen yhteydessä.

Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli

Edistetään alueen yrittäjyyttä, työllisyyttä, olemassa olevien työpaikkojen säilyttämistä sekä uusien työpaikkojen syntymistä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
MiniMikkeli -oppimiskokonaisuus kaikille 6. luokkalaisille osana toimijuus- ja yrittäjyyspolkua.	100 % 6. luokista osallistuu MiniMikkeliin. Aktiivinen tulevaisuuden toimija. /opetusjohtaja, perusopetuksen rehtorit	6. luokkien %-osuus, jotka osallistuvat MiniMikkeliin.	Kaikki kuudennet luokat osallistuvat MiniMikkeliin.
Yrittäjyys- ja liikeideakilpailujen järjestäminen, yritysvierailuvesot ja OpeTET-päivät	Yrittäjyyskasvatuksen osaaminen laajenee, yrittäjyyden näkyvyys lisääntyy. /opettajat ja esimiehet	Toiminnan määrä	Rantakylän yhtenäiskoululla yrittäjyyskasvatuspainotus ja siihen liittyviä valinnaiskursseja. Yhdeksänsien luokkien osallistuminen Yrityskylä-toimintaan huomioidaan talousarvioesityksessä.

Panostetaan osaavan työvoiman saamiseen ja osaajien houkutteluun.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Houkuttelevat rekrytointi-ilmoitukset ja monipuoliset rekrytointikanavat	Avoimet tehtävät saadaan täytettyä kelpoisilla teki- jöillä/rekrytoivat esimiehet ja palvelupäällikkö	Henkilöstön kelpoisuusaste	Perusopetuksen kelpoisuusaste 96 %. Varhaiskasvatuksen kelpoisuusaste 83%. Lukiokoulutuksen kelpoisuusaste 100%.

Vahvistetaan yritysten, oppilaitosten ja korkeakoulutoimijoiden välistä ja niiden kanssa tehtävää yhteistyötä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Tiedepolun rakentaminen ja kehittäminen varhaiskasvatuksesta lukioon (yliopistokeskus MUC)	Yhteistyö jatkuu ja monipuolistuu. Tiedekasvatus läpäisee kaikki koulutusasteet. /varhaiskasvatus, perusopetus, lukion johtoryhmän korkeakouluvastaava	Toiminnan määrä	Tiedepolkusuunnitelmaa tehty perusopetukseen ja toteutuminen etenee vaiheittain.
Koulunuorisotyön kehittäminen Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamkin kanssa.	Koulunuorisotyön sisällön ja laadun kehittäminen. /perusopetuksen ja nuorisopalveluiden koulunuorisotyöntekijät ja esimiehet	Koulunuorisotyön osallistuminen kehittämisverkostoon	Perusopetuksen koulunuorisotyö on osallistunut kehittämisverkostoon.

Tuetaan opiskelijoiden alueelle ja alueen yrityksiin kiinnittymistä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Harjoittelumahdollisuudet TET-harjoitteluista alkaen.	Myönteiset työelämäkokemukset. /rehtorit	Toteutuu/ei toteudu	TET-harjoittelut ovat toteutuneet.
Harjoittelupaikkojen tarjoaminen.	Koulutetun työvoiman riittävyys. /varhaiskasvatuksen esimiehet, rehtorit	Harjoittelujen määrä	Varhaiskasvatuksessa harjoittelijoita 47. Perusopetuksessa 21 harjoittelijaa kevätlukukauden 2025 aikana.

Mahdollistavat elinympäristöt ja hyvinvointia edistävä toiminta ja palvelut

Alueen hyvinvointi perustuu asukkaiden, yhteisöjen, yritysten, hyvinvointialueen ja kaupungin yhteistyölle sekä vahvaan paikallisuuteen.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Koulujen vetovoimaisuuden ja kouluun kiinnittymisen lisääminen.	Laadukas oppimisympäristö /opetusjohtaja, rehtorit	Pitää koulunkäynnistä, %-osuus kasvaa (kouluterveyskysely)	%-osuus vuodesta 2021 vuoteen 2023 laskenut perusopetuksessa ja lukiossa, ammatillisessa koulutuksessa kasvanut: 4.-5. lk 72,1 %, 8.-9.lk 48,2 %, lukio 54,2 %, ammatillinen 83,7 % (uudet vuoden 2025 tulokset saadaan syksyllä 2025)
Luodaan hyvinvointialueen kanssa uudistuneen lainsäädännön mukaiset selkeät ja toimivat monialaiset opiskeluhoollon rakenteet ja toimintakulttuuri, mm. toimiva ja tietosuojaan huomioiva tietojen luovutusprosessi opiskeluhoollon palveluille opiskelijarekistereistä, monialainen asiantuntijaryhmä aktiivisessa käytössä yksilökohtaisessa opiskeluhoollon	Yhdyspintatyönä palveluiden kehittäminen. Tietojen luovutusprosessi laadittu ja käytössä, sopimus hyvinvointialueen kanssa tehty. Monialaisia asiantuntijaryhmiä hyödynnetään jokaisessa koulussa ja oppilaitoksessa. /esiopetus, perusopetus, lukiokoulutus yhdessä muiden toisen asteen oppilaitosten ja hyvinvointialueen kanssa	Ohjausryhmät kokoontuvat säännöllisesti ja niihin osallistutaan aktiivisesti. Tietojen luovutussopimus allekirjoitettu. Prosessi koulutettu henkilöstölle. Wilma-tilastointi: opiskeluhoollotkertomuksia joka koulussa	Ohjausryhmät kokoontuvat säännöllisesti. Kaupungin ja opiskeluhoollon palveluiden edustajat osallistuvat niihin aktiivisesti. MultiPrimuksen ominaisuudet eivät taivu tietojen luovutukseen tavalla, jota testattiin. Ohjeistusta ja sopimusluonnosta muutetaan. Wilma-tilastointi: perusopetuksessa opiskeluhoollotkertomuksia eli monialaisia asiantuntijaryhmiä pidetty ja kirjattu 13/15 koulussa lv. 2024-2025. Myös lukiossa hyödynnetty hyvin.
KOPPA-kohtaamispaikassa säännöllisesti kaupungin, hyvinvointialueen, järjestöjen ja ev.lut. srk:n järjestämää toimintaa, jota kehitetään yhdessä perheiden kanssa. Aktiivinen osallistuminen hyvinvointialueen koordinoimaan perhekeskuskehittämiseen.	Perhekeskustoimintamallia ja -verkostoa kehitetään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. /varhaiskasvatus, perusopetus	Toteutunut hyvin/ toteutunut osittain/ ei toteutunut	Toteutunut hyvin. Toiminnassa mukana n. 40 perhettä, aktiivisten kävijöiden määrä vaihtelee 5 – 30 henkilöä/kerta. Moniammatillinen toimijoista koostuva ohjausryhmä kokoontuu n. 4 krt/vuosi. Toimintaa kehitetään asiakaskyselyiden pohjalta.

Lapsiystävällinen kunta -malli	Lasten huomioiminen päätöksenteossa ja kunnan toiminnassa toteutuu suunnitellusti. /sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue ja asumisen ja toimintaympäristön palvelualue /varhaiskasvatus, perusopetus	Hakemus on tehty.	Hakemusta valmistellaan syksyn 2025 hakuun.
--------------------------------	---	-------------------	---

Taataan kaupunkilaisille saavutettava palvelurakenne ja –tarjonta sekä edistetään esteettömän ja turvallisen arkiympäristön rakentumista.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Palveluverkkosuunnittelu	Kaikille lapsille motivoiva ja turvallinen varhaiskasvatus ja koulu myös tuen tarpeet huomioiden/varhaiskasvatus, opetusjohtaja, esimiehet, sivistysjohtaja	Itäisen alueen palveluverkkopäätös tehty/päätöstä ei ole tehty	Itäisen alueen palveluverkkopäätöstä ei ole vielä tehty.

Kehitetään kestävästi monimuotoista, virikkeellistä luonto- ja lähiympäristöä ja hyödynnetään niiden sekä maaseutualueiden hyvinvointivaikutukset.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Luonto- ja/tai retkipäivät lähiympäristössä	Kaikissa varhaiskasvatuksen yksiköissä ja peruskouluissa suunnitellut luonto- ja/tai retkipäiviin/päiväkodin johtajat, rehtorit	Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa.

Hyödynnetään toiminnassa läpileikkaavasti kulttuuri, taide, luovat keinot ja liikunta sekä alueen rikas historia ja kulttuuriperintö.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Kulttuurikameli	Kulttuuriin tutustumista varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. /päiväkotien johtajat yhteistyössä kulttuuripalveluiden kanssa	Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu varhaiskasvatuksessa. Kulttuurikameli on suunniteltu ja toteutettu yhteistyössä kulttuuripalveluiden, kirjaston ja varhaiskasvatuksen kesken. Yhteistyöhön on nimetty ohjausryhmä. Kulttuurikameli on osa Mikkelin varhaiskasvatussuunnitelmaa ja esiopetuksen opetussuunnitelmaa.

Kulttuuripolku	Kulttuuripolun mukainen kulttuuritarjonta kaikille vuosi- luokille perusopetuksessa. /rehtorit yhteistyössä kulttuuripalvelujen kanssa	Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu perusopetuksessa. Kulttuuripolku on suunniteltu ja toteutettu yhteistyössä kulttuuripalvelujen kanssa ja se on hyväksytty osaksi opetussuunnitelmaa.
Liikkuva lapsi -toiminta	Lasten liikkuminen arjessa lisääntyy. /varhaiskasvatus ja liikuntapalvelut	Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu varhaiskasvatuksessa. Liikuntavastaavat valittu yksiköittäin. EsLin ja liikuntapalveluiden kanssa tehdään yhteistyötä.
Liikkuva koulu -toiminta	Koulupt-toiminnan (Koulu personal trainer) pilotointi ja move-prosessin kehittäminen kolmella koululla Perusopetuksessa lukuvuonna 2024-2025 tavoitteena ja painopisteenä liikuttamisen ja toiminnallisuuden lisääminen, koulukohtainen suunnitelma ja arviointi lukuvuosisuunnitelmassa /rehtorit yhteistyössä Liikkuva koulu -tiimin ja liikuntapalvelujen kanssa	Move like Mikkeli -hanke toteutunut/ ei toteutunut suunnitellusti Lukuvuosisuunnitelmassa sanallinen arviointi Toteutuu/ei toteudu	Move like Mikkeli -hanke toteutunut suunnitellusti ja jatkokohanke saatu. Perusopetuksen koulut arvioineet lukuvuosisuunnitelmassa liikuttamisen ja toiminnallisuuden lisäämisen toteutumista eli sanallinen arviointi toteutunut. Tehty paljon toimenpiteitä, jotka vaihtelevat kouluittain.
Liikkuva nuori -toiminta	Liikunnan harrastaminen lisääntyy uusia mahdollisuuksia ja puitteita luomalla. /lukio ja liikuntapalvelut	Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu osittain mm. urheilukilpailutoiminnassa.

Yhteisöllisyys ja osallisuus

Tunnistetaan ja hyödynnetään väestön moninaisuus rikkautena, voimavarana ja elinvoiman lähteenä, osana mikkeliäisyyttä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Lähikouluperiaatteen vahvistaminen. Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen inklusiivisesti osalle 1. luokkakäisistä valmistavan opetuksen oppilaista.	Tukitoimet lähikouluun. /opetusjohtaja, rehtorit	Toteutuu/ei toteudu	Toteutus edennyt palveluverkkosuunnittelun edetessä.
Osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen	Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmien päivittäminen	Päivitetty/ei päivitetty	Varhaiskasvatuksessa suunnitelmat on päivitetty. Perusopetuksessa päivitetty 6 koululla, 8 koululla päivittäminen vielä kesken.

Mahdollistetaan vapaaehtois- ja asukasaktiivitoiminta, vertaistuki, omaehtoinen toiminta sekä kokemusasiantuntijuus yhteistyössä kolmannen ja neljännen sektorin kanssa.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Oppilas- ja opiskelijakunnat, Lasten parlamentti ja Nuorisovaltuusto	Toiminta koetaan kiinnostavana ja mahdollistetaan vaikuttaminen. /rehtorit	Toimielimet toimivat	Lasten parlamentti ja Nuorisovaltuusto toimivat.
Neuvottelukunnat	Toiminta koetaan kiinnostavana ja mahdollistetaan vaikuttaminen. /rehtorit	Neuvottelukunnat toiminnassa perusopetuksen kouluissa ja lukiossa	Kaikilla peruskouluilla toimivat neuvottelukunnat. Lukion neuvottelukunta toimii aktiivisesti.

Edistetään ryhmiin ja yhteisöihin kiinnittymistä.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Tunne- ja vuorovaikutuskasvatus (ns. TuVu-toiminta)	TuVu-toiminnan vakiinnuttaminen. /varhaiskasvatuksen esimiehet, perusopetuksen ja lukion rehtorit	Joka yksikössä suunnitelma lukuvuosi-suunnitelmassa	Jokaisen päiväkodin ja esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmassa konkretisoidaan TuVu-toiminta. Jokaisen koulun lukuvuosisuunnitelmassa on ollut TuVu-suunnitelma lukuvuonna 2024-2025.
Ryhmäytyminen (kohde-ryhmä uudet opiskelijat)	Ryhmäytymistoiminnan suunnitelmallinen toteuttaminen. /lukion apulaisrehtori ja ryhmänohjaajat yhteistyössä opiskeluhuoltopalvelujen ja koulunuorisotyön kanssa	Toimintasuunnitelma lukuvuosittain	Ryhmäytymisen toimintasuunnitelma on lukion lukuvuosisuunnitelmassa.
KOPPA-kohtaamispaikassa kävijöiden toiveiden kartoitus	Perheiden KOPPA-kohtaamispaikan kehittäminen perheiden tarpeita kuullen. /varhaiskasvatus	Kartoitus tehty ja tulokset käytettävissä kehittämiseen	Kartoitus ja kehittämistoimia on tehty. Uudet tilat Porrasalmenkadulla mahdollistavat kehittämisen.
Tarjotaan kerho- ja harrastustoimintaa jokaisella perusopetuksen koululla	Mahdollistetaan oma juttu jokaiselle koululaiselle. /kerhotoiminnan ohjausryhmä	Kerhojen määrä/lukuvuosi Kerho jokaisella koululla, kyllä/ei	Kerhojen ja harrastusten määrä lv. 2024-2025: 102 Jokaisella koululla toiminut kerhoja lv. 2024-2025.
Mielekäs vapaa-ajan toiminta ja harrastukset	Vapaa-aika näkyväksi kaupungin viestinnässä/ viestintäpalvelut yhdessä tulosalueiden kanssa	Kaupungin kotisivuilta löytyy vaivattomasti vapaa-aika- ja harrastustarjontaa	Kehitetään saavutettavuutta, hyödynnetään mm. asiakaspalautetta.
Kaikenikäisten osallisuus	Osallisuussuunnitelman päivitys/kansalaisopiston rehtori	Päivitetty/ ei päivitetty	Osallisuus- ja vuorovaikutusohjelma on päivitetty.

7.5. Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta

Johdon analyysi

Lautakunnan alainen toiminta on toteutunut palvelusuunnitelman mukaisesti. Alkuvuoden ja kesän tapahtumat ovat kohdanneet yleisönsä hyvin ja syksyn tapahtumien valmistelut ovat käynnissä. Kehitystyötä tehdään hanke- ja avustusrahoituksen turvin, joskaan uusia hankerahoitusmahdollisuuksia ei ole avautunut odotusten mukaisesti. Irtaimen sekä rakentamisen ja kunnossapidon investoinnit ovat toteutuneet ja toteutumassa investointisuunnitelman mukaisesti ja Rantakeitaan uimahallin kloorikoneen uusimiseen (vanhan koneen rikkoutuminen) tarvittava määräraha pystytään osoittamaan lautakunnalle myönnetystä investointimäärärahasta (eräät investoinnit toteutuvat arvioitua kustannusta edullisemmin).

Kesäkuun seurannan perusteella lautakunnan toimintatulojen arvioidaan alittavan talousarvion lähes 610 000 euroa. Ali-tusta arvioidaan muodostuvan myyntituotoista (kaupunginorkesteri ja liikuntapalvelut sekä seutukirjastotoiminnan päättymisen Pertunmaalla Pertunmaan ja Mäntyharjun kuntaliitoksen yhteydessä), liikuntapalvelujen tilojen vuokrista ja muista tuotoista. Myöskään avustus- ja hanketulot eivät toteudu talousarvion mukaisesti.

Lautakunnan toimintakulujen arvioidaan alittavan talousarvion noin 500 000 euroa. Kaikissa tiliryhmissä arvioidaan syntyvän säästöjä. Suurimmat säästöt arvioidaan syntyvän kansalaisopiston palvelujen ostoissa (noin 60 000 euroa) sekä liikuntapalvelujen henkilöstökuluissa (noin 100 000 euroa) ja vuokratuloissa (noin 110 000 euroa).

Kesäkuun seurannan perusteella lautakunnan toimintakatteen arvioidaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisena, katteen arvioidaan heikkenevän noin 112 000 euroa. Tulosalueita kehoitetaan toteuttamaan palvelusuunnitelmaa kustannustehokkaasti ja tarkkaa taloudenpitoa noudattaen.

Strategiakortit

Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli

Ennakoidaan ja reagoidaan väestöön, elinkeinorakenteeseen, kansainvälisyyteen, digitalisaatioon ja kestäväan kehitykseen liittyviin toimintaympäristön muutoksiin.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Seurataan liikuntapaikkojen käyttöä vuosittain vähintään 8 eri liikuntapaikalla mm. kävijä-laskureilla ja myytyjen lippujen määrällä.	Reagoidaan liikuntapaikkojen käyttömäärien muutoksiin ja muutetaan toimintaa tarpeiden mukaiseksi / liikuntapalvelut	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut. Mm.: Viihdeuimala Rantakeidas Naisvuoren uimahalli Rantakeitaan kuntosali Hauki-Hallin kuntosali Anttolatalon kuntosali Siekilän frisbeegolf-rata Ylipainehalli Kilpajäähalli Kävijämäärät raportoidaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä.

Edistetään kaupungin kehittämisalustojen vaikuttavuutta ja yrittäjyyden kasvua alustoilla.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Kalevankankaan kehittämisalusta: Hyvin ylläpidetyt liikuntapaikat, jotka houkuttelevat järjestämään toimintaa sekä liikuntapaikkojen myynnin ja markkinoinnin lisääminen.	Kalevankankaan sisäliikuntapaikkojen käytön lisääminen hiljaisempiin aikoihin eli ma-pe klo 8-16: kilpajäähalli 55 %, harjoitusjäähalli 45 % ja ylipainehalli 40 % /liikuntapalvelut.	Käyttöaste ma-pe klo 8-16: kilpajäähalli harjoitusjäähalli ylipainehalli	Käyttöaste (%) kevätkausi 2022/2023/2024/2025 Ylipainehalli: 21/33/39/40 Kilpajäähalli: 49/51/51/77 Harj.jäähalli: 41/43/41/0 (Harjoitusjäähalli suljettu 31.7.2025 saakka. Osa vuoroista kilpahallissa.)

Hyödynnetään digitaalisuuden mahdollisuudet täysimääräisenä kaupungin palvelujen kehittämisessä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Mikkelin kaupungin verkkokaupan ja ajanvarausjärjestelmän mahdollisuuksien hyödyntäminen ja tunnetuksi tekeminen. Pin-koodin käytön lisääminen liikuntapaikkojen ovien lukitusjärjestelmissä. Ajanvarausjärjestelmän käyttöön-otto kirjaston tilojen varauksiin.	Ostamisen ja varaamisen helpottuminen käyttäjäystävällisillä digipalveluilla /liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut, museo-palvelut, kirjastopalvelut	Verkkokaupassa myytävien tuotteiden määrä tulosalueittain. Liikuntatilojen määrä, joissa pin-koodillinen kulku. Kirjaston varattavat tilat liitetty ajanvarausjärjestelmään: toteutunut/ei toteutunut.	Museot: verkkokaupassa myytävien tuotteiden määrä 60 tuotetta. Liikuntapalvelut: verkkokauppa 15, pin-koodilliset tilat 3. Kulttuuripalvelut: verkko-kauppa 4 tuotetta. Nuorisopalvelut verkkokauppa 6 tuotetta. Kirjaston varattavat tilat on liitetty ajanvarausjärjestelmään. Sen tiedotus asiakkaille alkaa syksyllä.
Vahvan tunnistautumisen käyttöönoton valmistelu Lumme-kirjastojen asiakkaaksi rekisteröitymisessä. Tekninen toteutus tulee kirjastojärjestelmää ylläpitävältä Koha-Suomelta.	Kirjastoasiakkuuden saamisen helpottuminen, kun asiakas voi tehdä korttihakemuksen verkossa / kirjastopalvelut	Toteutunut / ei toteutunut	Valmistelua tehdään Koha-Suomessa. Teknistä toteutusta ei saada lähiaikoina.
Orkesterin nuottimateriaalissa siirrytään digitaalisen materiaalin käyttöön mahdollisimman paljon. Vähentää paperin käyttöä ja nuottimateriaalin postittamista merkittävästi.	Jokaiselle muusikolle hankitaan iPad, joiden avulla digitaalisen nuottimateriaalin käsittely ja soittaminen onnistuu. /kaupunginorkesteri	Toteutunut	Orkesteri saanut investointirahoilla hankittua padit, joiden käyttöönotto ja koulutus on aloitettu.
Tarkoituksenmukaiset sosiaalisen median kanavat ovat aktiivisesti käytössä.	Nuorten kohtaamisia tapahtuu myös verkossa. /nuorisopalvelut	Toteutunut/ei toteutunut	Nuorisopalvelut: toteutunut mm. Instagram (nuortenmikkeli, vanhateurastamo, koulu-nuorisotyomikkeli)
Verkkokurssien hyödyntäminen henkilöstön koulutuksessa.	Henkilöstö suorittaa vähintään yhden verkkokoulutuksen vuosittain. /esimiehet	Suoritettu/ei suoritettu	Liikuntapalvelut: toteutunut osittain. Kulttuuripalvelut: suoritettu. Kirjastopalvelut: toteutunut osittain.

Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkelin

Panostetaan osaavan työvoiman saamiseen ja osaajien houkutteluun.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Kaupunginorkesterin tunnettuuden lisääminen kansallisesti ja kansainvälisesti	Jatketaan levytysten tekoa kansainvälisen levy-yhtiön kanssa. /kaupunginorkesteri	levytysten määrä	Keväällä 2025 tehtiin levytys kansainväliselle levy-yhtiölle. Ei vielä julkaistu.

Vahvistetaan yritysten, oppilaitosten ja korkeakoulutoimijoiden välistä ja niiden kanssa tehtävää yhteistyötä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Opinnäytetöiden ja harjoitteluiden tekeminen Mikkelin kaupungille.	Toimintojen kehittäminen tutkimuksen avulla. /lautakunnan alaiset tulosalueet	Opinnäytetöiden ja harjoittelijoiden määrä	Liikuntapalvelut: harjoittelijat 3, oppisopimusopiskelijat 3, opinnäytetyöt 1 Kulttuuripalvelut: 2 harjoittelijaa Nuorisopalvelut: 7 harjoittelijaa Kirjastopalvelut: 1 harjoittelija

Kaupunginorkesteri vahvistaa yhteistyötään Mikkelin musiikkiopiston kanssa. Pyritään kehittämään yhteistyötä myös XAMKin ja yliopistokeskuksen kanssa uusien toimintatapojen ja tutkimustiedon hyödyntämisen suhteen.	Uusia toimintamalleja oppilaitosten kanssa yhteistyössä. /kaupunginorkesteri	Yhteistyön ja toimintojen määrä	Musiikkiopiston kanssa tehdään käytännön yhteistyötä esimerkiksi markkinoinnin parissa sekä soitinlainausten merkeissä. Musiikkiopiston opettajia esiintyy orkesterin riveissä säännöllisesti. Syksyllä toteutuu musiikkiopiston solistien konsertti, jonka konseptia on kehitetty yhteistyössä. Tuleville vuosille on alustavia suunnitelmia lisäyhteistyöstä.
Yhteistyön tiivistäminen kulttuurimatkailun osana sekä luovien alojen edistämisessä	Toistuvat yhteistapaamiset toimijoiden kesken / eri toimialat Kulttuuripankin käyttöön ottamien alueella / kulttuuripalvelut	Tapaamiset järjestetty / ei järjestetty, sisältöjen määrä kulttuuripankissa	Kaksi tapaamista alkuvuodesta kulttuuritoimijoiden kesken. Kulttuuripankki lanseerataan 30.9.2025.

Tuetaan opiskelijoiden alueelle ja alueen yrityksiin kiinnittymistä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Kaupunki mukana esittelemässä toimintaa oppilaitosten järjestämissä tapahtumissa.	Erilaisten palveluiden esille tuominen. /yleiset kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut, kirjastopalvelut, kansalaisopisto, museot, orkesteri	Tapahtumien määrä	Kulttuuripalvelut: 0 tapahtumaa (ei ole tullut kutsuja) Nuorisopalvelut: 12 Kirjastopalvelut: 2 (Esedu)

Mahdollistavat elinympäristöt ja hyvinvointia edistävä toiminta ja palvelut

Alueen hyvinvointi perustuu asukkaiden, yhteisöjen, yritysten, hyvinvointialueen ja kaupungin yhteistyölle sekä vahvaan paikallisuuteen.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Kolmen uuden ikäihmisten elintapaohjausryhmän aloittaminen yhteistyössä hyvinvointialueen sekä muiden toimijoiden kanssa.	Senioreiden yksilöllisen arjen sujuvuuden tukeminen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lisääminen elintapaohjauksen keinoin. /liikuntapalvelut	Elintapaohjausprosessin aloittaneita asiakkaita yhteensä sekä vuonna 2025 aloittaneiden uusien asiakkaiden ja ryhmien määrä.	Prosessin aloittaneiden asiakkaiden määrä yhteensä 120. 2025 aloittaneiden asiakkaiden määrä 11. 2025 uusien perustettujen ryhmien määrä 1.
Mikkelin vauvaviikko yhteistyöverkostoston kanssa. Vauvaviikon tavoitteena on tukea lapsiperheiden hyvinvointia. Yhteistyöverkostossa on kaupungin ja hyvinvointialueen yksiköitä, yhdistyksiä ja seurakunta.	Mikkelin vauvaviikon toteuttaminen vuosittain yhteistyöverkostoston voimin /kirjastopalvelut, Koppa, kaupunginorkesteri, kulttuuripalvelut	Vauvaviikon tapahtumien määrä ja kävijämäärä.	Vauvaviikko on syyskuun lopussa. Valmistelu on edennyt suunnitelmien mukaan.
Palveluiden suunnitteluun liittyvän asukkaiden osallistumisen keinovalikoiman kehittäminen ja monipuolistaminen, kirjaston asiakasyhteisön toiminnan kehittäminen	Asiakkaiden osallistaminen kirjaston palveluiden kehittämiseen uusien keinoin/kirjastopalvelut	Uusia keinoja otettu käyttöön: toteutunut / ei toteutunut	Ei vielä toteutunut. Syksyllä otetaan käyttöön uudenlainen ”Kerro mielipiteesi” kysely. Ensimmäisen kyselyn aiheena on kirjastojen varattavat tilat.

Kulttuurin hyvinvointivaikutusten hyödyntäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.	Kulttuurin käyttö hyvinvointialueen toimintojen osana. Kulttuurin hyvinvointivaikutusten tunnistaminen ja hyödyntäminen laaja-alaisesti. /kaupunginorkesteri, kulttuuripalvelut	Kulttuuripalveluiden kävijämäärät ja yhteistyön määrä eri tahojen kanssa	Kulttuuripalvelut: 20 käyntikertaa palvelutaloissa jne., yhteensä 675 osallistujaa. Kaupunginorkesterin vieraillut palvelutaloissa ja sairaalalla yhteensä 15 kertaa, joissa kuulijoita 779.
Etsivän nuorisotyön toimenpiteillä tavoitetaan 15–28-vuotiaat nuoret, jotka tarvitsevat tukea koulutukseen, työelämään tai elämänhallintaan liittyvissä asioissa.	Nuorisolain mukaiset ilmoitukset ja muut yhteydenotot otetaan käsittelyyn viiveettä. Nuorta tuetaan monialaisesti ja palveluohjaus on sujuvaa. /nuorisopalvelut	Sovarin (sosiaalisen vahvistumisen mittari) kokonaistulos vähintään 4 (1–5 asteikoilla)	Valtakunnallisesta järjestelmästä saadaan kaupunkikohtainen osavuositraportti 1.9.2025.

Taataan kaupunkilaisille saavutettava palvelurakenne ja –tarjonta sekä edistetään esteettömän ja turvallisen arkiympäristön rakentamista.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Tehdään matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia ja –palveluita eri kohderyhmien saavutettavaksi.	Tarjotaan kaikille mahdollisuus monipuolisiin kulttuuripalveluihin. Kasvatetaan kulttuuritapahtumien osallistujamääriä (lähtötaso tp2021). /kaupunginorkesteri, yleiset kulttuuripalvelut, kirjastopalvelut, nuorisopalvelut, museot	Tapahtumien määrä ja kävijämäärä	Kulttuuripalvelut: 237 tapahtumaa (lähtötaso tp 2022 354, tp23 495, tp24 445), kävijöitä 18 060 (lähtötaso tp 2022 38 075, tp23 47 288, tp 53 421). Museopalveluiden merkittävin yksittäinen matalan kynnyksen tapahtuma on Museoiden yö, joka järjestetään 24.10.2025 yhdessä kulttuuripalveluiden kanssa. Kaupunginorkesterin kevään ilmaiskonsertissa kuulijoita 270. Syksyllä useita ilmaiskonsertteja. Kirjastopalvelut: 52 tapahtumaa, kävijöitä 1 557.
Tarjotaan monipuolisia soveltavan liikunnan ryhmiä ja uinnin opetusta. Tavoitteena pohjoismaisen uimataitomääritelmän (sovellettu) mukaan uimataidon omaavien 6-luokkalaisten määrä on Mikkeliissä yli 80 % (valtakunnallinen keskiarvo 55 %).	Pyritään mahdollistamaan turvallisen ja esteettömän liikunnan harrastaminen /liikuntapalvelut	Soveltavan liikunnan ryhmissä käyneiden asiakkaiden osallistujamäärä ja uimataidon omaavien 6-luokkalaisten määrä (%).	Osallistujamäärä: 733 Uimataitoisten 6 -luokkalaisten määrä: 85 %
Alueellisen nuorisotyön menetelmiä käytetään monipuolisesti	Alueellista nuorisotyötä toteutetaan suunnitellusti eri toimintaympäristöissä / nuorisopalvelut	Alueellisen nuorisotyön kautta kohdattujen nuorten määrä sekä toimintaan osallistuville suunnattu kysely	Alueellisen nuorisotyön kautta kohdattujen nuorten määrä 14 961
Hyvää elämää ikääntyneille -Mikkelin kaupungin ikäohjelma 2025 valmistuu	Ohjelmassa määritellään tavoitteet ja toimenpiteet ikääntyneiden väestön hyvinvoinnin tukemiseksi. /sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue /hyvinvointikoordinaattori	Ohjelma on valmistunut ja hyväksytty 2023 /ohjelmaa toteutetaan ja seurataan	Ikäohjelma on valmistunut, ohjelman toimenpiteitä toteutettu ja seurattu. Seuranta raportoitu yhdessä Hyvän elämän ohjelman kanssa.
Terve kunta –verkostoon liittymisen	Kiinnitytään kansalliseen verkostoon ja toteutetaan hyviä käytäntöjä hyvinvoinnin edistämiseksi. /hyvinvointikoordinaattori, sivistysjohtaja	Päätös liittymisestä tehty 2024/KH Liitytään verkostoon/hyvien käytäntöjen toteuttaminen	Mikkeli liittyi Terve kunta verkostoon, yhdyshenkilö on hyvinvointikoordinaattori.

Mielenterveystaitojen edistäminen	Järjestetään eri ryhmille koulutuksia, kuten Mielenterveyden ensiapu/eri toimijat	Koulutusten ja niihin osallistuneiden määrä	Mielenterveyden ensiapukoulutuksia on toteutettu joissakin kaupungin yksiköissä (hankeresursein).
Asiantuntijaresurssi mielen hyvinvoinnin edistämiseen ja ehkäisevään päihdetyöhön	Henkilöstösuunnitelmaan resurssi	Toteutuu/ei toteudu	Ei rekrytointi-mahdollisuutta (ei mahtunut vuoden 2025 budjettiin).
Asiakastyytyväisyyskysely	Palveluiden laatu ja kehittäminen palautteen mukaisesti. /sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue	Toteutuu/ei toteudu	Kysely kaupungin myöntämistä avustuksista ja kumppanuuksista. Kulttuuripalvelut: palautekysely Huvililakarnevaaleista, Kulttuuri-Kamelista ja Kulttuuripolusta. Nuorisopalvelut: palautekysely kesätoiminnoista. Kirjastopalvelut: ei vielä toteutunut.
Esteettömyyssuunnitelman toteutuminen	Esteetön ympäristö ja palvelut toteutuvat ohjelman mukaisesti. /vastuu asumisen ja toimintaympäristön palvelualueella /yhteistyössä vammaisneuvosto, sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue	Toteutuu/ei toteudu	Esteettömyyssuunnitelman toimenpiteitä on toteutettu ja seurattu. Seuranta raportoitu Hyvän elämän ohjelman seurannan yhteydessä.

Kehitetään kestävästi monimuotoista, virikkeellistä luonto- ja lähiympäristöä ja hyödynnetään niiden sekä maaseutualueiden hyvinvointivaikutukset.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Lähi- ja luontoliikuntapaikkojen ylläpitäminen, rakentaminen ja kunnostaminen	Edistetään liikkumista kaikissa ikäryhmissä mahdollistamalla liikkuminen luonnossa ja omassa lähiympäristössä /liikuntapalvelut	Ylläpidettyjen reittien kilometrimäärä. Maksuttomien liikuntapaikkojen määrä. Liikuntapaikkojen määrä, joissa maksuton käyttö varattujen vuorojen ulkopuolella.	Kesäkäytössä olevia reittejä 130 km, latuja 128 km, jäälataja 80 km, laavuja ja kotia 13 kpl. Reittien lisäksi täysin maksuttomia ylläpidettyjä liikuntapaikkoja 74 kpl ja liikuntapaikkoja, joissa maksuton käyttö varattujen vuorojen ulkopuolella 23 kpl.
Kävelyn ja pyöräilyn edistämisyhmän toimenpiteet vuosikellon mukaisesti	Luodaan edellytyksiä kävelyn ja pyöräilyn lisäämiselle eri keinoin verkostoyhteistyönä. /hyvinvointikoordinaattori /Käpy-ryhmä	Toteutuu/ei toteudu	Toimenpiteitä toteutettu yhteistyössä kävelyn ja pyöräilyn edistämisyhmän ja pyöräilykuntien verkoston tukemana.

Hyödynnetään toiminnassa läpileikkaavasti kulttuuri, taide, luovat keinot ja liikunta sekä alueen rikas historia ja kulttuuriperintö.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Aktiivinen arki -harrastemessut	Erilaisten harrastusmahdollisuuksien ja harrastusten tarjoajien esille tuominen. /yleiset kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut	Messut toteutunut/ei toteutunut	Toteutuu 30.8.2025
Kulttuurikahvilat kirjastossa yhteistyössä järjestöjen, yhdistysten ja eri toimijoiden kanssa.	Kulttuurikahviloiden toteuttaminen säännöllisesti /kirjastopalvelut	Toteutuneiden kulttuurikahviloiden lukumäärä	5 kulttuurikahvilaa

Matalan kynnyksen kulttuuritapahtumien järjestäminen, kuten Museoiden yö.	Kulttuuri- ja museotarjonnan ympärivuotisuus (myös kesäajan ulkopuolella) kaikenikäisille. Tavoite 10 000 käyntiä kohteissa. /museot, kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut	Kävijämäärä, positiivinen asiakaspalaute	Kulttuuripalvelut: 237 tapahtumaa (lähtötaso tp 2022 354, tp23 495, tp24 445), kävijöitä 18 060 (lähtötaso tp 2022 38 075, tp23 47 288, tp 53 421). Museopalveluiden merkittävin yksittäinen matalan kynnyksen tapahtuma on Museoiden yö, joka järjestetään 24.10.2025 yhdessä kulttuuripalveluiden kanssa. Kaupunginorkesterin kevään ilmaiskonsertissa kuulijoita 270. Syksyllä useita ilmaiskonsertteja.
Etelä-Savon maakunnallisen kulttuuriryhmän käynnistämässä mukana oleminen	Mikkelin kaupunki aktiivisesti mukana Etelä-Savon maakunnallisen kulttuuriryhmän käynnistämisessä	Osallistuttu työryhmän toimintaan/ ei olla osallistuttu	Työryhmä on kokoontunut kaksi kertaa, tapaamisiin osallistuttu.
Kulttuuritoimijoiden hyödyntäminen kaupungin tilaisuuksissa. Kaupungissa vierailevia yhteistyökumppaneita pyritään viemään kulttuurin äärelle vierailun aikana.	Kulttuurimyönteisen Mikkelin mielikuvan vahvistaminen. /lautakunnan alaiset toimijat	Tapahtuma- ja kävijämäärät	Kevään aikana ei ole ollut tällaisia tilaisuuksia. Syksyllä tulossa itsenäisyyspäivän juhlat sekä Itä-Suomi foorumiin liittyvä tapahtuma.
Nuorisotapahtumien järjestäminen	Yhteisöllisyyden lisääminen, elämysten ja kokemusten tarjoaminen nuorille. / nuorisopalvelut	Tapahtuma- ja kävijämäärät	5 kpl/630 hlöä
Liikkumisen ja hyvien elintapojen edistäminen perusopetusikäisillä	Move like Mikkelin -hankkeessa koulutustoiminnan ja move-prosessin kehittäminen/ liikuntapalvelut yhteistyössä perusopetuksen ja hyvinvointialueen kanssa	Move like Mikkelin -hanke toteutunut/ ei toteutunut suunnitellusti	Toteutunut. Jatkohanke Move like Mikkelin 2: 1.8.2025-31.7.2026.

Yhteisöllisyys ja osallisuus

Tunnistetaan ja hyödynnetään väestön moninaisuus rikkautena, voimavarana ja elinvoiman lähteenä, osana mikkeliäisyyttä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Kotouttamisen kokonaisvastuun hallittu siirtyminen kaupungille: Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueella kotouttamiseen liittyvät sivistyspalvelut.	Toimiva toimintarakente. /yhteistyö kotouttamispalveluita koordinoivan työllisyyspalveluiden kanssa	Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu, yhteistyötä vahvistetaan ja toimintamalleja uudistetaan.

Mahdollistetaan vapaaehtois- ja asukasaktiivitoiminta, vertaistuki, omaehtoinen toiminta sekä kokemusasiantuntijuus yhteistyössä kolmannen ja neljännen sektorin kanssa.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Vertaisohjaajien ja vapaaehtoisten toiminnan mahdollistaminen ja mukaan saaminen sekä vapaaehtoisten kouluttaminen.	Vapaaehtois- ja vertaisohjaajatoiminnan ylläpitäminen ja kasvattaminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. /liikuntapalvelut	Toiminnassa mukana olevien vertaisohjaajien/ vapaaehtoisten määrä. Vuonna 2025 koulutuksessa käyneiden määrä.	Vertaisohjaajien määrä: 57 2025 koulutettujen määrä: 52

Seurafoorumin järjestäminen vähintään 2 kertaa vuodessa yhteistyössä Etelä-Savon Liikuntary:n kanssa.	Urheiluseurojen kanssa tehtävä monipuolinen yhteistyö Mikkelin liikuntatoiminnan kehittämiseksi. /liikuntapalvelut	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut 1 seurafoorumi.
Kirjasto osallistuu vuosittain mielenterveysviikkoon yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.	Kirjasto huomioi mielen hyvinvointia toiminnassaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa /kirjastopalvelut	Toteutunut / ei toteutunut	Ei vielä toteutunut. Mielenterveysviikko on marraskuussa.
Osallisuussuunnitelman toteuttaminen.	Toteutetaan osallisuussuunnitelman tavoitteita. /kansalaisopiston ja osallisuuden tulosalue ja soveltuvien osin kaikki yksiköt	Osallisuussuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen	Osallisuussuunnitelmaa toteutettu ja raportoitu yhdessä Hyvän elämän ohjelman seurannan kanssa.

Edistetään ryhmiin ja yhteisöihin kiinnittymistä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Kaikille avoimien ja maksuttomien senioriliikuntavuorojen järjestäminen eri puolilla Mikkeliä, yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Kaikille senioreille ohjatun liikunnan ja sitä kautta sosiaalisten kontaktien mahdollistaminen. /liikuntapalvelut	Kohteiden määrä, joissa avoimia senioriliikuntavuoroja on järjestetty.	Saimaa Stadiumi, Urheilupuisto, Hauki-Halli, Anttolan ja Ristiinan yhtenäiskoulut.
Tarjotaan kerho- ja harrastustoimintaa jokaisella perusopetuksen koululla	Mahdollistetaan oma juttu jokaiselle koululaiselle. /kerhotoiminnan ohjausryhmä	Kerhojen määrä/ Kerho jokaisella koululla	102 kerhoa; jokaisella koululla toimii kerhoja.
Mielekäs vapaa-ajan toiminta ja harrastukset	Vapaa-aika näkyväksi kaupungin viestinnässä/ viestintäpalvelut yhdessä tulosalueiden kanssa Yhteisöllisyyttä tukeva maksuton vapaa-ajan toiminta kirjastoissa, kuten erilaiset luku- ja harrastuspiirit, kerhot ja tilaisuudet /kirjastopalvelut	Kaupungin kotisivuilta löytyy vaihtomasti vapaa-aika- ja harrastustarjontaa Kokoontumiskertojen määrä	Liikuntapalveluiden ohjatut ryhmät esillä kaupungin nettisivuilla mikkeli.fi/liikunta sekä kuntapalvelut.fi/mikkeli -sivuilla. Kirjastoissa yhteisöllisyyttä tukeva vapaa-ajan toiminta: 66 kokoontumiskertaa
Kaikenikäisten osallisuus	Osallisuussuunnitelman päivitys	Päivitetty/ ei päivitetty	Osallisuus- ja vuorovaikutus-ohjelma on päivitetty.

Tuetaan tapahtumakaupunki Mikkelin kehittämistä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Avustuksien myöntäminen tapahtumien järjestelykuluihin	Kolmannen sektorien toimijoiden järjestämien tapahtumien tukeminen. /liikuntapalvelut, nuorisopalvelut jne.	Myönnettyjen avustusten määrä	Kulttuuripalvelut: avustuksia myönnetty 48kpl, 92 580€.
Laadukkaat tapahtumat ja näytellyt museoissa	Järjestetään neljä vaihtuvaa näyttelyä eri museokohteissa, tavoite 38 500 kävijää. /museot	Kävijämäärä	Toteutettu kolme vaihtuvaa näyttelyä, joista kaksi taidemuseossa ja yksi Suur-Savon museossa. Kävijöitä 30.6. mennessä 22 482.

Monipuolisen kulttuuritarjonnan ylläpitäminen kaupungissa	Riittävät resurssit kulttuuritoimijoille, jotta tapahtumia voidaan järjestää. /lautakunnan alaiset toimijat	Tapahtumien määrä ja kävijämäärä	Raportoidaan vuositason tilinpäätöksen yhteydessä. Kulttuuripalvelut: 237 tapahtumaa (lähtötaso tp 2022 354, tp23 495, tp24 445), kävijöitä 18 060 (lähtötaso tp 2022 38 075, tp23 47 288, tp 53 421).
---	---	----------------------------------	--

Lisätään osallistuvan budjetoinnin käyttöä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Osallistuvan budjetoinnin käyttö	Käytön lisääminen. /kansalaisopiston ja osallisuuden tulosalue	Käyttö kohteina ja euroina	Ei osallistuvan budjetoinnin kohteita vuonna.
Young Mikkeli-perintörahasen käyttö nuorilähtöisesti	Nuoret suunnittelevat omia hankkeitaan ja hakevat niiden toteutukseen Young Mikkeli-perintörahoitusta. / nuorisopalvelut	Käyttö kohteina ja euroina	5 hanketta/10 243 €

Edistetään yhteisöllistä asumista.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Ikääntyneiden monimuotoista asumista (yhteisöllinen asuminen, soluasuminen) kehitetään edelleen.	Ikääntyneiden turvallisuuden tunne ja sujuva arki paranevat yhteisöllisyyttä kehittämällä. /vanhusneuvosto yhteistyössä kaupungin ja hyvinvointialueen toimijoiden kanssa	Yhteisöllisen asumisen yksiköiden määrä lisääntyy	Ainakin yksi yhteisöllisen asumisen yksikkö valmistumassa Manterheimintielle.

7.6. Kaupunkikehityslautakunta

Johdon analyysi

Valtakunnallisesti, pääsääntöisesti kasvukolmiossa asuntorakentamisen kohteiden aloituksissa, energiantensiivisten investointien ja kiinteistökauppojen lukumäärässä on tapahtunut piristymistä. Etelä-savolaisessa toimintaympäristössä ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia. Rakennusalan ja rakentamisen arvoketjussa heikko työllisyyskehitys on jatkunut ja alalta on tapahtunut osaamisen vuotoa. Konkurssit rakentamisen alalla ovat olleet yleisiä. Rakennusalan arvoketjun tuottavuuskehitys on ollut haastavaa.

Asuntorakentamisen kohteita (kerrostalo) on Mikkeliä käynnistynyt yksi. Kaupan ja teollisuuden investoinnit ovat jatkuneet mm. betoniteollisuuden suurinvestointi Tikkalassa (SBS Betoni oy) on käyttöön otettu Jukolan viestitapahtuman yhteydessä. Energiaintensiivisten investointien hankekehitykset hidastuivat merkittävästi Mikkeliä laajemminkin valtion keskeneräisestä energiaveroratkaisusta johtuen. Mikkeliä on käynnissä merkittäviä kaupungin elinvoimaan vaikuttavia maan ja alueiden kehittämishankkeita, kuten Satamalahden alue (Veturitalien alue asemakaavan vaiheessa ja Puhistamon alue kumppanuuskilpailutuksen vaiheessa), Visulahden, Metsäsairilan ja Pelloksen alueet.

Tonttien myyntitulojen ja rakennuslupamaksujen (asuinrakentaminen) osalta tavoitteiden saavuttaminen näyttöy haastavalta. Laajalammen uusi täydennysrakennusalue ei tuottanut ensimmäisellä tontinluovutuskierroksella rakentajia. Annilan täydennysrakennusalueella on käynnissä kahden omakotitalon rakentaminen. Maa- ja vesialuevuokratulojen osalta tulos kehittyy talousarviota myönteisemmin. Tilavuokrien osalta on olemassa suuri riski sille, että merkittävän tilavuokra-asiakkaan perinnässä olevat vuokrasaamiset joudutaan kirjaamaan luottotappioksi.

Palveluiden ostojen suuret kokonaisuudet on kilpailutettu jo aikaisempina vuosina, joten näiden osalta kustannusten ennustettavuus on hyvä. Alueiden hoidon laaja kilpailutus on valmistelussa niin, että se olisi markkinoilla laskettavana vielä syksyn aikana.

Palvelualueen käyttötalouden menoja (TA2025 päätös 11/2024) leikattiin keväällä lisätalousarviossa 2,5 miljoonaa euroa, mikä on kohdistettu tarkemmin tulosalueiden toimintoihin ja käyttötalouteen.

Rakennuslupamaksujen tulot eivät asuinrakentamisen hitaasta kehityksestä johtuen toteudu suunnitelmallisesti. Kunnan keräämät hulevesimaksut ylittyvät suhteessa talousarvioon. Maatalouden tuet toteutuvat ja lomituksen valtion korvaamat kulut toteutuvat hieman suunniteltua pienempänä. Joukkoliikenteen valtion tuet toteutunevat ennakoitua pienempinä (vuoden lopullinen tuki on selvillä seuraavan vuoden alussa).

Asiantuntijapalveluiden ostoja voidaan loppuvuoden aikana edelleen tehdä ja siten reagoida hankekehitykseen. Kiinteistövuokrien tulopuolella on iso riski, että merkittävä vuokrien alaskirjaus realisoituu. Infran kiireisin kausi on menossa. Launialan uuden asuinalueen valmistelu voidaan loppuvuodesta käynnistää. Talonrakennuspalveluiden työmaiden ja ylläpidon kululaskutus on talousarvion mukainen.

Palvelualueen käyttötalous toteutuu niin, että johdon ennusteessa toimintakate on -2,42 miljoonaa euroa (TA25 -2,35 milj. euroa).

Investointien osalta vuosikellon (Q1-Q2/2025) tässä vaiheessa eletään työmaakohteissa projektien kovinta rakentamisen ja kulurakenteen vaihetta. Hänninkentän huoltorakennuksen investointi käynnistyi heinäkuussa, ja vanha rakennus on purettu. Huoltorakennus on valmis 10/2026.

Talouden varovaisuusperiaatteen mukaisesti käyttötalouden ja investointien ennuste on laadittu.

Lopuksi, talouden seurannan rytmiä on muutettu. Aikaisemmin käytetty heinäkuun raportointi on kaupunginvaltuuston päätöksellä muutettu vuodesta 2025 alkaen kesäkuun raportoinniksi (KV 2.6.2025 § 88). Tästä syystä tunnuslukotaulukot eivät ole täysin verrannolliset edellisen vuoden kanssa.

Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli

Osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön avulla kaupungin toiminta uudistetaan kaupungin taloudellisen kantokyvyn mukaiseksi.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Muuttuvaan rakennuslainsäädännön jalkautus toimintaan (rakentamisen laki ja kaupungin uudistuva rakennusjärjestys).	Osallistutaan koulutuksiin. (Rakennusvalvonta) Lautakunta saa koulutuksen.	1/viranhaltija	Toteutunut
Maatalousyrittäjien vuosilomat järjestetään palveluhenkisesti tasaisesti lomavuoden aikana	Vuosilomapäivät toteutuvat MELAn ohjeistuksen mukaisena kaikilla alueilla ja ajoituvat palvelun saatavuuden ja tuotannon tukemiseksi tasaisesti molemmilla vuosipuoliskoilla. (Lomituspalvelut)	26 vuosilomapäivää / yrittäjä / vuosi	Ei ole toteutunut 11 vuosilomapäivää / yrittäjä / ½ -vuosi.

Huomioidaan Mikkelin hiilineutraalisuustavoite kestävässä rakentamis-, maankäyttö-, liikenne- ja energiaratkaisuissa.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Huomioidaan hiilineutraalisuustavoite hankinnoissa, joko vähimmäisvaatimuksena tai laatupisteytettävänä tekijänä hankinnan luonteesta riippuen.	Hiilineutraalisuustavoitteen huomioiminen kuvataan tarjouspyynnössä. (Palvelualue, Hankintapalvelut)	Kilpailutusten määrä, joissa hiilineutraalisuustavoite on hankinnassa huomioitava tekijä.	Huomioitu valmistelussa mm joukkoliikenteen kilpailutus
Hyödynnetään uusiutuvaa energiaa.	Rakennettavat uudet uusiutuvan energian käyttökohteet kiinteistöissä ja niiden teho. (Talonstrakennuspalvelut) Hiilineutraalisuustavoitteen huomioiminen kuvataan tarjouspyynnössä. (Palvelualue, Hankintapalvelut)	Arvioitu vuosituotto kWh (uudet kohteet). Kilpailutuksen (kpl / vuosi) asiakirjat.	Lämpöpumput Rämälän koululle ja Rantakylän nuorisotalolle 260 000 kWh.

Taataan puhdas vesi ja lähiruoka sekä luonnon monimuotoisuus ja perinnebiotooppien säilymistä edistetään.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Edistetään perinnebiotooppialueiden määrän ja pinta-alan laajenemista sopimusteitse.	Sopimus määrät pysyvät ennallaan tai kasvavat. (Maaseututoimi)	Sopimusten määrä/vuosi	Laskenut 87 -> 85

Edistetään kaupungin kehittämisalustojen vaikuttavuutta ja yrittäjyyden kasvua alustoilla.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Vesiosaamisen (tutkimus, koulutus, yritystoiminta) edistäminen mm. BEM III (Blue Economy Mikkeli) hankkeella alueen elinvoiman kehittämiseksi.	Yritysten lokalisointi toimintaympäristöön ja kansainvälisen kontaktien määrä (T&K ja teollisuusalue) (Palvelualue, MikseiMikkeli) Mikkeli Water Week 2025 tapahtumaviikon järjestäminen (ml. Finnish Lakeland Forum). Mikkeli Water Weekin sekä kansainvälisen konferenssin valmistelu vuodelle 2026 yhdessä oppilaitosten kanssa. (Palvelualue, MikseiMikkeli, LUT, Xamk)	Klusteriin sitoutuneiden yritysten määrä. Kansainvälisten kontaktien määrä ja maantieteellinen laajuus. Tapahtuman järjestäminen 2025 ja seuraavasta tapahtumasta (2026) sopiminen sekä valmistelu.	37 yritysjäsentä Uudet EU-hankepartnerit: Ruotsi, Viro, Latvia MWW25 15.-21.9.2025 valmisteltu sis. mm. Finnish Lakeland Forum ja Yritysten vesipäivä MWW26 päätetty 8.-14.6.2026 mm. Finnish Lakeland Forum ja ETWT-konferenssi. Konferenssissa painottuu kansainväliset kontaktit.
Vesiosaamisen ja Blue Economy Mikkeli-osaamiskeskuksen (BEM) kehittäminen Ekosysteemisopimuksen mukaisesti. Puhdistamoluolan TKI-ympäristön käyttöönotto ja sitä hyödyntävä palvelutoiminta.	BEM:n palvelutoiminnan laajentaminen puhdistamon TKI-luolassa. (Palvelualue, MikseiMikkeli)	BEM:n palveluita käyttävien asiakkaiden määrä ja BEM:iin kytkeytyvien, seudulle sijoittuneiden yritysten määrä.	Yksi uusi asiakasyritys

Hyödynnetään digitaalisuuden mahdollisuudet täysimääräisenä kaupungin palvelujen kehittämisessä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
MikMap (paikkatietoalustan ja karttaohjelmiston uudistaminen) – projektin etenemisen varmistaminen	Uusi ohjelmisto otetaan tuotantokäyttöön. (Maankäyttö ja kaupunkirakenne, Rakennusvalvonta)	Kyllä / Ei	Kyllä.
Kaupunkiorganisaation digitalisaation edistäminen	Uusien, korvaavien ja kustannustehokkaiden kaupunkiorganisaatiotason ohjelmien käyttöönoton varmistaminen palvelualueella (Tietohallinto, Palvelualue)	Kyllä / Ei	Ei

Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli

Parannetaan yrittäjyönteisyyttä sujuvilla yrityspalveluilla sekä joustavilla maankäytön ratkaisuilla.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Yritysinvestointien mahdollistaminen.	Asemakaavaprosessien käynnistämiseen kuluva aika. (Maankäyttö ja kaupunkirakenne)	Päiviä / ulkoisesta yrityshankkeesta käynnistytvä kaavaprojekti Yritysinvestointikontaktista lainvoimaiseksi saatujen asemakaavojen määrä.	Vaihtelee, mutta yleisesti kuluva aika vaihtelee 15–30 pv. 1 kpl (Metsurinraitti 2, Visulahdessa). Lisäksi useita, jotka eivät ole päätöksenteko-vaiheessa, joten ei ole mitattavissa päivämittarilla.

Panostetaan osaavan työvoiman saamiseen ja osaajien houkutteluun.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Lomittajatyönohjaajien osaamisen tukeminen	Rekrytoidaan lomittajia (2 lomittaja/vuodessa) (lomituspalvelut)	Uusia lomittajia / vuosi	Toteutunut ja tulos ylitetty. 5 uutta lomittajaa/30.6.2025

Vahvistetaan yritysten, oppilaitosten ja korkeakoulutoimijoiden välistä ja niiden kanssa tehtävää yhteistyötä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Onnistuneiden harjoittelujen kautta tuetaan opiskelijoiden työllistymismahdollisuuksia ja helpotetaan osaavan työvoiman saantia paikallisiin yrityksiin.	Vähintään 3 harjoittelijaa vuodessa. (Palvelualue)	Harjoittelijoiden määrä henkilöä/vuosi	Infra-aluepalvelut 1, talonrakennuspalvelut 2 henkilöä.
Kehitetään toimintaa opinäytetöiden kautta saatavalla tiedolla.	Vähintään 2 opinäytetöitä. (Palvelualue)	Valmistuneiden opinäytetöiden määrä kpl/vuosi	Valmisteilla talonrakennuspalvelut 1 kpl. Toteutettu Makara-yksikössä 2 kpl ja valmistelussa 1 kpl.
Rekrytoidaan uusia työntekijöitä onnistuneiden harjoittelujen ja oppisopimuksen kautta.	Vähintään 2 henkilöä rekrytoidaan harjoittelujaksolta pysyväksi työvoimaksi henkilöstösuunnitelman salliessa. (Palvelualue)	Rekrytoinnit / vuosi	Ei ole toteutunut, koska vapaita vakansseja ei ole.

Mahdollistavat elinympäristöt ja hyvinvointia edistävä toiminta ja palvelut

Alueen hyvinvointi perustuu asukkaiden, yhteisöjen, yritysten, hyvinvointialueen ja kaupungin yhteistyölle sekä vahvaan paikallisuuteen.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Osallistava budjetointi edistää eri alueiden yhteistyötä ja hyvinvointia. (Katso kohta 4. Yhteisöllisyys ja osallisuus toimenpiteenä.)	Investoinnin osallisuuden budjetointi toteutuu ja yksittäisiä projekteja toteutetaan kaupungin eri alueilla. (Kaupunkiympäristö)	Toteutunut investoinnin määrä / TA varattu määrä.	Investoinnit ovat käynnissä ja kaikki kohteet toteutuvat. Osa kohteista valmistuu vuoden 2026 aikana.

Taataan kaupunkilaisille saavutettava palvelurakenne ja -tarjonta sekä edistetään esteettömän ja turvallisen arkiympäristön rakentumista.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Toteutetaan vuosittain vähintään kaksi esteettömyyteen aktiivisesti vaikuttavaa kohdetta.	Vähintään kaksi kohdetta toteutetaan. (Kaupunkiympäristö, Tilapalvelut)	kpl/vuosi	Lönnrotinkadun jkpp-tie käynnissä. Rantakeitaan ulko-ovet muutettu esteettömyyttä parantaen.
Selkeytetään rakentamismääräysten ja lupamenettelyn vaatimuksia ja avataan asiasisältöä kaupunkilaisille, kesäasukkaille sekä yrittäjille.	Rakentamislain sekä rakennusjärjestyksen muutoksesta tiedottaminen kotisivuilla ja koulutustilaisuuksia järjestämällä (Rakennusvalvonta)	kpl/vuosi	Yleinen tiedotustilaisuus rakennusjärjestyksestä pidetty (1 kpl) sekä kohdennettu kesäasukkailla (2 kpl). Kotisivujen sekä rakentajaoppaan ohjeistuksia täydennetty noin 80 % valmis.

Kehitetään kaupunki- ja maaseutuympäristöjä eri asumismuotojen ja -tapojen mahdollistamiseksi.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Maankäytön suunnittelun keinoin mahdollistetaan uudenlaisten, leimallisesti asuinpinta-alaltaan pienien erillispientalojen rakennusalue.	Kaavoitetaan erillinen, noin alle 100 m2 pientalojen yhtenäinen alue. (Maankäyttö ja kaupunkirakenne)	Kaavatyö käynnistynyt taustaselvityksillä (Pankalampi II / Repunpää). Valmiusaste 5 %.	Valmiusaste 15 %.

Kehitetään kestävästi monimuotoista, virikkeellistä luonto- ja lähiympäristöä ja hyödynnetään niiden sekä maaseutualueiden hyvinvointivaikutukset.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Huomioidaan kaupunkialueen maankäytön ja rakentamisen aiheuttamat ympäristövaikutukset luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä.	Maankäytön suunnittelun keinoin voidaan osoittaa keskustaajaman osayleiskaava-alueelta luonnon monimuotoisuutta säilyttäviä alueita tiivistyvän kaupunkirakenteen korvaajana. (Maankäyttö ja kaupunkirakenne)	Kpl / vuosi	Kantakaupungin uusilla asemakaava-alueilla kiinnitetty erityistä huomiota suojaheralueiden merkitykseen ympäristövaikutuksien osalta (esim. Veturitallialueen asemakaavan valmistelu), Vuosittain perustettuja suoja-alueita kaavoissa: 2/vuosi

Tunnistetaan ja huomioidaan alueen merkittävä vapaa-ajanasuminen ja monipaikkaisuus.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Saatetaan loppuun haja-asutusalueiden edullisuusvyöhyketarkastelu osana rakennusjärjestyksen uudistamista.	Osoitetaan koko kunnan alueella vyöhykkeittäin alueet, joille voidaan osoittaa edullisuusperiaatteella py-	Kaupunginvaltuuston päätös: ei. Asiaa työestetään edelleen rakennusjärjestyksen uusin-	Rakennusjärjestys hyväksytty valtuustossa, jossa määritelty alueet käyttötar-koituksen muutoksiin (RA -> A) suoralla rakentamislulla.

	syvän asumisen rakentamis- paikkoja haja-asutusalu- eella.	tatyössä sekä ROYK:jen uu- distamisen yhteydessä asia on esillä.	Saimaa ROYK:n uudistami- sen valmistelu on vireillä alustavilla konsulttiselvityk- sillä.
--	--	--	--

Hyödynnetään toiminnassa läpileikkaavasti kulttuuri, taide, luovat keinot ja liikunta sekä alueen rikas historia ja kulttuuriperintö.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Keskikaupungin merkittä- vissä maankäytön suunnit- telun hankkeissa koroste- taan paikalliskulttuuria ja historiaa.	Satamalahden ja Kenkäve- ronniemen aluesuunnitel- missa hyödynnetään paikal- liskulttuurin ja historian ele- menttejä. (Maankäyttö ja kaupunkira- kenne)	Huomioiminen ideasuun- nittelussa ja kaavoissa: kyllä Ideasuunnittelu käynnissä, erityishuomio suunnittelu- alueen nimistössä ja ylei- sessä ilmeessä.	Kaukolan Tripla -alueen ase- makaavamuutoshankkeen OAS lähtenyt liikkeelle. Satamalahden Docklands- alueen Oulun yliopistoon tehty DI-tutkielma toimii alueen jatkosuunnittelun ja kaavoituksen pohjana.
Unesco Global Geopark toi- minnan varmistaminen (status saatu uusittua 2024 4 vuodeksi) - Urpolassa si- jaitsevan Visitor Centerin, kaupungin organisaation, partner matkailuyritysten, kaupungin alueella sijaitse- vien geopark kohteiden si- toutuminen ja kehittyminen osana luontomatkailua Mik- kelissä.	Tavoitellaan tunnettavu- uden ja osaamisen kasvua järjestämällä avoimia tilai- suuksia asukkaille ja matkai- lualan toimijoille yhdessä MSM ry:n ja Saimaa Geopark ry:n kanssa.	Tapahtumien määrä (kpl) ja Visitor Centerin avoin aika- taulu (vrk).	Yleisöluentoja keskuksen ul- kopuolella järjestetty 3 kpl ja keskus avautui asiakkaille kesäkuun alussa. Keskuksen asiakasmäärä tulee ylittä- mään vuoden 2040 kävijä- määrän.

Yhteisöllisyys ja osallisuus

Mahdollistetaan vapaaehto- ja asukasaktiivitoiminta, vertaistuki, omaehtoinen toiminta sekä kokemusasiantuntijuus yhteistyössä kolmannen ja neljännen sektorin kanssa.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Kaupunginosa- ja kylätoi- mikuntien talkoohankkei- den esim. raivausten mah- dollistaminen ja paikallista toimintaa tukevien ohjel- mallisten tapahtumien tu- keminen.	Yhteistyöhankkeiden edis- tämisen ja kaupunkikult- tuurin tukevien ohjelmallis- ten tapahtumien tukemi- nen. (Aluejohtokuntatyö, tapah- tumaluvitus)	Tapahtumien määrä	Paukkubalsamin poistami- nen pelillistettynä talkoo- työnä. Espanjansiruetanan poistaminen Otavassa.

Tuetaan tapahtumakaupunki Mikkelin kehittämistä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Kasvatetaan eri kokoisten tapahtumien määrää mah- dollistavalla, kokeilevalla ns. matalan kynnyksen luvi- tuksen mallilla. Hyödynne- tään rohkeasti kaupungin hallinnassa olevien tilojen ja alueiden käyttöä tapah- tuma- ja aluevuokrauksen keinoin. Tehdään entistä vahvempaa yhteistyötä ta- pahtumatöimijöiden kanssa. Kehitetään kaupun- gin nettisivujen tapahtuma- alueosiota.	Kaupunki- ja maaseutukult- tuurin tukevien tapahtuma ja popup-tyyppisen vuok- rausten määrä kasvaa. Tieto tapahtuma-alueista ja mahdollisuuksista tulee tunnetummaksi. (Vuokraus- ja käyttöpalve- lut)	Lupa ja -vuokrasopimusten määrä.	Tapahtumien määrä on kas- vanut. Kaupungissa ollut mm Jukola, Festival X, St Michel ravit, Mli Games ja Dinosaurock. Pienempinä mm. kansainväliset suur- markkinat Juhannuksena Satamassa.

Lisätään osallistuvan budjetoinnin käyttöä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Osallistavan budjetoinnin asukaskyselyt tehdään tammi-kuussa yhteistyössä aluejohtokuntien kanssa. Aikataulu mahdollistaa kohteiden toteutuksen pääsääntöisesti ko kalenterivuotena.	Kysely toteutetaan. (Aluejohtokuntatyö)	Toteutettujen projektien määrä (kpl).	Kuntalaiskysely tehty alkuvuonna ja kohteiden toteuttaminen käynnissä. Erillisiä kohteita 12 kpl.

Edistetään yhteisöllistä asumista.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Yhteisöllisen asumisen hengen mukaiset asumismahdollisuudet paranevat uusien asuinalueiden suunnittelussa (esim. pinta-alaltaan pienempien OKT-tonttien osalta).	Luodaan kaupunkirakenteen sisällä ”kylämäisiä” asuinalueita, joissa asukkaiden välinen vuorovaikutus lisääntyy yhteiskäyttötilojen ja yhteisöllisen asumismuodon myötä. (Maankäyttö ja kaupunkirakenne)	Huomioiminen ideasuunnittelussa ja kaavoissa: kyllä	Huomioiminen ideasuunnittelussa ja kaavoissa: kyllä Siekkilän Vanamokujan asemakaavahanke toteuttaa tavoitetta.

Tunnusluvut

Kaupungin omistamien rakennusten tunnusluvut	TP 2024	Toteuma 7/2024	TA 2025	Toteuma 6/2025	Toteuma %	Muutos % 2024/2025
Hallinnassa oleva rakennusomaisuus 1000 m ³	1364	1364	1364	1358	100 %	100 %
Ulosvuokratut liike- ja teollisuuskiinteistöt, 1000 htm ²	60	60	60	60	100 %	100 %
Tilakustannukset €/m ²	42	28	41,5	26	62 %	91 %

Tietojen tunnusluvut	TP 2024	Toteuma 7/2024	TA 2025	Toteuma 6/2025	Toteuma %	Muutos % 2024/2025
Avustettavat yksityistiet, kpl	778	14	779	11	1 %	79 %
Perusparannetut yksityistiet, kpl	52	14	50	11	22 %	79 %
Kunnossapidetyt yksityistiekilometrit euroa/km	326	0	307	0	0 %	0 %

Maaseututoimen tunnusluvut	TP 2024	Toteuma 7/2024	TA 2025	Toteuma 6/2025	Toteuma %	Muutos % 2024/2025
Maatilat yhteensä, kpl	1162	1162	1162	1128	97 %	97 %
Maatalouden tukihakemukset, kpl	7610	7610	7600	6392	84 %	84 %
Maatalouden tuet milj. euroa/vuosi	22	7,59	7,59	7,47	98 %	98 %
Lomituspäivät (vuosilomat, sijaisapu, tuettu lomitus)	33177	19132	32000	13891	43 %	73 %
Kustannus euroa/lomituspäivä	228	273	240	289	120 %	106 %

7.7. Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia

Johdon analyysi

Liikelaitoksen talous ajalla 1.1. – 30.6.2025 on toteutunut ennakoitua paremmin.

Myyntituotot ovat toteutuneet ennakoitua paremmin. Tähän vaikuttavat mm. kotoutumiskoulutus- ja yhteiskuntaorientaatiokoulutuspalveluiden tuottaminen Mikkelin seudun työllisyyspalveluille. Vastaavasti kuluja on syntynyt em. palvelun toteuttamisesta.

Lukiokoulutuksen valtionosuus nousi hieman yksikköhinnan nousun johdosta.

Aikuisten perusopetuksen ja vapaan sivistystyön osalta valtionosuudet toteutuivat suunnitellusti.

Henkilöstökulut ovat toteutuneet suunnitellusti alkuvuoden osalta. Palveluostot toteutuivat suunnitellusti tarvikkehankintojen ylityssä. Kokonaisuuden näkökulmasta talous on toteutunut hyvin.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Sitova tavoite	Mittari	Toteuma 30.6.
Liikelijäämä	144 500 euroa	139 476,04 euroa

Strategiakortit

Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli

Ennakoidaan ja reagoidaan väestöön, elinkeinorakenteeseen, kansainvälisyyteen, digitalisaatioon ja kestäväan kehitykseen liittyviin toimintaympäristön muutoksiin.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Aikuisten maahanmuuttajien perustaitojen kehittäminen. Tuetaan edellytyksiä suomalaiseseen yhteiskuntaan sopeutumiseen. Tuotetaan edellytykset aikuisten maahanmuuttajien perusopetuksen tutkinnon suorittamiseen ja jatko-opintovalmiuksiin.	Tuottaa jatko-opintokelpoisia henkilöitä ja parantaa työelämävalmiuksia. (Seutukampus)	Koulutuksen suorittaneiden määrä.	26 opiskelijaa

Huomioidaan Mikkelin hiilineutraalisuustavoite kestävässä rakentamis-, maankäyttö-, liikenne- ja energiaratkaisuissa.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
OKKA-Säätiön kestävä kehityksen sertifikaatin toimenpiteiden vahvistaminen.	Kestävän kehityksen edistäminen koko organisaatiossa. (Keke-ryhmä)	Toteutui/ ei toteutunut.	Toteutui. Koko liikelaitosta koskeva sertifikaatti saatiin ja sertifikaatin toimenpidesuunnitelmaa on toteutettu.

Hyödynnetään digitaalisuuden mahdollisuudet täysimääräisenä kaupungin palvelujen kehittämisessä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Nettilukion tarjonnan hyödyntäminen osana kaupungin tarjoamaa lähiopetuksena toteutettua perusopetusta ja lukio-koulutusta.	Kaupungin lähiopetuksena toteutettavien koulutusten opiskelijoille tarjotaan mahdollisuutta yksilöllisiin koulutuspolkuihin Muikun kautta tuotetuilla palveluilla. (Netti-koulutus)	Kaupungin oppilaitoksissa suoritettujen opintojaksojen lukumäärä.	Kaupungin oppilaitoksissa suoritettujen opintojaksojen lukumäärä ajalla 1.1. - 30.6.2025 Mikkelin lukio: 426 Esedu: 24 Mikkelin perusopetus: 0

Jatketaan Opintoimiala.fi-verkkopalvelun kehittämistä hanke- rahoituksella, jolloin tunniste- taan ennaltaehkäisevästi oppi- misen ja opiskeluhyvinvoinnin esteitä sekä vahvistetaan näi- hin liittyvää osaamista.	Mahdollistetaan opiskeluky- kyyn (oppimisen haasteet, hyvinvointi, opiskelutaidot) liittyvien ongelmien varhai- nen tunnistaminen, ennalta- ehkäisevä työ anonyymin verkkopalvelun avulla sekä li- sätään opetus- ja ohjaushen- kilöstön osaamista tässä työssä. Opintoimialan käyttö lisääntyy valtakunnallisesti. (Suuntatiimi)	Uudet sisällöt ja kävijämäärän kasvu.	Toteutunut tavoitteen mukai- sesti 01-06/25: 15 000 aktiivista kävijää, 47 000 katselukertaa ja 117 000 tapahtumaa - vanhoja sisältöjä päivi- tetty, yksittäisiä uusia jul- kaistu - kevään aikana kehitetty henkilöstölle sisältöä uu- den lukiolain mukaiseen oppimisen tukeen (julkais- taan syksy2025) - kehitys mm. Tartu-hank- keen puitteissa
---	--	--	---

Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli

Edistetään alueen yrittäjyyttä, työllisyyttä, olemassa olevien työpaikkojen säilyttämistä sekä uusien työpaikkojen syntymistä.			
Toimenpide ja toiminnan ku- vaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Toteutetaan Luontokuvaus- hanke (edellyttäen rahoituk- sen saamista) ja tehdään yh- teistyötä maa- ja metsätilojen omistajien kanssa kohteiden vuokraamisesta ja palvelujen hankinnasta.	Tukea ja kehittää Luontoku- vauskeskushankkeen avulla alueellista yrittäjyyttä uusien palvelujen tuottamiseksi hankkeelle. (Vapaan sivistys- työn tiimi/Hallinto)	Yhteistyökumppaneiden luku- määrä.	9 yhteistyökumppania.

7.7 Vesiliikelaitos

Johdon analyysi

Vesilaitoksen tuotoista 94 % muodostuu vesi- ja jätevesimaksutuotoista. Veden myyntimäärä ja laskutetun jäteveden määrä nousivat viime vuonna ensimmäistä kertaa 2020 luvulla edellisestä vuodesta. Nyt laskutetussa vesimäärässä on pientä alenemaa viime vuodesta.

Vesilaitos uusi vesimaksujaan ja palvelujen hinnoitteluaan 1.1.2025 alkaen. Vesimaksua, jätevesimaksua ja palvelumaksuja korotettiin 8 %. Vesilaitoksen tuloja ennustetaan kertyvän hieman talousarviota paremmin.

Vesilaitoksen kulujen arvioidaan kertyvän kokonaisuudessaan talousarvion mukaisesti. Henkilöstökuluja ennustetaan kertyvän hieman talousarviota enemmän. Tämä johtuu alkuvuonna tehdyistä henkilöstöjärjestelyistä, joilla on parannettu vesi-
laitoksen operatiivista toimintaa. Jäteveden puhdistamoiden operointi kulut ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti.

Metsä-Sairilan jäteveden puhdistamisen lietteiden kustannukset ovat toteutuneet hieman alle talousarvion. Sähkön ja läm-
mityksen kustannukset ovat myös toteutumassa talousarviota pienempinä.

Aikaisemmin käytetty heinäkuun raportointi on kaupunginvaltuuston päätöksellä muutettu vuodesta 2025 alkaen kesä-
kuun raportoinniksi (KV 2.6.2025 § 88).

Sitovat tavoitteet

Sitova tavoite	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Liikelyläämä	-580 700 e	719 150,84 e
Korvaus peruspääomasta	500 000 e	0 e

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2024	TA 2025	30.6.2025
Veden myynti, 1000 m ³	2490	2268	1196
Jäteveden laskutus, 1000 m ³	2424	2118	1154
Vesi- ja jätevesitaksa yht.€/m ³	5,51	5,95	5,95

Strategiakortit

Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli

Ennakoidaan ja reagoidaan väestöön, elinkeinorakenteeseen, kansainvälisyyteen, digitalisaatioon ja kestävään kehitykseen liittyviin toimintaympäristön muutoksiin.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Saadaan yhdessä Mikkelin kaupungin BEM-hankkeen kanssa vesialan koulutusta Mikkeliin	Vesialan koulutus toteutuu XAMK ja LUT:n toimesta (vesilaitoksen johtaja / BEM-hanke)	Koulutus jatkuu Mikkeliissä	Koulutus on jatkunut Mikkeliissä

Huomioidaan Mikkelin hiilineutraalisuustavoite kestävässä rakentamis-, maankäyttö-, liikenne- ja energiaratkaisuissa.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Vesilaitos teettää hiilijalanjäljen selvityksen	Hiilijalanjäljen selvitys tehty (vesilaitoksen johtaja)	Selvitys tehdään	Työ on kesken

Taataan puhdas vesi ja lähiruoka sekä luonnon monimuotoisuus ja perinnebiotooppien säilymistä edistetään.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Vesistöjen vedenlaadusta huolehtiminen	Viemärlaitostointa lupamääräysten mukaista (vesihuoltopäällikkö)	Viemäriverkoston ylivuotoja enintään 5/vuosi.	0
Vesihuollon toimintavarmuuden turvaaminen	Vedenjakelussa ei toimintakatkoksia	Runkovesijohtovuotojen lukumäärä enintään 10 kpl/vuosi	3
Pohjavesiriskien vähentäminen	Jätevesiverkostojen saneeraus (verkostopäällikkö)	100 m/vuosi	350 m

Edistetään kaupungin kehittämislustojen vaikuttavuutta ja yrittäjyyden kasvua alustoilla.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
EcoSairilan teollisuusvesiprosessi	Yhteistyö ASTO:n kanssa teollisuusvesiprosessin käynnistämiseksi	Toteutusvaihe käynnistyy	Etenee BEM-hankkeessa
Vesiosaamiskeskuksen toiminnan tukeminen	T&K ympäristö käyttö mahdollistettu operointisopimuksen mukaisesti	Vesiosaamiskeskuksen toiminnassa ei häiriöitä	Osaamiskeskus toiminnassa BEM-hankkeessa

Hyödynnetään digitaalisuuden mahdollisuudet täysimääräisenä kaupungin palvelujen kehittämisessä.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Toteutetaan vesilaitoksen digipolku ja kyberturvallisuus selvityksen toimenpiteitä	Toteuttaa digipolku ja kyberturvallisuus selvityksen toimenpiteitä (vesilaitoksen johtaja)	Min. 1 toimenpide	Kybertervällisuus vastuuhenkilö valittu

Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli

Vahvistetaan yritysten, oppilaitosten ja korkeakoulutoimijoiden välistä ja niiden kanssa tehtävää yhteistyötä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2025
Vesihuoltolaitos on mukana tarjoamalla työharjoittelua / lopputöitä opiskelijoille	Työharjoittelupaikkojen tarjoaminen (vesilaitoksen johtaja)	1-2 harjoittelupaikkaa	1 harjoittelupaikka toteutunut

8. Säästöohjelmaseuranta

Taulukkoon on koottu 12/2023 päätetyssä säästöohjelmassa päätetyt toimenpiteet vuoden 2025 osalta.

TAVOITE 2025	ENNUSTE 2025
Koko organisaatio yhteensä	1 117 050
<i>Kasvatus- ja opetuslautakunta</i>	782 200
Sihyn lautakuntien yhdistäminen	lautakuntia ei yhdistetty, säästösumma leikattu kuluvan vuoden talousarviosta – arvioidaan toteutuvan
10 000	
Hallinnosta juustohöylätään	toteutuu
1 200	
Saksala pk:n Huuhkaja-sivupisteen lakkauttaminen	toteutuu
100 000	
Suomenniemen pk:n lakkauttaminen	toteutuu
90 000	
Esiopetuksen käyttöasteen kasvattaminen ja esiopetusryhmien vähentäminen (Sannan pk -> Kalevankankaan pk ja Saksalan pk -> Lähemäen lastentalo)	toteutuu
30 000	
Erityisvarhaiskasvatuksen tuen kerrointen tarkastelu	toteutuu
30 000	
Oppilasmäärän pieneneminen -> vaikutus tuntikehykseen/opettajien määrään	Tämä huomioitiin talousarviossa ja tuntikehyksessä, vaikka oppilasmäärä hieman kasvoi lv. 2024-2025. 1.8.2025 alkaen voimaan tullut kolmen vuosiviikkotunnin lisäys ja oppimisen tuen muutos aiheuttivat kuitenkin tuntimäärien lisääntymisen, joten tavoite ei tästä syystä toteudu.
110 000	

TAVOITE 2025	ENNUSTE 2025
Perusopetuksen kustannusrakenteen tarkastelu, toimintojen kehittäminen ja uudet toimintamallit (mm. opetus, kasvun ja oppimisen tuen toimintamallit, hallinto tm.) 385 000	Tähän tavoitteeseen pääsemiseksi ehdotettiin 10 koulunkäynnin ohjaajan vähentämistä, mutta kaupunginvaltuusto osittain palautti rahoituksen ja edellytti vain viiden koulunkäynnin ohjaajan vähennystä ja tähän tavoitteeseen on päästy. Arvioidaan toteutuvan 160 000 €.
Koulusihteeriresurssin tarkastelu 15 000	toteutuu
Lukion johtamisjärjestelmän uudistaminen ei kohdistu vuodelle 2025	
Lukion kurssitarjotintarkastelu 10 000	toteutuu
Maksutuottojen lisääminen 1 000	toteutuu
Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta 37 300	
Kansalaisopiston kurssitarjotin tarkastelu ei kohdistu vuodelle 2025	
Järjestöjen kohdeavustusten leikkaus (osallisuus) ei kohdistu vuodelle 2025	
Leikkaus kirjastoaineistohankinnoista ei kohdistu vuodelle 2025	
It-informaation ja varapääkäyttäjän kustannusten jako yhteistyökuntien kanssa ei kohdistu vuodelle 2025	
Yl.kultt.palvelujen ostoista leikkaaminen 3 000	Toteutuu suunnitellusti vuoden 2026 aikana.
Kulttuuripolun supistaminen 1 sisältö/vuosisuokka ei kohdistu vuodelle 2025	
Kaupunginorkesterin ja Mikaeli Oy:n toimintojen yhdistäminen 20 000	Ei toteudu, asia kesken.
Vähäisessä käytössä olevien ulkoilureittien ylläpidon lakkauttaminen 5 000	5000 e on karsittu vuoden 2025 budjetista, ulkoilureittejä on lakkautettu - toteutuu

TAVOITE 2025	ENNUSTE 2025
Kohdeavustusten leikkaaminen (liikunta) ei kohdistu vuodelle 2025	
Kattilansillan nuorisotilan siirtyminen Saimaanportin koululle 9 300	Kattilansillan nuorisotilasta luovuttu ja toiminta siirretty Saimaanportin koulun yhteyteen – arvioidaan toteutuvan
Nuorisopalvelujen kesätoiminta- ja tapahtumatarjonnan supistaminen ei kohdistu vuodelle 2025	
Kaupunkikehityslautakunta 240 000	
Nykyiset ulkoiset palvelusopimukset: infra, kiinteistöt 75 000	Sopimuksen jatkoaika neuvoteltiin alempaan hintatasoon. Toteutuu.
Nykyiset ulkoiset palvelusopimukset: joukkoliikenne ei kohdistu vuodelle 2025	
Tontinluovutustulojen lisääminen 25 000	Ei toteudu. Investointipäätökset ovat pysähtyneet.
Katuvalojen osa-aikainen sammutus pysyväksi toimenpiteeksi. ei kohdistu vuodelle 2025	
Kiinteistöjen kulujen lasku, poistuvat kiinteistöt 60 000	Toteutuu.
Lentoasema ei kohdistu vuodelle 2025	
Asto viranomaistoiminnan tehostaminen, seudullisuus 80 000	Ei toteudu. Kuntien välinen seudullinen alue ei tällä hetkellä etene.

TAVOITE 2025		ENNUSTE 2025	
Konserni- ja elinvoimapalvelut			
57 550			
Talouspalveluiden kehittämisrahojen leikkaus			
	ei kohdistu vuodelle 2025		
Strategiatyön määrärahojen leikkaus			
	ei kohdistu vuodelle 2025		
Seudun hankerahojen leikkaus			
	ei kohdistu vuodelle 2025		
KH:n kehittämismäärärahan tarkastelu			
	ei kohdistu vuodelle 2025		
Yhteisten koulutusrahojen (HR) leikkaus			
	25 000	toteutuu	
Ruoka- ja puhtauspalveluiden ostopalveluiden tarkastelu			
	19 200	toteutuu	
Ympäristöpalveluiden ostopalveluiden leikkaus			
	3 350	toteutuu	
Muut hallintopalvelut / kumppanuussopimukset			
	10 000	toteutuu	